

PATVIRTINTA

Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T-38
(Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimo Nr. T -
131 redakcija)

1 a forma

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020–2022 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

SAVIVALDYBĖS APLINKOS ANALIZĖ

IŠORĖS APLINKOS ANALIZĖ

POLITINIAI IR TEISINIAI VEIKSNIAI

Tarptautiniai, valstybės lygmens veiksniai. 2010 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino strategiją „Europa 2020“, kuri yra Europos Sąjungos dešimtmetė užimtumo ir augimo strategija. Ji pradėta įgyvendinti siekiant sudaryti sąlygas pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui. Strategija „Europa 2020“ siekiama augimo, kuris būtų: pažangus (veiksmingesnės investicijos į švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas), tvarus (ryžtingas perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos) ir integracinis (daug dėmesio darbo vietų kūrimui ir skurdo mažinimui).

Strategijoje iškelti penki pagrindiniai tikslai, kurių pagrindu nustatyti nacionaliniai siekiai, kuriuos Lietuva turi pasiekti iki 2020 metų pabaigos:

1. Užimtumas: 75 % 20–64 metų žmonių turėtų turėti darbą.
2. Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra: 3 % ES BVP turėtų būti investuojama į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.
3. Klimato kaita ir energetikos tvarumas: šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turėtų būti sumažintas 20 % (arba net 30 %, jei tam bus tinkamos sąlygos), palyginti su 1990 m. rodikliais; 20 % energijos turėtų būti gaminama iš atsinaujinančiųjų šaltinių; energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti padidintas 20 %.
4. Švietimas: reikėtų užtikrinti, kad mokyklos nebaigiančių moksleivių dalis nebūtų didesnė nei 10 %; reikėtų užtikrinti, kad ne mažiau kaip 40 % 30–34 metų asmenų turėtų aukštąjį išsilavinimą.
5. Kova su skurdu ir socialine atskirtimi: reikėtų bent 20 mln. sumažinti skurde gyvenančių ir socialiai atskirtų žmonių arba žmonių, kuriems tai gresia, skaičių.

Atsižvelgiant į strategijoje „Europa 2020“, Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ iškeltus prioritetus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų apibrėžtus veiklos prioritetus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1003, neatidėliotini Vyriausybės veiklos prioritetai buvo susiję su Lietuvos stabilios ekonomikos augimo skatinimu, skaidraus, atviro ir efektyvaus viešojo valdymo, energetinio efektyvumo ir energetinio saugumo didinimu, švietimo, mokslo, kultūros ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimu, viešojo saugumo stiprinimu, ES užsienio politikos ir šalies gynybos ir saugumo stiprinimu. Šių prioritetų įgyvendinimui itin svarbią rolę turės ES struktūrinių fondų parama.

ES struktūrinės paramos panaudojimas. Naujuoju programavimo laikotarpiu siekiama sutelkti ES struktūrinės paramos lėšas į ribotą skaičių prioritetinių sričių ir užtikrinti, kad ES sanglaudos politikos investavimo kryptys kuo labiau prisidėtų prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo. 2014–2020 metų laikotarpiu pabrėžiama ES sanglaudos politikos sąsaja su strategijos „Europa 2020“ tikslais – skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikintis kryptingai artėti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo link. Numatomos naujos iniciatyvos: integruotos teritorinės investicijos, bendruomenių inicijuojama vietos plėtra, tvarios miestų plėtros priemonės. Naujuoju finansiniu laikotarpiu ESF, ERPF ir SF lėšos Lietuvoje bus nukreiptos į žmogiškojo kapitalo, infrastruktūros ir viešojo valdymo tobulinimo finansavimą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas jaunimo užimtumui didinti.

ES struktūrinių fondų parama Lietuvai 2014–2020 m. teikiama pagal Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą ir jos prioritetus, skirtus programai įgyvendinti:

Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimo prioritetas

Informacinės visuomenės skatinimo prioritetas

Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimo prioritetas

Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimo prioritetas

Aplinkosaugos, gamtos išteklių darnaus naudojimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos prioritetas

Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtros prioritetas

Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimo prioritetas

Socialinės įtraukties didinimo ir kovos su skurdu prioritetas

Visuomenės švietimo ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimo prioritetas

Visuomenės poreikius atitinkančio ir pažangaus viešojo valdymo prioritetas

Techninės paramos veiksmų programai administruoti prioritetas

Techninės paramos, skirtos informuoti apie veiksmų programą ir jai vertinti prioritetas

Regiono lygmens. Regioninė politika formuojama atsižvelgiant į Europos Sąjungos regioninės politikos prioritetus ir tikslus. Regioninė politika glaudžiai siejasi su ES struktūrine politika, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis ir nacionalinių regioninių politikų koordinavimu mažinti ES valstybių ekonominio ir socialinio išsivystymo skirtumus.

Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalys „Ivadas“, „Regiono socialinės ir ekonominės būklės analizės pagrindiniai duomenys“, „Strategija“ patvirtintos Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/IS-5 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalių tvirtinimo“. Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalis „Priemonių

planas“ patvirtinta Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. 51/IS-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“. Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apskrities skyrius yra parengęs 2014–2020 metų Vilniaus regiono plėtros planą, kurio tikslas yra numatyti pagrindines Vilniaus regiono socialines – ekonomines plėtros kryptis, apibrėžti veiklos prioritetus, tikslus, uždavinius ir priemones jiems įgyvendinti. Atnaujintas Vilniaus regiono plėtros planas 2014–2020 metams leis efektyviau naudoti finansinius, žmogiškuosius ir kitus išteklius bei prisidės prie nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo, socialinių, ekonominių skirtumų mažinimo, tolygios ir darnios plėtros įgyvendinimo. Vilniaus regiono plėtros plano 2014–2020 metų prioritetai:

1 prioritetas. Tvari ir konkurencinga regiono ekonomika.

2 prioritetas. Aukšta gyvenimo kokybė.

Savivaldybės lygmens. Planuojant Švenčionių rajono savivaldybės veiklą, atsižvelgiama į Vyriausybės 2012 – 2016 metų programą ir jos įgyvendinimo prioritetines priemones, Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“ ir 2014 – 2020 nacionalinę pažangos programą, skirtą Lietuvos pažangos strategijai „Lietuva 2030“ įgyvendinti, Lietuvos 2004 – 2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos strategiją, pagrindinius 2014 – 2020 m. programavimo laikotarpio dokumentus nacionaliniu lygmeniu, t.y. Partnerystės sutartį ir Veiksmų programą, kitų valstybinių ir nacionalinių strategijų nuostatas, taip pat į numatomus Vilniaus regiono plėtros plano prioritetus ir tikslus.

2015 m. sausio 29 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T - 8 buvo patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės 2014 – 2020 metų strateginis plėtros planas, kuriame įvardinta savivaldybės vizija bei svarbiausi plėtros prioritetai:

- **KONKURENCINGA EKONOMIKA**
- **KOKYBIŠKA IR PATOGI GYVENAMOJI APLINKA**
- **SUMANI, SAUGI IR AKTYVI VISUOMENĖ**
- **EFEKTYVI RAJONO SAVIVALDA**

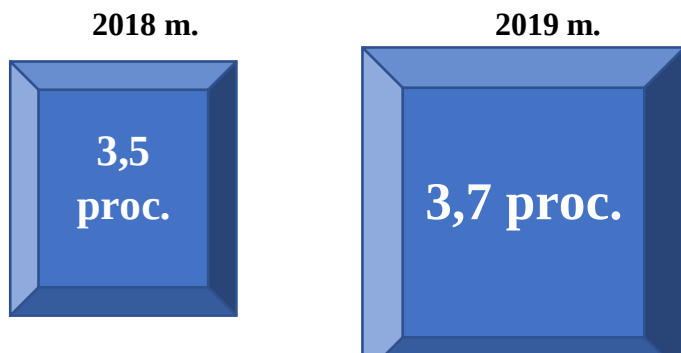
EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Bendrieji ekonominiai rodikliai.

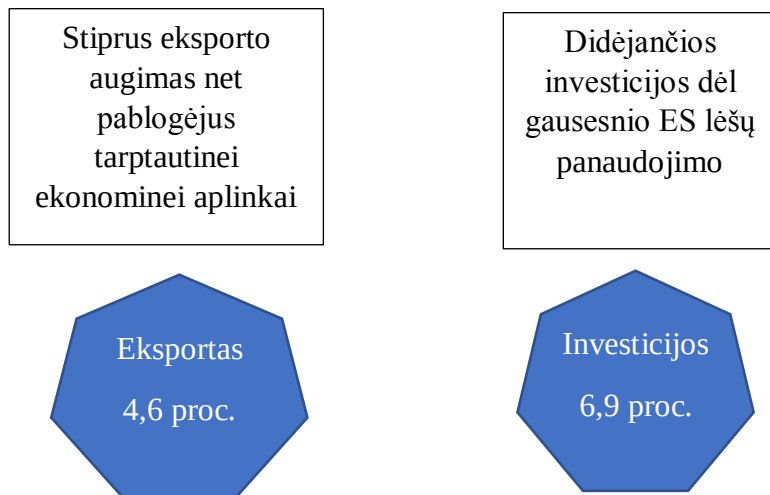
Rengiant Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą 2020–2022 m. laikotarpiui, svarbu žinoti bendras šalies ekonomikos raidos tendencijas.

Remiantis Lietuvos banko duomenimis, Lietuvos ekonomika kitaip nei daugelio užsienio prekybos partnerių, nelėtėja – šių metų pirmąjį pusmetį metinis realiojo BVP augimas siekė net 4 proc. Prie to prisideda anksčiau daug didėjusios investicijos į gamybos priemones ir modernizavimą, sudariusios sąlygas eksportuojančioms įmonėms užimti naujas rinkas ir užsitikrinti plėtrą netgi tuo metu, kai pasaulyje tvyro išaugęs neapibrėžtumas ir neigiami lūkesčiai. Prie stiprios Lietuvos ūkinės raidos daug prisideda ir vidaus paklausa – tiek investicijos, tiek vartojimas. Pastaruoju metu labiau išsiskiria su statybomis susijusios investicijos – gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų, inžinierinių statinių statyba. Tikėtina, kad nemenką įtaką tam turi vis skaitlingesnis lėšų iš ES paramos fondų naudojimas. Per pastaruosius dvejus metus statybų sektoriuje sukuriamą pridėtinę vertę lėmė maždaug 16 proc. viso ekonomikos augimo, nors paprastai šiame sektoriuje sukuriamą apie 7 proc. visos pridėtinės vertės. Tuo pat metu privačiojo vartojimo augimą palaiko didėjančios gyventojų disponuojamosios pajamos, augantis užimtųjų skaičius ir dideli vartotojų lūkesčiai.

BVP augimas

2019 m. BVP spartesnį augimą lemia:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019 m. rugsėjo mėn. duomenimis prognozuojami pagrindiniai makroekonominiai, kainų, darbo rinkos rodikliai 2019-2022 metų laikotarpiui pateikiami 1, 2, 3 lentelėse.

1 lentelė. Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2018	2019	2020	2021	2021
Bendrojo vidaus produkto (toliau BVP) palyginamosiomis kainomis pokytis, procentais	3,5	3,7	2,4	2,3	2,3
BVP palyginamosiomis kainomis, mln. Eur	37216,2	38583,7	39520,9	40446,9	41396,3
BVP to meto kainomis pokytis, procentais	6,9	7,1	5,2	4,5	4,4
BVP to meto kainomis, mln. Eur	45113,8	48333,1	50862,3	53128,1	55459,0
Darbo našumo (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui) pokytis, procentais	2,0	2,9	2,3	2,6	2,7
Namų ūkio vartojimo išlaidos	3,9	3,9	3,9	3,5	3,5
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	0,8	0,9	0,5	0,3	0,3
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	6,5	7,5	4,9	4,0	4,0
Prekių ir paslaugų eksportas	5,1	4,7	3,9	3,4	3,3
Prekių ir paslaugų importas	4,3	5,1	4,0	3,0	3,0

2 lentelė. Kainų rodikliai (pokytis procentais)

Rodiklio pavadinimas	2018	2019	2020	2021	2021
BVP defliatorius	3,3	3,3	2,7	2,1	2,0
Namų ūkių vartojimo išlaidų defliatorius	2,4	2,4	2,3	2,1	2,0
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidų defliatorius	6,8	8,0	5,0	3,0	3,0
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo defliatorius	0,8	1,3	1,3	1,3	1,3
Eksporto (prekių ir paslaugų) defliatorius	3,5	1,3	1,2	1,6	1,6

Importo (prekių ir paslaugų) defliatorius	4,5	-0,4	0,6	1,4	1,4
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	2,5	2,4	2,3	2,1	2,0

3 lentelė. Darbo rinkos rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2018	2019	2020	2021	2022
Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), tūkst. asmenų	1374,7	1384,9	1386,3	1383,0	1378,4
Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), pokytis procentais	1,5	0,7	0,1	-0,2	-0,3
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), procentais	6,1	6,0	5,9	5,9	5,9
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Eur	924,1	1290,0	1386,0	1466,0	1546,0
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentais	10,0	8,3	7,4	5,8	5,5
Darbo užmokesčio fondas, mln. Eur	12047,8	16943,8	18223,2	19228,0	20221,9
Darbo užmokesčio fondo pokytis, procentais	11,1	9,1	7,6	5,5	5,2

Šaltinis: www.finmin.lt (Ekonominės raidos scenarijus: <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>)

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)

Vienam šalies gyventojui vidutiniškai teko 6509 eurai TUI (2018 metų rugsėjo 30 dieną – 6088 eurai). Didžiausios investuotojos – Švedija, Estija ir Nyderlandai, teigiama Lietuvos banko ir Statistikos departamento pranešime. Didžiausi investicijų srautai teko Liuksemburgo (143,7 mln. eurų), Švedijos (126,1 mln. eurų) ir Lenkijos (121 mln. eurų) investuotojams. Didžiausi neigiami srautai fiksuoti Honkongo (minus 46,4 mln. eurų) ir Australijos (minus 34,8 mln. eurų) kapitalo įmonėse.

Pagal ekonominės veiklos rūšis didžiausi investicijų srautai teko apdirbamosios gamybos (212 mln. eurų) bei finansinės ir draudimo veiklos (141 mln. eurų) įmonėms. Didžiausi neigiami srautai užfiksuoti profesinės, mokslinės ir techninės veiklos įmonėse (minus 18,2 mln. eurų). Didžiausią TUI pajamų dalį sudarė reinvesticijos.

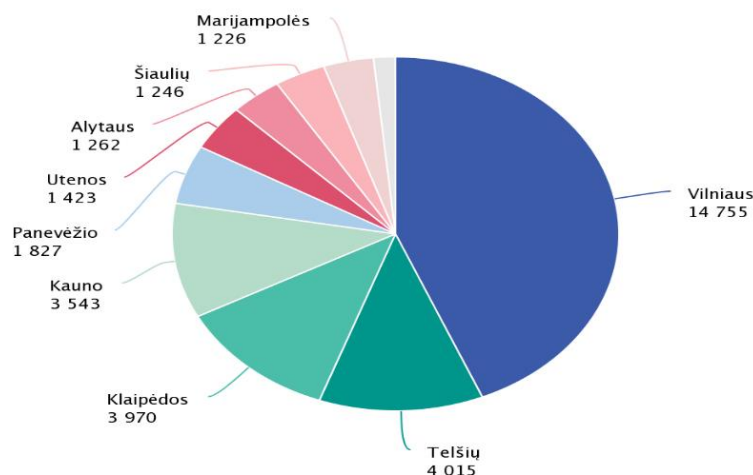
2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Lietuvoje sudarė 17 mlrd. EUR ir, palyginti su 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, padidėjo 4,5 proc., Sostinės regione padidėjo 3,2 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 7,6 proc., praneša Lietuvos statistikos departamentas. TUI vienam Lietuvos gyventojui išaugo 5 proc. ir sudarė vidutiniškai 6,1 tūkst. EUR.

Daugiausia investuota Vilniaus apskrityje – 70,2 proc. visų šalies TUI (Vilniaus miesto savivaldybėje – 95 proc. visų Vilniaus apskrities TUI), Kauno apskrityje – 11,7 proc. (Kauno miesto savivaldybėje – 76,4 proc.), ir Klaipėdos apskrityje – 7,4 proc. (Klaipėdos miesto savivaldybėje – 75,4 proc.).

Palyginti su 2017 m. pabaiga, TUI didėjo visose apskrityse, didžiausias augimas buvo Tauragės apskrityje (67,8 proc.), tai lėmė didėjusios investicijos į apdirbamąją gamybą.

TUI vienam gyventojui Sostinės regione teko 14,8 tūkst. EUR, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 2,6 tūkst. EUR.

TUI, tenkančios vienam gyventojui, pagal apskritis (Eur)

Šaltinis: <https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?articleId=6841561>

Lietuvos tiesioginių investicijų (TI) srautas užsienyje 2019 m. pirmąjį ketvirtį sudarė 124,4 mln. EUR. Didžiausi investicijų srautai fiksuoti Latvijoje (37,5 mln. EUR), Estijoje (25,9 mln. EUR) ir Švedijoje (21,1 mln. EUR). Tai nulėmė didėjusios investicijos į didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos įmones (41,9 mln. EUR). **TI pajamos**, Lietuvos investuotojų uždirbtos užsienyje, 2019 m. pirmąjį ketvirtį sudarė 46,1 mln. EUR. Didžiausią pajamų dalį sudarė **reinvesticijos** (37,7 mln. EUR). **Lietuvos sukauptosios TI užsienyje** 2019 m. kovo 31 d. sudarė 3,9 mlrd. EUR. Lietuvos TI į ES valstybes nares sudarė 89,2, į euro zonos šalis – 64,7 proc. visų Lietuvos TI užsienyje.

2018 m. išankstiniais duomenimis šalies teritorijoje **investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą** sudarė 8 mlrd. EUR, arba 8,9 proc. daugiau nei 2017 m. Valstybės sektoriaus investicijos sudarė 23,9 proc., privataus sektoriaus investicijos – 76,1 proc. visų šalies investicijų.

Pagal turto rūšį daugiausia – 52,5 proc. – šalyje investuotų lėšų sudarė investicijos į pastatus ir inžinerinius statinius. Palyginti su 2017 m., jos padidėjo 5,8 proc. Investicijos į mašinas, įrenginius ir transporto priemones sudarė 44,7 proc. visų investicijų ir, palyginti su 2017 m., padidėjo 12,9 proc.

Švenčionių rajono ekonominiai rodikliai

Vienas iš svarbiausių konkurencingumo ekonominių rodiklių yra **tiesioginės užsienio investicijos** (toliau – TUI). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. pabaigoje Švenčionių rajono savivaldybėje TUI siekė 79,54 mln. Eur., lyginant nuo 2013 m. pastebimas didėjimas (2013 m. – 50,30 mln. Eur, 2014 m. – 55,48 mln. Eur, 2015 m. - 57,91 mln. Eur, 2016 m. – 64,22 mln. Eur). Šalyje TUI siekė –17031,76 mln. Eur (2013 m. – 12.719,90 mln. Eur, 2014 m. – 12.746,53 mln. Eur, 2015 m. - 13.496,82 mln. Eur, 2016 m. - 13.925,59 mln. Eur.). Vilniaus apskrityje – 11959,71 mln. Eur (2015 m - 9.528,02 mln. Eur, 2016 m. – 9.888,95 mln. Eur). Apskrityje daugiausiai TUI pritraukė Vilniaus miesto (11366,15 mln. Eur) ir Vilniaus rajono (295,74 mln. Eur.), mažiausiai Šalčininkų rajono (1,74 mln. Eur.) ir Širvintų rajono (2,24 mln. Eur) savivaldybės. 2015 – 2018 m. TUI Švenčionių rajono savivaldybėje augo 27,19 proc. TUI, Vilniaus apskrityje – 20,33 proc.

4 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje, mln. Eur

	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Lietuvos Respublika	12 719,90	12 746,53	13 496,82	13 925,59	14 816,47	17 031,76
Vilniaus apskritis	8 702,31	9 072,47	9 528,02	9 888,95	11 590,64	11 959,71
Elektrėnų sav.	54,35	75,89	87,70	95,15	105,91	101,30
Šalčininkų r. sav.	0	0,11	0,53	0,73	0,77	1,74
Širvintų r. sav.	0,64	0,67	1,20	2,15	2,03	2,24
Švenčionių r. sav.	50,30	55,48	57,91	64,22	67,35	79,54

Trakų r. sav.	47,36	50,38	53,12	46,17	61,65	54,43
Ukmergės r. sav.	41,13	45,20	55,62	54,64	53,88	58,57
Vilniaus m. sav.	8 343,68	8 648,42	9 092,27	9 452,87	11 067,55	11 366,15
Vilniaus r. sav.	164,87	196,32	179,67	173,02	231,50	295,74

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Vienam Švenčionių rajono savivaldybės gyventojui 2015 m. TUI teko – 2.300 Eur., 2016 m. – 2.614 Eur, 2017 m. – 2.820 Eur., 2018 m. – 3.400 Eur. Nuo 2013 m. iki 2018 m. TUI vienam gyventojui padidėjo 43,65 proc. Vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2013 m. teko – 10.796 Eur TUI, 2014 m. – 11.235 mln. Eur., 2015 m. – 11.830 Eur, 2016 m. – 12.282 Eur., 2017 m. – 14.392Eur., 2018 m. – 14.755 Eur. Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių vienam gyventojui 2013 – 2018 m. Vilniaus apskrityje, padidėjo 26,83 proc. Tarp apskrities savivaldybių, mažiausiai TUI teko vienam Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojui (2013 m. - 0,00 Eur., 2014 m. - 3 Eur., 2015 m. – 16 Eur, 2016 m. – 23 Eur, 2017 m. – 25 Eur., 2018 m. – 56 Eur) bei Širvintų rajono savivaldybės gyventojui (2013 m. – 39 Eur., 2014 m. – 41 Eur., 2015 m. – 75 Eur, 2016 m. – 136 Eur, 2017 m. – 130 Eur., 2018 m. – 146 Eur).

5 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje, Eur

	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Lietuvos Respublika	4.321	4.363	4.673	4.890	5805	6095
Vilniaus apskritis	10.796	11.235	11.830	12.282	14392	14755
Elektrėnų sav.	2.243	3.141	3.660	4.003	4464	4277
Šalčininkų r. sav.	-	3	16	23	25	56
Širvintų r. sav.	39	41	75	136	130	146
Švenčionių r. sav.	1.916	2.157	2.300	2.614	2.820	3.400
Trakų r. sav.	1.412	1507	1.609	1.412	1897	1672
Ukmergės r. sav.	1.095	1.224	1.538	1.549	1567	1726
Vilniaus m. sav.	15.460	15.938	16.729	17.336	20215	20586
Vilniaus r. sav.	1.735	2.053	1.888	1.803	2397	3004

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Vilniaus apskrityje daugiausia investuota į finansinės ir draudimo veiklos (3729,22 mln. EUR), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (1575,24 mln. EUR), didmeninės ir mažmeninės prekybos (1550,48 mln. EUR) įmones. Kauno apskrityje – į apdirbamosios gamybos (402,38 mln. EUR) didmeninės ir mažmeninės prekybos (377,58 mln. EUR), ir nekilnojamojo turto operacijų veiklos (238,56 mln. EUR) įmones. Klaipėdos apskrityje – į apdirbamosios gamybos (445,78 mln. EUR) bei transporto ir saugojimo veiklos (261,20 mln. EUR) įmones.

Materialinės investicijos – išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti). Įskaitomas finansinės (išperkamosios) nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas.

Išankstiniais duomenimis, 2018 m. šalies materialinės investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą buvo 7967150 EUR. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausias investuotojų dėmesys teko pagrindiniams šalies miestams – Vilniui, Kaunui ir Klaipėdai. Vilniaus miesto savivaldybei teko daugiausiai materialinių investicijų (2907756 tūkst. EUR), Kauno miesto savivaldybei – 950684tūkst. EUR, Klaipėdos miesto savivaldybei –547061 EUR. Mažiausiai materialinių investicijų teko Zarasų rajono (8971tūkst. EUR), Neringos rajono (5158 tūkst. Eur), Kalvarijos (9683 tūkst. Eur), Pagėgių rajono (7030 tūkst. EUR), Birštono (9101 tūkst. Eur) savivaldybėse.

2014 m. Švenčionių rajono savivaldybėje MI siekė 27.229 tūkst. Eur. MI per 2014 – 2018 metus padidėjo net 39,76 proc.

2018 m. apskrityje daugiausiai MI pritraukė Vilniaus miesto (2907756 tūkst. Eur.) ir Vilniaus rajono (263192 tūkst. Eur.), mažiausiai Širvintų rajono (25320 tūkst. Eur.) ir Šalčininkų rajono (38581 tūkst. Eur.) savivaldybės.

6 lentelė. Materialinės investicijos to meto kainomis, tūkst. Eur

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Vilniaus apskritis	2475896	2724475	2882711	2937523	3499596
Elektrėnų sav.	62494	62870	69918	45180	91607
Šalčininkų r. sav.	27321	21693	14208	20544	38581
Širvintų r. sav.	15004	12820	19442	14831	25320
Švenčionių r. sav.	27229	27396	23529	25961	45199
Trakų r. sav.	56121	68276	62368	55671	81561
Ukmergės r. sav.	31563	35198	33117	41782	46380
Vilniaus m. sav.	2050205	2266812	2403959	2482925	2907756
Vilniaus r. sav.	205959	229410	256170	250619	263192

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Mažėjantis darbingo amžiaus gyventojų skaičius ir lėtėjantis ekonomikos augimas lėmė užimtų asmenų skaičiaus mažėjimą šalyje. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. trečiąjį ketvirtį užimti buvo 1378,1 tūkst. šalies gyventojų (tai 26,8 tūkst. gyventojų mažiau, palyginti su 2018 m. trečiuoju ketvirčiu). Užimtųjų skaičius minėtu laikotarpiu mažėjo visose ekonominės veiklos srityse, išskyrus statybos sektorių.

2019 m. spalio 1 d. darbo neturinčių gyventojų dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, palyginti su 2018 m. spalio 1 d., mažėjo keturiasdešimt dviejose iš šešiasdešimties šalies savivaldybių, trijose – nepakito, penkiolikoje – augo. Didžiausias – 3,7 proc. punkto – mažėjimas fiksuotas Kupiškyje, tuo tarpu labiausiai registruotas nedarbas augo Elektrėnų savivaldybėje – 0,9 proc. punkto. Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų spalio 1 d. darbo neturėjo Ignalinos r. savivaldybėje (14,2 proc.), mažiausia – Neringoje (2,8 proc.).

Užimtumo tarnybos duomenimis 2020 m. sausio 1 d. šalyje buvo 150 tūkst. darbo neturinčių asmenų (8,7 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų). Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje registruota 26,5 tūkst. darbo pasiūlymų. Į Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo skyrius 2019 m. gruodžio mėnesį kreipėsi 21,9 tūkst. darbo neturinčių asmenų.

7 lentelė. Darbo rinkos rodikliai 2019 m. gruodį

		2019-12	Lyginant su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu	
			sk.	%
Įregistruota bedarbių	Per mėnesį	21866	2192	11,1
	Nuo metų pradžios	266207	12510	4,9
Laisvos darbo vietos	Įregistruota per mėnesį iš viso	26462	8593	48,1
Įdarbinimas	Iš viso nuo metų pradžios	179538	10816	6,4
Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės	Pradėjo dalyvauti priemonėse per mėnesį	2183	93	4,4
Profesinė rehabilitacija		8	-21	-72,4
Pradėjo dalyvauti užimtumo didinimo programose		25	-4	-13,8
Veikla pagal verslo liudijimą		5054	12	0,2
Išduota leidimų įdarbinti užsieniečius		703	413	142,4
Bedarbiai, proc. nuo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mėnesio pabaigoje		8,7	-0,2	...

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/situacijos-apzvalga/>)

VERSLAS

Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį, yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius tenkantis tūkstančiui gyventojų. 2019 m. pabaigoje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 385 ūkio subjektų ir tai buvo vienas iš mažesnių rodiklių apskrityje (mažiausias yra Širvintų r. sav. - 335). Lyginant su praėjusiais metais, jis išaugo 29 vnt. Analizuojant 2018 – 2019 m. laikotarpį, pastebimas įregistruotų ūkio subjektų ir veikiančių ūkio subjektų skaičiaus didėjimas. Visoje šalyje 2019 m. įregistruotų ūkio subjektų skaičius, palyginti su 2018 m., padidėjo 6,25 proc., o veikiančių ūkio subjektų skaičius, palyginti su 2018 m., padidėjo 3,09 proc. Veikiančių ūkio subjektų skaičius 2020 m. pradžioje, palyginti su 2019 m. pradžia, labiausiai padidėjo Širvintų, Elektrėnų, Švenčionių, Vilniaus rajono savivaldybėse – atitinkamai 8,65 proc., 7,37 proc. 3,89 proc. ir 4,88 proc.

8 lentelė. Įregistruoti ir veikiantys ūkio subjektai 2017 - 2020 m.

	Įregistruotų ūkio subjektų skaičius				Veikiančių ūkio subjektų skaičius			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Lietuvoje	218994	225667	232729	240 719	104074	104117	105093	107 444
Vilniaus apskrityje	97165	101105	104999	109 257	41909	41624	41817	42 999
Švenčionių rajone	835	858	881	919	369	379	370	385

9 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais 2015 - 2020 m.

	Veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais, proc.					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lietuvoje	42,3	44,0	47,5	46,1	45,2	44,6
Vilniaus apskrityje	40,1	41,2	43,1	41,2	39,8	39,4
Švenčionių rajone	38,0	39,0	44,2	44,2	42,0	41,9

1.000-iui gyventojų 2019 m. pradžioje, Švenčionių rajone vidutiniškai teko 12,0 veikiančių mažų ir vidutinių įmonių. Lyginant Vilniaus apskrities savivaldybes, daugiausiai veikiančių ūkio subjektų teko 1.000-iui Vilniaus miesto (54,7) ir Vilniaus rajono (23,7) savivaldybių gyventojų, mažiausiai – 1.000-iui Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų. Šalyje 2019 m. pradžioje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, palyginti su 2018 m. pradžia, padidėjo 1,7 proc.

Švenčionių rajono savivaldybėje dominuoja įmonės, kuriose dirba iki 4 darbuotojų. Iš 2019 m. pradžioje savivaldybėje veikusių ūkio subjektų, tokių įmonių buvo 244 vnt., ir tai sudarė 63,38 proc. visų veikiančių ūkio subjektų. Šios tendencijos rajone atitiko bendras šalies ir Vilniaus apskrities tendencijas (šalyje 2020 m. pradžioje veikė 72 417 ūkio subjektai (67,40 proc.), kuriose dirbo iki 4 darbuotojų, Vilniaus apskrityje – 29 767 ūkio subjektai (62,23 proc.). 2020 m. pradžioje 15,06 proc. Švenčionių rajono savivaldybės įmonių (58 vnt.) dirbo 5–9 darbuotojai, 8 proc. įmonių (31 vnt.) dirbo 10–19 darbuotojų, 6,50 proc. įmonių (25 vnt.) dirbo 20–49 darbuotojai, 4,9 proc. įmonių (19 vnt.) dirbo 50–99 darbuotojai, 0,8 proc. įmonių (3 vnt.), kuriose dirbo 100-149; 1 įmonė, kurioje dirbo 150-249 darbuotojai ir viena įmonė, kurioje dirbo virš 1.000 darbuotojų.

10 lentelė. Veikiantys ūkio subjektai pagal darbuotojų skaičiaus grupes Vilniaus apskrityje 2020 m.

Iš viso pagal darbuotojų skaičių	Vilniaus apskritis	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus m. sav.	Vilniaus r. sav.
Iš viso	107 444	515	539	335	385	764	779	36834	2848
0-4	72 417	309	313	211	244	495	484	25791	1920
5-9	15 990	86	93	57	58	100	122	5350	428
10-19	8 366	37	48	29	31	67	61	2640	228
20-49	6 192	42	54	25	25	67	64	1768	169
50-99	2 665	24	22	7	19	22	32	682	63
100-149	735	4	7	5	3	7	5	208	19
150-249	504	7	1	1	3	4	7	154	11
250-499	347	4	1	-	1	1	4	129	5
500-999	147	2	-	-	-	1	-	69	2
1000 ir daugiau	81	-	-	-	1	-	-	43	3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Ūkio subjektai, turintys nuo 0 iki 9 darbuotojų, sudarė 78,44 proc. visų veikiančių ūkio subjektų, ūkio subjektai, kuriuose dirba daugiau kaip 250 darbuotojų, – 0,5 proc.

Daugiausia apdirbamosios gamybos įmonių yra didžiųjų šalies miestų savivaldybėse – Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos. Didžioji dalis veikiančių įmonių visose apskrityse ir miestų savivaldybėse užsiima didmenine ir mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu, transporto ir saugojimo veikla. Toks ūkio subjektų pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis jau daugelį metų išlieka beveik nepakitęs.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, Švenčionių rajone 2020 m. pradžioje iš visų veikusių ūkio subjektų daugiausia ūkio subjektų užsiėmė didmenine ir mažmenine prekyba (73 ūkio subjektai, 2018 m. veikė 68), apdirbamąja gamyba (40 ūkio subjektai, 2018 m. – 38) ir kita aptarnavimo veikla (44 ūkio subjektai, 2018 m. – 37), statyba (33 ūkio subjektai), žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (27 ūkio subjektai), mažiausiai – administracine ir aptarnavimo veikla (11 ūkio subjektai), vandens tiekimu, nuotekų valymu, informacija ir ryšiais (5 ūkio subjektai), viešuoju valdymu ir gynyba; privalomuoju socialiniu draudimu (4 ūkio subjektai), elektros, dujų, garo tiekimu ir oro kondicionavimu (3 ūkio subjektai), kasyba ir karjerų eksploatavimu (2 ūkio subjektai), finansine ir draudimo veikla (0 ūkio subjektų).

STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS

Statyba yra svarbi kiekvienos šalies ir kiekvienos smulkesnės teritorijos ekonominiam augimui, ji skatina paklausą daugelyje kitų ūkio sričių.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis per 2019 m. trečiąją ketvirtį statybos darbų atlikta 0,8 proc. mažiau, bet 5,6 proc. daugiau nei prieš metus. 2019 m. trečiąją ketvirtį šalyje atlikta statybos darbų už 999,7 mln. EUR to meto kainomis, tai, pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką, 0,8 proc. palyginamosiomis kainomis mažiau nei antrąją ketvirtį.

Per ketvirtį pastatų statybos darbų atlikta 0,5 proc. daugiau, inžinerinių statinių statybos darbų – 2,4 proc. mažiau. 2019 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, atliktų statybos darbų, padaugėjo 5,6 proc. Inžinerinių statinių statybos darbų dalis sudarė 47,7 proc. visų šalyje atliktų darbų – jų atlikta už 477 mln. EUR.

Negyvenamųjų pastatų statybos darbų dalis sudarė 36,3 proc. – jų atlikta už 362,9 mln. EUR, arba 10,5 proc. daugiau nei prieš metus (darbo dienų skaičius įtakos neturėjo). Gyvenamųjų pastatų statybos darbų dalis sudarė 16 proc. – jų atlikta už 159,8 mln. EUR. 2019 m. sausio – rugsėjo mėn.

statybos darbų šalyje atlikta už 2,4 mlrd. EUR. Palyginti su 2018 m. sausio – rugsėjo mėn., jų atlikta 9,5 proc. daugiau (nepašalinus – 9,3 proc.).

Gyvenamasis būstų fondas 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, palyginti su 2017 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 6,4 tūkst. butų (0,4 proc.) ir sudarė 1,5 mln. būstų, remdamasis valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenų bazės duomenimis, praneša Lietuvos statistikos departamentas.

Būstų naudingasis plotas buvo 99,2 mln. m² ir per metus padidėjo 0,6 mln. m² (0,7 proc.). Privati nuosavybė sudarė 98,6 proc. gyvenamojo būstų fondo, likusi dalis priklausė valstybei ir savivaldybėms. Gyvenamojo būstų fondo naudingasis plotas mieste sudarė 60,3 mln. m², kaime – 38,9 mln. m².

Šalyje daugiausia buvo dviejų (33,4 proc.) ir trijų (26,9 proc.) kambarių būstų: mieste – atitinkamai 37,8 ir 25,1 proc., kaime – atitinkamai 24,6 ir 30,4 proc. Vidutinis vieno būsto dydis sudarė 68,4 m² ir, palyginti su 2017 m. tuo pačiu laikotarpiu, šiek tiek padidėjo. Vidutinis vieno būsto dydis mieste sudarė 62,2 m², kaime – 80,7 m².

Vidutinis privataus būsto dydis sudarė 68,8 m²: mieste – 62,7 m², kaime – 81 m². Valstybės ir savivaldybės būstai buvo mažesni ir vidutinis vieno būsto dydis siekė 48 m²: mieste – 44,5 m², kaime – 59,1 m².

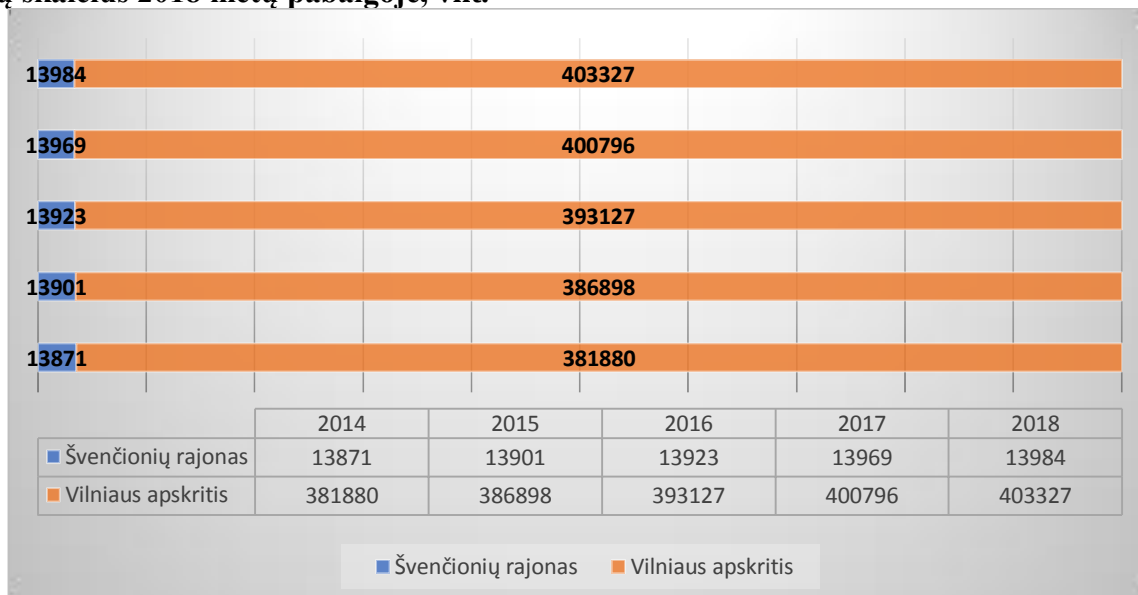
66,8 proc. visų šalies būstų buvo mieste, iš jų 61,7 proc. – didžiuosiuose šalies miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), 33,2 proc. – kaime.

Gyvenamojo būstų fondo naudingasis plotas labiausiai padidėjo Klaipėdos (3,7 proc.), Kauno (1,9 proc.) ir Vilniaus (1,6 proc.) rajonų savivaldybėse. Privačios nuosavybės būstų skaičius labiausiai padidėjo Klaipėdos (2,9 proc.), Kauno (1,6 proc.) ir Vilniaus (1,1 proc.) rajonų savivaldybėse. Valstybei ir savivaldybėms priklausančių būstų padaugėjo Trakų (4,4 proc.), Švenčionių (2,4 proc.) ir Kelmės (0,5 proc.) rajonų savivaldybėse.

Daugiausia naudingojo ploto vienam gyventojui teko Ignalinos rajono (53,5 m²), Palangos miesto (50,5 m²), Molėtų (49,7 m²) ir Alytaus (48,4 m²) rajonų savivaldybėse, mažiausiai – Klaipėdos miesto (30,3 m²), Panevėžio miesto (30,5 m²), Neringos (30,7 m²), Vilniaus ir Šiaulių miestų (po 31 m²) savivaldybėse.

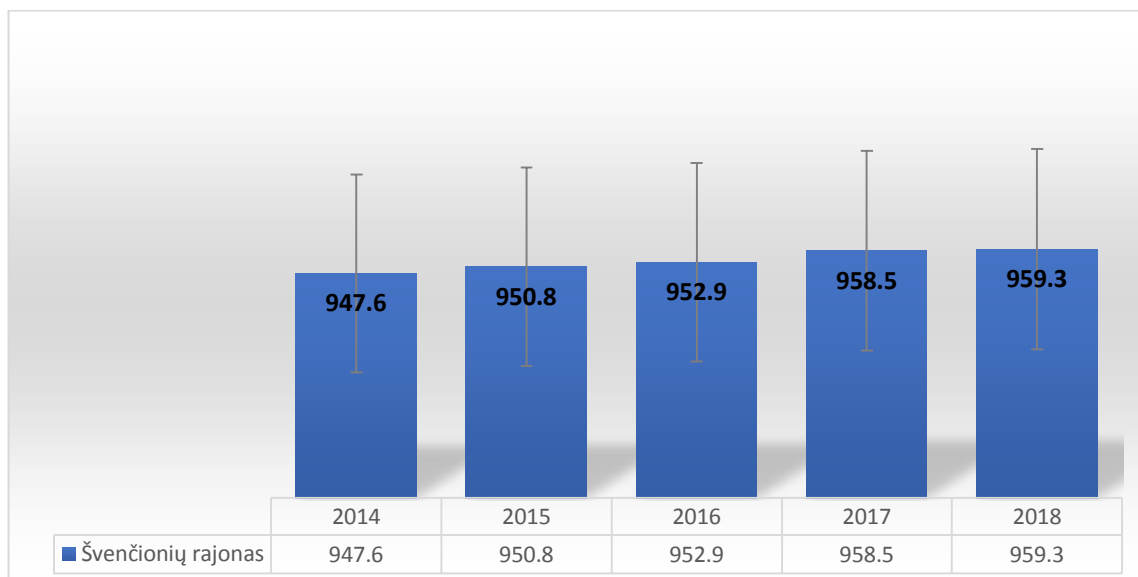
2018 m. vidutiniškai vienam Lietuvos gyventojui teko 35,5 m² naudingojo ploto.

Būstų skaičius 2018 metų pabaigoje, vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Gyvenamasis būstų fondas metų pabaigoje mieste ir kaime, tūkst. m²

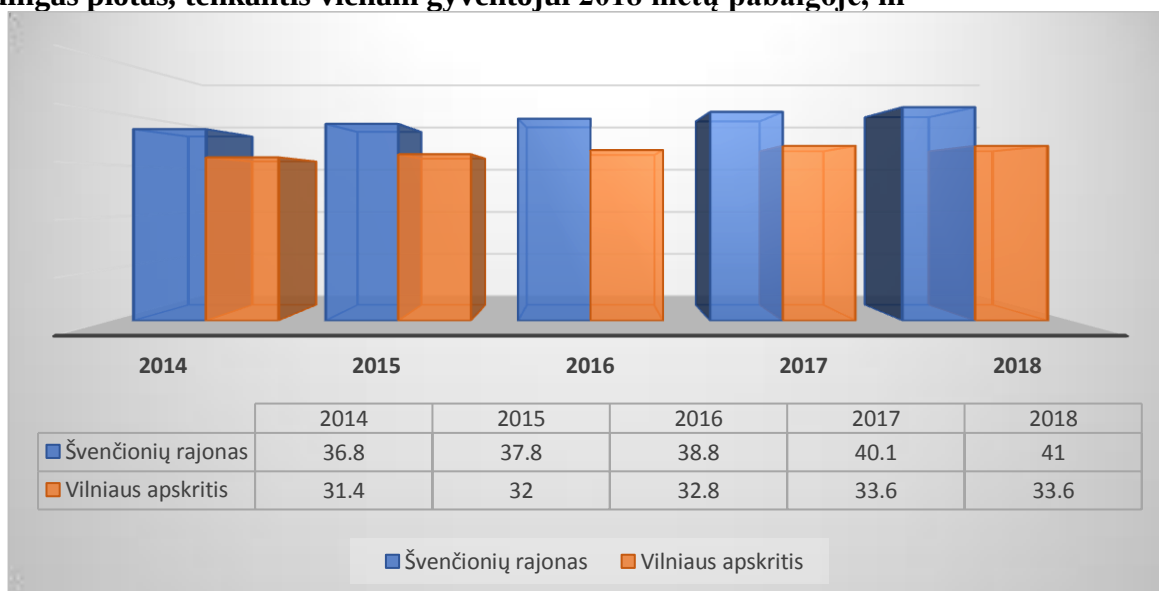

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Iš pateiktų duomenų pastebima tendencija, kad būstų skaičius Švenčionių rajone linkęs augti (nuo 2014 m. išaugo 0,8 proc., arba 113 būstais). Gyvenamasis būstų fondas taip pat nežymiai auga.

2018 m. pabaigoje gyvenamasis būstų fondas Švenčionių rajono savivaldybėje sudarė 959,3 tūkst. m² (2017 m. – 958,5), šalyje – 99.214,2 tūkst. m², Vilniaus apskrityje – 27.265,8 tūkst. m². 2014–2018 m. laikotarpyje gyvenamasis fondas Švenčionių rajono savivaldybėje augo 1,22 proc. (2014 m. – 947,6 tūkst. m², 2015 m. - 950,8 tūkst. m², 2016 m. - 952,9 tūkst. m², 2017 m. – 958,5 tūkst. m²), Vilniaus apskrityje augo 7,13 proc., atitinkamai augo ir visose apskrities savivaldybėse.

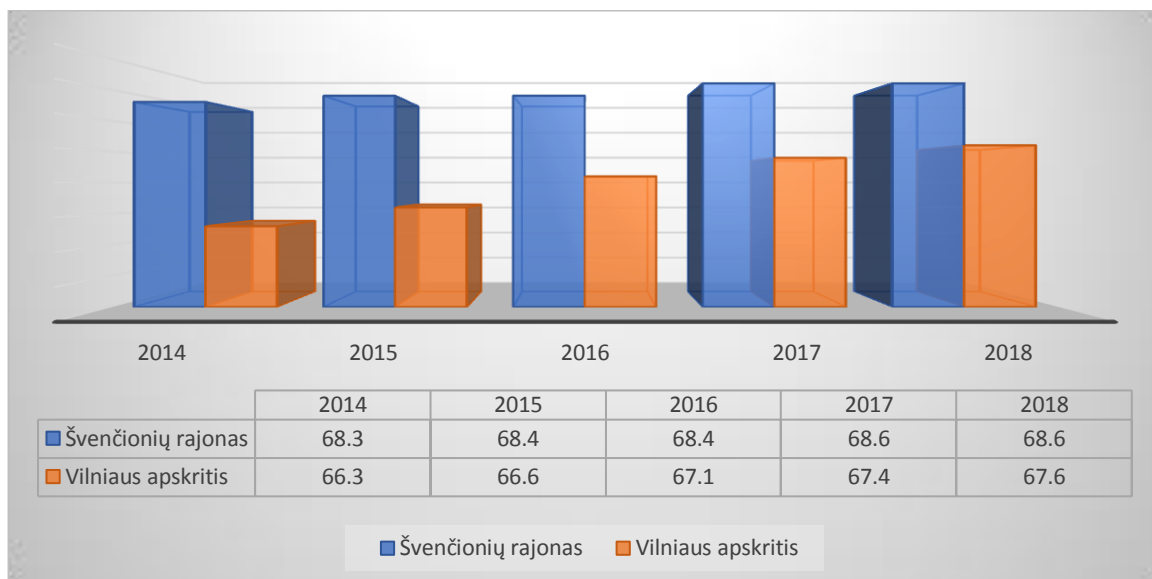
Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui 2018 metų pabaigoje, m²

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Daugiausia naudingo ploto Vilniaus apskrityje, kuris tenka vienam gyventojui fiksuojamas Vilniaus rajono savivaldybėje (41,8 m²), Švenčionių rajono savivaldybėje (41,0 m²) ir Širvintų rajono savivaldybėje (40,9 m²), mažiausiai – Vilniaus miesto savivaldybei (31,0 m²).

Vidutinis būsto dydis 2018 metų pabaigoje, m²

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

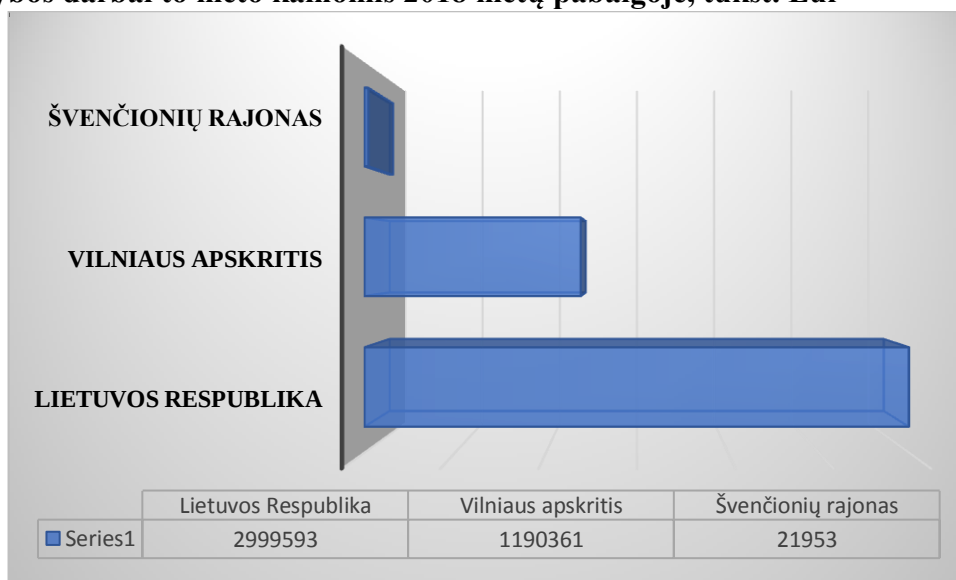
Vidutinis būsto dydis Švenčionių rajono savivaldybėje išlieka stabilus ir nežymiai didėja. Didžiausias vidutinis būsto dydis iš Vilniaus apskrities savivaldybių fiksuojamas Vilniaus rajono (94,1 m²), ir Trakų rajono (75,6 m²) savivaldybėse, mažiausias – Vilniaus miesto savivaldybėje (62,5 m²).

11 lentelė.

Atlikta statybos darbų, tūkst. eurų				
	2015	2016	2017	2018
Iš viso	2474716	2278909	2563712	2999593
Vilniaus apskritis	871060	844845	919754	1190361
Švenčionių r. sav.	11916	12583	15658	21953

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

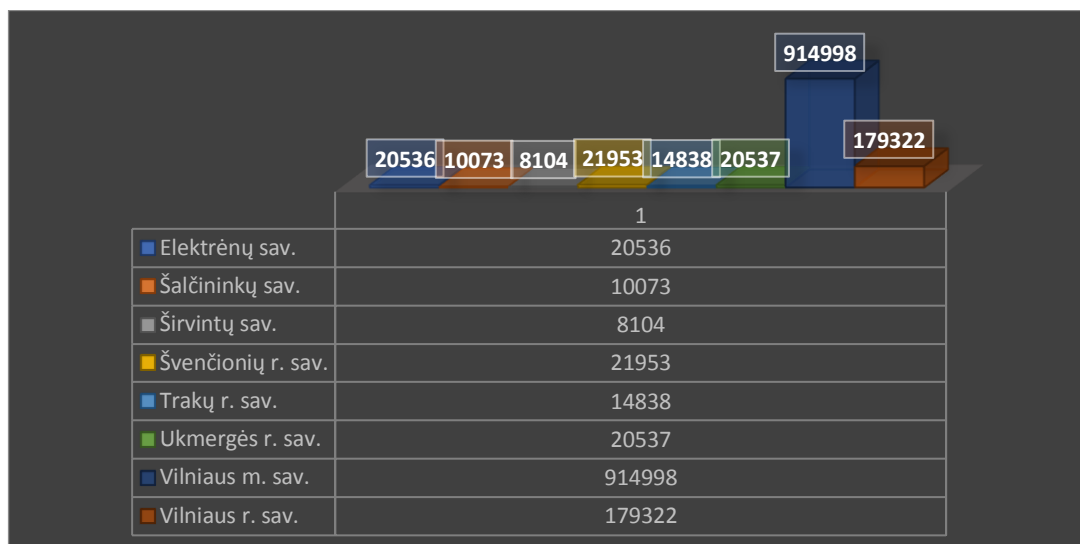
Atlikti statybos darbai to meto kainomis 2018 metų pabaigoje, tūkst. Eur

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

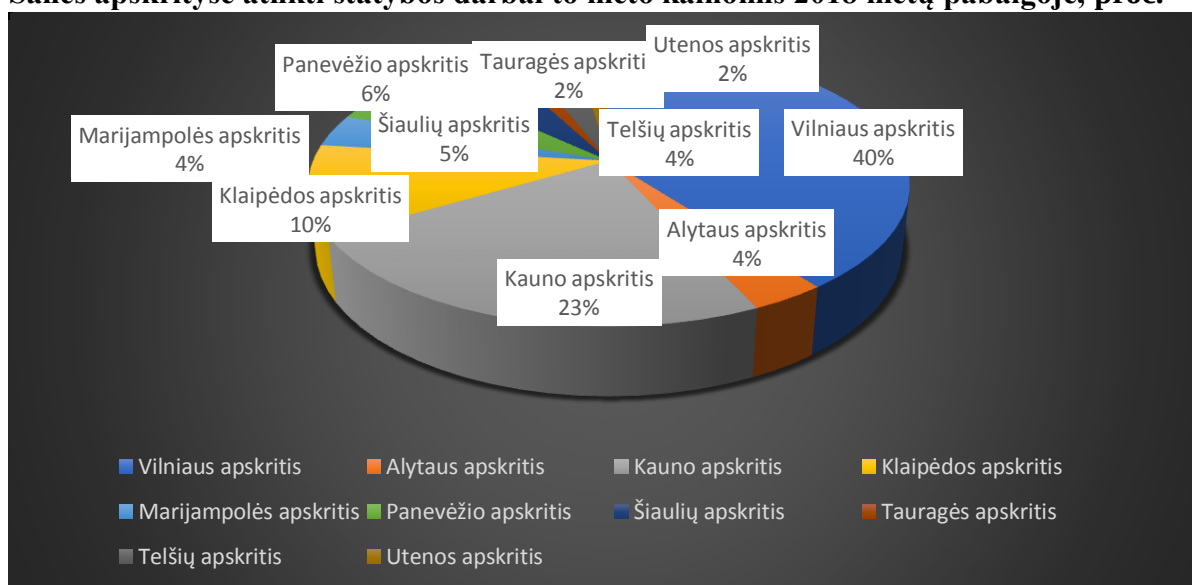
Švenčionių rajono savivaldybėje atlikti statybos darbai sudaro 0,73 proc. visų šalies atliktų statybos darbų ir 1,84 proc. Vilniaus apskrityje atliktų statybos darbų. Iš pateiktų duomenų matyti, kad sparčiai kilo atliktų statybos darbų vertės.

Vilniaus apskrityje atlikti statybos darbai to meto kainomis 2018 metų pabaigoje, tūkst. Eur

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Šalies apskrityse atlikti statybos darbai to meto kainomis 2018 metų pabaigoje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

2018 m. gauti 59 gyventojų prašymai įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą (20 prašymų daugiau). 2019 m. sausio 1 d. į sąrašą savivaldybės socialiniam būstui išsinuomoti buvo įrašyta 67 asmenys ir šeimos, jų šeimos narių skaičius – 171.

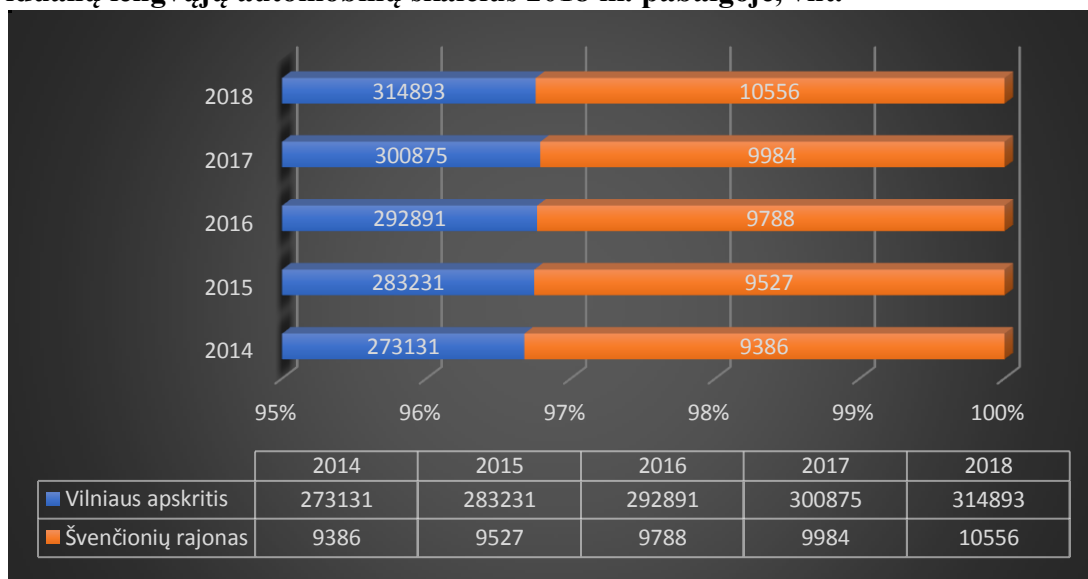
2018 metais 38 šeimos (asmenys), turintys teisę į savivaldybės socialinį būstą, buvo aprūpintos socialiniu būstu (2017 m. – 9 šeimos (asmenys)).

Iš 38 socialiniu būstu aprūpintų šeimų (asmenų) – 25 šeimoms (asmenims) socialinis būstas buvo išnuomotas Pabradės m., kadangi 2018 m. savivaldybės socialinio būsto plėtrai Pabradės m. buvo pastatytas naujas 25 butų gyvenamasis namas. Savivaldybės socialinio būsto fondo plėtrai taip pat buvo įsigyti 2 būstai. Iš jų – 1 butas su patogumais Švenčionių m. ir 1 gyvenamasis namas Zalavo k., Pabradės seniūnijoje.

TRANSPORTAS

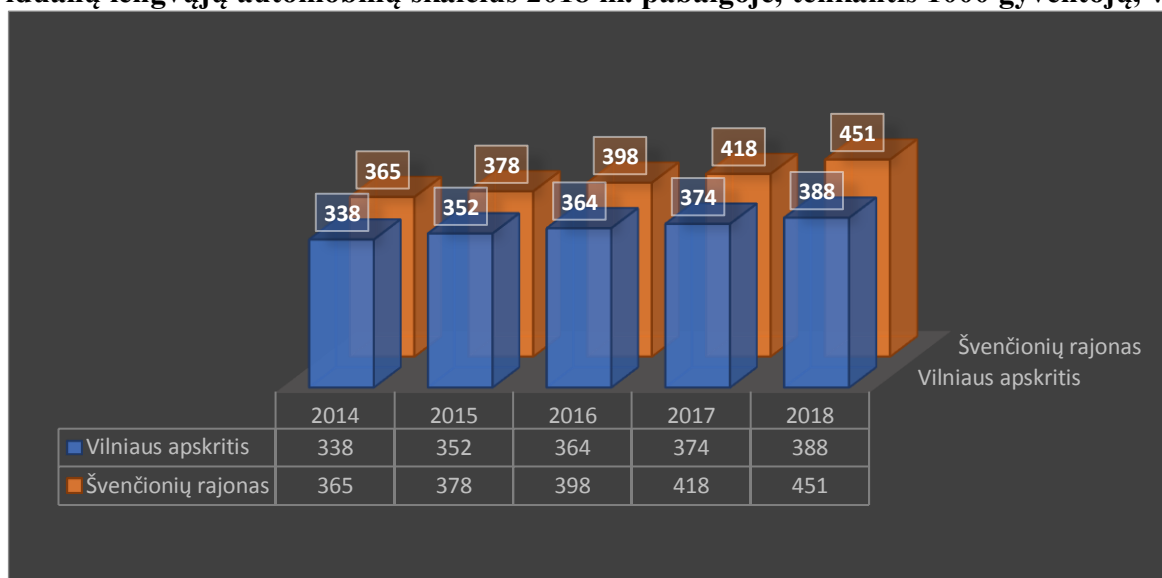
2018 m. šalyje buvo 1227903 tūkst. registruotų individualiųjų lengvųjų automobilių (2017 m. – 1175340). Per metus šis skaičius išaugo 4,28 proc.

Individualių lengvųjų automobilių skaičius 2018 m. pabaigoje, vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Individualių lengvųjų automobilių skaičius 2018 m. pabaigoje, tenkantis 1000 gyventojų, vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Daugiausia iš Vilniaus apskrities savivaldybių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų yra fiksuojamas Trakų (463), Ukmergės (453) rajono savivaldybėse, mažiausias Vilniaus miesto (361), Vilniaus rajono (438) ir Šalčininkų rajono savivaldybėse (440).

Švenčionių rajono savivaldybėje 2018 metų pabaigoje buvo įregistruotos 10 863 kelių transporto priemonės (579 daugiau nei 2017 m.).

12 lentelė. Automobilių kelių ilgis 2018 metų pabaigoje, km

Kelių su danga ilgis, km	Visi keliai, km	1100
	Valstybinės reikšmės keliai, km	401
	Vietinės reikšmės keliai, km	699
Kelių su patobulinta	Visi keliai, km	341

danga ilgis, km	<i>Valstybinės reikšmės keliai, km</i>	266
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	74
Žvyro kelių ilgis, km	<i>Visi keliai, km</i>	624
	<i>Valstybinės reikšmės rajoniniai keliai, km</i>	135
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	624
Grunto keliai	<i>Visi keliai, km</i>	1055
	<i>Valstybinės reikšmės keliai, km</i>	0
	<i>Vietinės reikšmės keliai, km</i>	1055

Dviračių takų ilgis Švenčionių rajono savivaldybėje 2018 metų pabaigoje siekė 1,4 km. Vilniaus apskrityje – 192,5 km.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis miestų gatvių ilgis 2018 m. pabaigoje: Pabradė – 43 km; Švenčionėliai – 47 km; Švenčionys – 34 km.

Miestų gatvių tankis: Pabradė – 4 km/km², Švenčionėliai – 8 km/km²; Švenčionys – 5 km/km².

2019 m. trečiąjį ketvirtį visų rūšių transportu vežta 44 mln. tonų krovinių, tai 8,8 proc. daugiau nei 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu. Palyginti su 2018 m. trečiuoju ketvirčiu, išaugo krovinių vežimas jūrų transportu – 19,4 proc., kelių transportu – 14 proc., ir Lietuvos oro linijų bendrovių lėktuvais – 11,1 proc. Mažiau krovinių vežta geležinkelių transportu – 0,7 proc., ir vidaus vandens transportu – 0,5 proc.

Visų rūšių transporto krovinių vežimo apyvarta 2019 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 13,9 proc. Bendroje krovinių vežimo apyvartoje kelių transporto apyvarta sudarė 76,2 proc., geležinkelių – 23,8 proc.

2018 m. trečiąjį ketvirtį visų rūšių transportu vežta 88,7 mln. keleivių – tai 0,9 proc. mažiau nei 2017 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. keleivių vežimo autobusais paslaugas nustatytais vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais galiojančiais tvarkaraščiais Švenčionių rajono savivaldybėje teikia UAB „Transporto centras“.

Keleivių vežimo paslaugas Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje teikia 6 vežėjai:

UAB „TRANSPORTO CENTRAS“
UAB „METEORIT TURAS“
II „SEKNIJA“
UAB „UTENOS AUTOBUSŲ PARKAS“
UAB „MOLĖTŲ AUTOBUSŲ PARKAS“
UAB „SVIRKA“

2018 metais didžiąją dalį keleivių, virš 80 %, vietinio priemiestinio (reguliaraus) susisiekimo maršrutais vežė du vežėjai: UAB „Svirka“ iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. ir UAB „Transporto centras“ nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. keturi vežėjai: UAB „Meteorit turas“, IĮ „Seknija“, UAB „Molėtų autobusų parkas“ ir UAB „Utenos autobusų parkas“ teikė keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo maršrutais.

2018 metais Švenčionių rajono savivaldybėje buvo nustatyti 13 vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų. Nustatytų maršrutų skaičius, lyginant su 2017 metais sumažėjo 1-u maršrutu, nes iš gyventojų skaičiaus kitimo tendencijų rajone matome, kad mažėjant gyventojų skaičiui, mažėja ir keleivių srautai.

TURIZMAS

Švenčionių rajono „turistinis produktas“ – tai gamta, jos teikiamos pramogos ir malonumai. Pagrindiniai turizmo komponentai – sportinės ir laisvalaikio pramogos, nakvynė gamtoje ar neįprastoje kaimo aplinkoje, nacionalinė virtuvė, etnografiniai patiekalai, civilizacijos laikais neįprastas susisiekimas (pėsčiomis, dviračiais, valtimis, baidarėmis ir pan.). Didelę dalį turistinio patrauklumo apsprendžia archeologijos, istorijos, dailės ir gamtos paminklai, kurių galima aptikti kiekviename Švenčionių rajono bažnytkaimyje.

Švenčionių rajono savivaldybės miškingumas – 56,6 proc. Tinkamiausi poilsiavimui yra sausi ir normalaus drėgnumo pušynai, iš dalies tinkami – sausi mišrūs bei lapuočiai miškai, sausi beržynai, sausi eglynai bei kiti lapuočių miškai. Rajone teka nemažai upių ir upelių, išsidėstę poilsiui ir rekreacijai tinkami ežerai. Rajono vandens telkiniai svarbūs turizmo plėtrai, ypač formuojant rekreacines zonas. Saugomos teritorijos Švenčionių rajone užima 53.548 ha. Rajone išsidėstęs vienas nacionalinis (Aukštaitijos) ir 3 regioniniai parkai (Asvejos, Labanoro ir Sirvėtos), 11 valstybinių draustinių, 2 biosferos poligonai, vienas atkuriamasis sklypas, 2 gamtos paminklai, 25 valstybiniai gamtos paveldo objektai, 2 savivaldybės gamtos paveldo objektai. Miškų masyvų, tvenkinių, upių ir jų slėnių, kitų natūralių biotopų, kurie užtikrina biologinę įvairovę ir jos išsaugojimą, gausa yra svarbus veiksnys, lemiantis teritorijos kraštovaizdžio estetinę vertę.

Iš viso Švenčionių rajone 4 galimi turizmo maršrutų tipai: automobilių, dviračių, vandens ir pėsčiųjų maršrutai. Švenčionių rajone esantys turizmo informacijos ir lankytojų centrai aktyviai dirba kuriant naujus turizmo maršrutus.

Aktyvaus poilsio turistiniai maršrutai automobiliu Švenčionių rajone

1. Kaltanėnai–Švenčionys–Adutiškis–Šventos k.–Švenčionys–Kaltanėnai;
2. Kaltanėnai–Švenčionys–Pavoverė–Zalavas–Pabradė–Dubingiai (Molėtų r.)–Labanoras Kaltanėnai;
3. Kaltanėnai–Kulionys (Molėtų r.)–Utena–Leliūnai (Utenos r.)–Sudeikiai (Utenos r.) Kaltanėnai;
4. Kaltanėnai–Bavainiškė–Šventa Palūšė (Ignalinos r.)–Ginučiai (Ignalinos r.)–Saldutiškis (Utenos r.)–Labanoras–Kaltanėnai;
5. Švenčionys–Kančiogina–Mielagėnai–Tverečius (Ignalinos r.)–Vosiūnai (Ignalinos r.) Didžiasalis (Ignalinos r.)–Senasis Daugėliškis (Ignalinos r.)–Ceikiniai (Ignalinos r.)–Šventa–Švenčionys;
6. Kaltanėnai–Salakas (Zarasų r.)–Zarasai (Zarasų r.)–Šlyninka (Zarasų r.)–Leliūnai (Utenos r.)–Utena (Utenos r.)–Kaltanėnai;
7. Pabradė–Abejučiai–Padubingė–Žingiai–Purviniškiai–Baluošos (Baluošų) ežeras–Purviniškiai Leikštinio ežeras–Kabakėlis–Trabučiai–Pabradė;
8. Pabradė–Abejučiai–Padubingė–Leikštinio ežeras–Trabučiai–Pabradė;
9. „Dubingių miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“;
11. Šventa – Lino verdenė;

12. Palūšė–Ignalina–Antagavė–Garbūnai–Kamša–Rėkučiai–Pervieniškės–Reškutėnai–Raudonė – Kretuonys–Kaltanėnai–Motiejūnai–Palūšė;
13. Palūšė–Gaveikėnai –Vaišniūnai–Šuminai–Strazdai–Vaišnoriškė–Daunoriai–Tauragnai–Kirdeikiai–Paukojė–Ginučiai–Ladakalnis–Šakarva–Kaltanėnai–Kretuonys–Reškutėnai–Antagavė–Ignalina;
14. Cirkliškis–Švenčionys–Šventa;
15. Švenčionys–Labanoras;
16. Švenčionys–Reškutėnai;
17. Cirkliškis–Švenčionys–Kaltanėnai.

Dviračių maršrutai

Švenčionių rajone iš viso siūloma 10 dviračių maršrutų:

1. „Ten, kur gimsta Žeimena...“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–stovyklavietė prie Keruočio ežero –Liedelės k.–Pagilūtės k.–Kuklių k.–Kaltanėnų mstl.;
2. „Kiauna į Žeimeną“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–stovyklavietė prie Keročio ežero–Liedelės k.–Pagilūtės k.–Terpežio k.–Kiauneliškio k.–Pakiaunio k.–Linkmenų mstl. –Berniūnų k.–Kaltanėnų mstl.;
3. „Labanoras–girios vidury“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k.–Seniškio k.–Luknos k.–Antaliedės I k.–Paluknio k.–Labanoro mstl. 21–Terpežio k.–Pagilūtės k.–Kuklių k.–Kaltanėnų mstl.;
4. „Mažasis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl.–Šakališkės k. –Seniškio k.–Buivydų k. –Bruknynės vandens malūnas–Kaltanėnų mstl.;
5. „Didysis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl.–Pakretuonės k.–Rėkučių k.–Reškutėnų k.–Kretuonių k.–Kaltanėnų mstl.;
6. Vakarinis mėlynasis pėsčiųjų ir dviračių takas;
7. Sirvėtos regioninio parko mažasis šeimos dviračių takas;
8. Dauguvos–Nemuno takoskyros dviračių takas (sutampa su pažintiniu pėsčiųjų taku);
9. „Dubingų miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“;
11. Pabradė – Abejučiai – Padubingė – Palaumenys – Laumenos ežeras – Trabučiai – Pabradė.

Vandens maršrutai

1. Žeimenos ir Kiaunos upėmis: Kaltanėnai–Šakališkė–Kukliai–Kaltanėnai;
2. Žeimenos upe ir Žeimenio ežeru: Kaltanėnai–Ožkiniai–Kretuonėlės ištakos į Žeimenio ežerą;
3. Lakajos vandens kelias;
4. Žeimenos upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai);
5. Žeimenų ežeru ir Žeimenos upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai);
6. Žeimenos upe (Švenčionėliai – Liūlinė);
7. Kiaunos upe (Pakiaunys – Šakališkė);
8. Lakajos upe (Lakaja – Vilkaslastis – Liūlinė);
9. Kiaunos upe ir Žeimenos upe (Pakiaunys – Švenčionėliai);
10. Žeimenos upe ir Neries upe (Kaltanėnai – Švenčionėliai – Skirgiškės);
11. Kiaunos upe ir Žeimenos upe (Pakiaunys – Švenčionėliai – Liūlinė).

Pėsčiųjų maršrutai

1. Seniškio k.–Luknos k. (Pažintinis gamtinis takas palei Žeimenos upę, Žeimenos botaniniame zoologiniame draustinyje);
2. Peršokšnos gamtinis pažintinis takas;
3. Labanoro girios pažintinis takas;
4. Sirvėtos regioninio parko pažintinis pėsčiųjų takas;

5. Pažintinis pėsčiųjų mitologinis takas.
6. Cirklišio pažintinis miško takas
7. Pažintinis Žeimenos takas
8. Istorinis maršrutas Partizanų takais
9. Turistinis maršrutas „Švenčionių krašto žydų paveldo pėdsakais

Labiausiai lankytinos vietos:

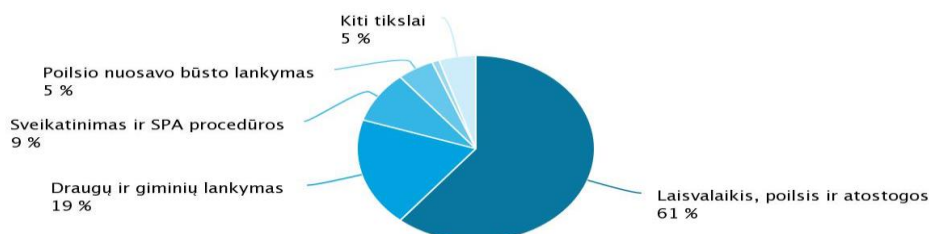
1. Lino verdenės šaltinis; 2. Sirvėtos regioninio parko lankytojų centras; 3. Kačėniškės piliakalnis;
4. Pažintinis mitologinis takas; 5. Nalšios muziejus; 6. Labanoro regioninio parko lankytojų centras;
7. Cirklišio dvaro rūmai; 8. Labanoro miestelis ir jo apylinkės; 9. Kaltanėnų miestelis ir jo apylinkės;
10. Lygumų apžvalgos bokštas.

MAITINIMO ĮSTAIGOS	
Restoranai	2
Kavinės	17
Picerijos	2
APGYVENDINIMAS	
Viešbučiai ir svečių namai	4
Kaimo turizmo sodybos	25
Poilsio namai	3
Stovyklavietės	30
ARCHEOLOGINIAI OBJEKTAI	24
ARCHITEKTŪRINIAI OBJEKTAI	18
INŽINIERINIAI OBJEKTAI	4
GAMTOS PAMINKLAI	27
MUZIEJAI	2
APŽVALGOS BOKŠTAI	4
ISTORINĖS, MEMORIALINĖS VIETOS	24
KITOS LANKYTINOS VIETOS	4

Kaip
skelbia
Statistikos
departamen
tas 2019 m.
trečiąją
ketvirtį
Lietuvos
gyventojai
po savo šalį
keliavo
daugiau.
Šalies

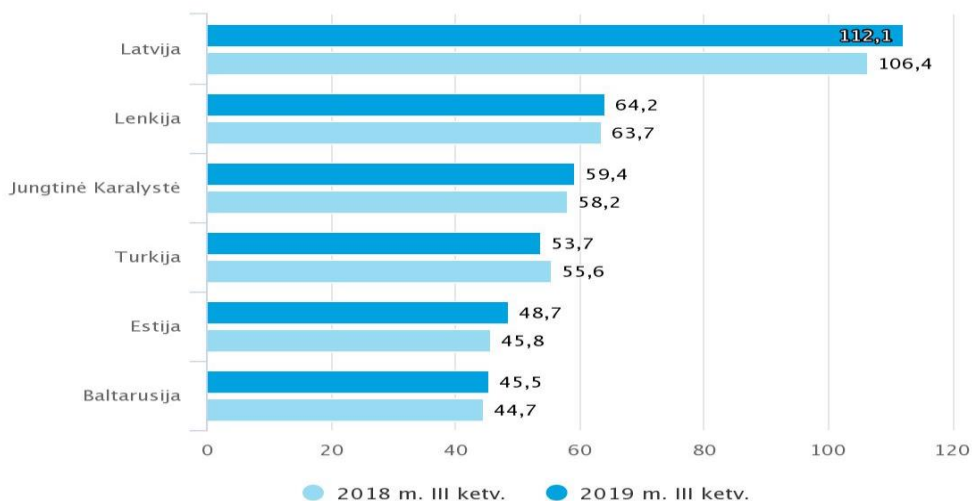
gyventojų kelionių su nakvyne skaičius po Lietuvą 2019 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2018 m. ketvirčiu, padidėjo 1,2 proc. ir sudarė 925,2 tūkst. kelionių, vienadienių kelionių skaičius sumažėjo 0,2 proc. ir sudarė 3,8 mln. kelionių. 2019 m. trečiąją ketvirtį šalies gyventojų kelionė Lietuvoje vidutiniškai truko 3,3 nakvynės. Po Lietuvą keliavę gyventojai išleido 78,5 mln. EUR. Per vieną asmeninę kelionę šalies gyventojai vidutiniškai išleido 85 EUR, o per verslo kelionę – 84 EUR.

Asmeninės kelionės pagal tikslus 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Didžiausi Lietuvos turistų kelionių srautai užsienyje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

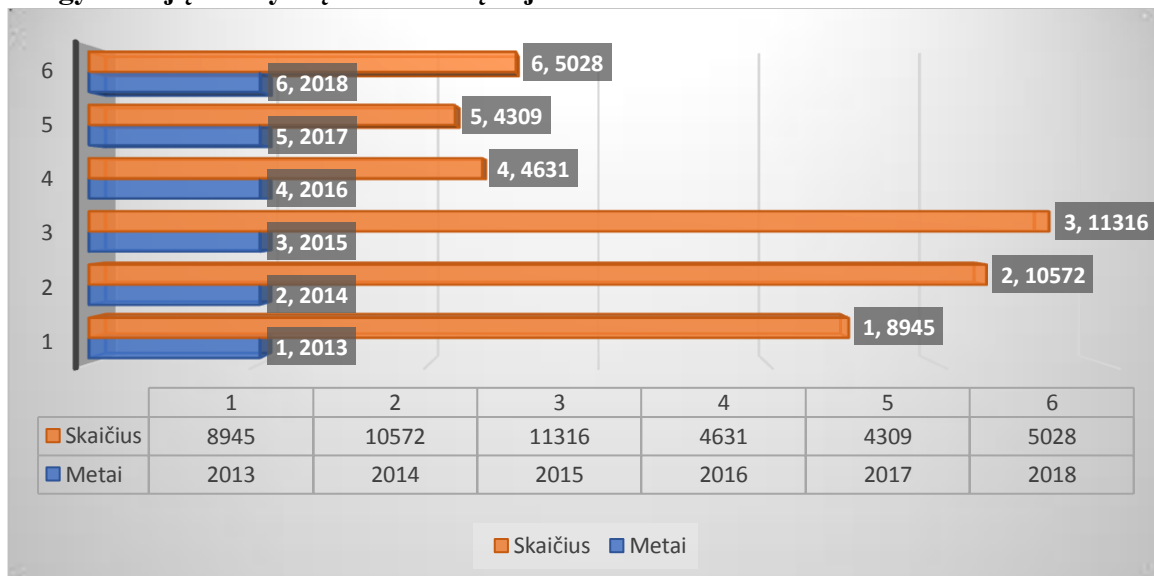
Į užsienį 2019 m. trečiąjį ketvirtį keliavo 622,7 tūkst. šalies gyventojų, arba 2,3 proc. daugiau nei per tą patį 2018 m. laikotarpį, vidutinė kelionės užsienyje trukmė buvo 6,7 nakvynės.

13 lentelė. Apgyvandinimo įstaigų skaičius | vnt., Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose | vnt. 2018 m.

Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	Apgyvandinimo įstaigų skaičius vnt.					
		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
	Lietuvos Respublika	2062	2319	2686	2971	3616
	Vilniaus apskritis	440	476	606	745	975
	Švenčionių r. sav.	25	23	23	25	16
	Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose vnt.					
	Lietuvos Respublika	6465004	6581192	6992675	7364924	8091647
	Vilniaus apskritis	2072533	2185570	2312404	2369106	2619284
	Švenčionių r. sav.	10837	11612	6519	4690	5651

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvos gyventojų nakvynių Švenčionių rajone skaičius 2013 – 2018 m.

Remiantis pateiktais duomenimis Švenčionių rajone pastebimas Lietuvos gyventojų nakvynių Švenčionių rajone skaičiaus padidėjimas, tačiau ženklus apgyvendinimo įstaigų skaičiaus sumažėjimas.

14 lentelė. Švenčionių rajono turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose | asmenys, 2013 – 2018 m.

Turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose asmenys			
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės			
	Visi turistai	Lietuvos gyventojai	Užsieniečiai
2013	5758	5639	119
2014	4516	4464	52
2015	5006	4801	205
2016	4077	3082	995
2017	1716	1665	51
2018	2635	2486	149

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

15 lentelė. Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose | vnt. Švenčionių rajone 2013 – 2018 m.

Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose vnt.	
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	
2013	452
2014	594
2015	510
2016	480
2017	371
2018	370

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Remiantis Statistikos departamento duomenimis 41 proc. vietinių turistų nakvojo viešbučiuose ar poilsio namuose, pas gimines ir draugus – 27 proc., nuomojamame būste privačiame sektoriuje – 12, poilsio nuosavame būste – 9, sanatorijose ir sveikatinimo įstaigose – 3, kitur – 8 proc.

Populiariausia transporto priemonė buvo lengvasis automobilis – juo keliavo 74 proc. šalies gyventojų. Autobusu keliavo 14 proc. turistų, traukiniu – 3 proc., kita transporto priemone – 9 proc.

2019 m. trečiąjį ketvirtį po Lietuvą keliaavę šalies gyventojai savo keliones vertino labai gerai (66 proc.) ir gerai (34 proc.).

Kaip pagrindines priežastis, dėl kurių nevyko į keliones po šalį, Lietuvos gyventojai įvardijo didelį užimtumą (31 proc.), nepakankamas pajamas (21 proc.), nenorą keliauti (17 proc.), sveikatos problemas (11 proc.), šeiminius įsipareigojimus (4 proc.) ir kitas priežastis (16 proc.).

Iš vienadienių kelionių 27 proc. kelionių buvo skirta poilsiui ir laisvalaikiui, draugams ar giminėms lankyti – 24 proc., apsipirkti – 22 proc., verslo tikslams – 8, poilsiui nuosavame būste ir kitiems tikslams – po 7, sveikatinimo tikslams – 5 proc.

16 lentelė. Viešbučių ir motelių numerių ir vietų užimtumas | proc. 2013 – 2018 m.

Viešbučių ir motelių numerių ir vietų užimtumas proc.
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvos Respublika	47,9	48,7	49,3	51	53,7	55,2
Sostinės regionas	57,7	56,9	59,7	61,7	63	61,8
Švenčionių r. sav.	22,2	41,5	12	16,9	34,8	16,5

Viešbučių ir motelių numerių ir vietų užimtumas proc.						
Viešbučiai ir svečių namai						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvos Respublika	48,2	49,0	49,8	51,7	54,3	55,7
Sostinės regionas	57,9	57,2	60,4	62,4	63,7	62,3
Švenčionių r. sav.	22,2	41,5	12,0	16,9	34,8	16,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

2020 m. sausio mėn. Lietuvoje iš viso buvo 25924 registruoti nekilnojamieji objektai (2019 m. – 25385) ir 17617 objektų, kuriems yra nustatytos vertingos savybės (2019 m. – 17060). 2019 m. Kultūros vertybių registre iš viso buvo užregistruota 694 (2016 m. buvo 671) kultūros vertybės (iš jų 164 kilnojamosios (2016 m. buvo 163) ir 530 (2016 m. buvo 508) nekilnojamų) Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje. Nors Švenčionių rajone kultūros paveldo objektai yra įtraukti į lankytinų vietų sąrašus, tačiau pastebima, kad ne visi objektai yra tinkamai pritaikyti turistų poreikiams. Dėl menkos priežiūros, restauravimo darbų, neišvystytų paslaugų, turistų lūkesčiai nėra pilnai tenkinami ir patys objektai nėra jiems patrauklūs. Švenčionių rajone veiklą vykdo Nalšios muziejus ir jo Reškutėnų filialas.

INŽINERINĖ IR ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybėje centralizuotą šilumos tiekimą vykdo UAB „Fortum Švenčionių energija“. UAB „Fortum Švenčionių energija“ įkurta 2001 metais. Pagrindinės įmonės veiklos kryptys – šilumos ir karšto vandens gamyba, tiekimas ir pardavimas gyventojams, įmonėms ir įstaigoms Švenčionių, Švenčionėlių ir Pabradės miestuose. Bendros investicijos – 6,67 mln. Eurų skirta naujiems ir jau esantiems katilams (8,5 MW biokuro ir 3,8 MW dujų) atnaujinti. Įmonėje dirba 26 darbuotojai.

Įmonė eksploatuoja 5 katilines: po 2 Pabradės ir Švenčionių miestuose, vieną Švenčionėlių mieste. Visuose daugiabučiuose, kuriems yra tiekiama centralizuota šiluma, yra įrengti ir veikia individualūs, automatizuoti šilumos punktai. 2019 m. įmonė eksploatavo 13650 m nuosavybės teise bendrovei priklausančių šilumos trasų, 729 m savivaldybei priklausančių šilumos trasų ir 851,4 m kitiems vartotojams priklausančių šilumos trasų.

Taip pat Pabradės mieste centralizuotą šilumos tiekimą vykdo UAB „Pabradės komunalinis ūkis“. Bendrovė šilumos tiekimą vykdo Kranto g. 4 daugiabučiam namui ir Pašto g. 6A.

Šiuo metu Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklai vykdyti išduotos dvi licencijos 2 įmonėms: UAB „Vilniaus vandenys“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis“.

UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ vandens išgavimas 2019 m

PABRADĖ IR APYLINKĖS

VISO PATIEKTA 242177 m³

ABONENTAI-172723 m³

VISO IŠGAUTA 254293 m³

ŠVEČIONIŲ PADALINYS

VISO PATIEKTA 91164 m³

ABONENTAI-13416 m³

VISO IŠGAUTA 102327 m³

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

Et. Nr.	TECHNOLOGINIAI RODIKLIAI	Matavimo vienetai	2019 m.	2018 m.
NUOTEKŲ SURINKIMAS				
1	SURINKTŲ NUOTEKŲ KIEKIS CENTRALIZUOTAI TINKLAIS	tūkst. m³	238,967	232,535
2	ASENIZACINĖMIS MAŠINOMIS	tūkst. m³	14,986	18,479
3	SAVO VALYKLOSE IŠVALYTŲ NUOTEKŲ KIEKIS	tūkst. m³	22,397	22,317
4	Kanalizavimo paslaugų vartotojų ir abonentų skaičius	vnt.	1021	1003
5	Iš šio skaičiaus: butų skaičius	vnt.	758	758
6	individualių namų skaičius	vnt.	196	196
7	abonentų skaičius	vnt.	49	49
NUOTEKŲ VALYMAS				
8	IŠVALYTŲ NUOTEKŲ KIEKIS	tūkst. m³	22,397	22,317

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

OBJEKTAI	Bendrovės techniniai rodikliai	Pabradė	Švenčionys	VISO
	Vandenviečių skaičius vnt.	9	27	36
	Gręžinių skaičius vnt.	15	31	46
	Nuotekų valyklos	(1-biologinio valymo įrenginiai)	(5-biologinio ir 1 –infiltracijos laukas)	7
	Vandentiekio tinklų ilgis km.	23,3	203,0	226,3
	Nuotekų tinklų ilgis km.	4,2	23	27,2
	Naudojamų bokštų skaičius vnt.	2	1	3

Šaltinis: UAB „Pabradės komunalinis ūkis“

Vandentiekio ir nuotekų padaugėjo apie 0,5 km (Gaspariškių g., Pabradėje).

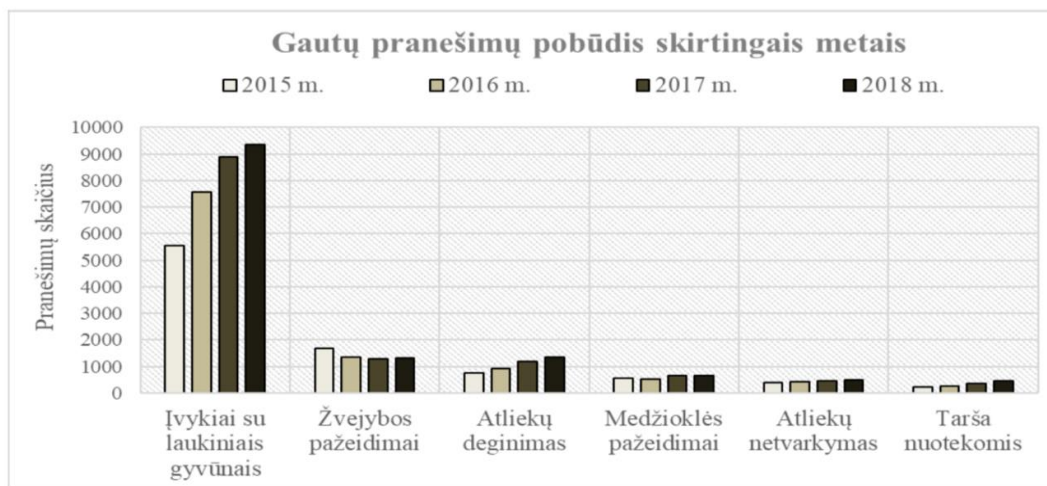
Bendrovė, vadovaudamasi patvirtintu geriamojo vandens programinės priemonės planu, atliko 147 vandens tyrimus. Dėl Lietuvoje kilusios problemos „Arsenas“ papildomai buvo atlikti visų vandenviečių arseno tyrimai. Arseno mūsų aptarnaujamose vandenvietėse nebuvo aptikta.

2019 m. dėl įgyvendinamo ES vandentvarkos projekto Švenčionių r., buvo pastatyti vandens gerinimo įrengimai Pabradės m., Vilniaus g. vandenvietėje, Magūnų, Sarių, Šventos, Trūdų - Mėzionėlių, Milkuškų kaimuose. Bendrovė kartu su Švenčionių rajono savivaldybe, papildomai įrengė dvejus vandens gerinimo įrenginius Cirklišio, Bačkininkų kaimuose. Visose naujose įrengtose valyklose planuojama išvalyti papildomai apie 65 tūkst. m³/metus.

Elektros paskirstymo tinklai Švenčionių rajono savivaldybėje išvystyti gerai. Didžioji dalis elektros tinklų perdavimo linijų yra geros būklės. Savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, elektros energiją gyventojams tiekia AB „Energijos skirstymo operatorius“.

APLINKOSAUGA

Remiantis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos duomenimis per 2018 metus buvo gauta 18 265 pranešimai apie įvairius aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus, kai 2017 m. tokių pranešimų skaičius siekė 15 458. Lyginant 2018 ir 2017 metus, pranešimų skaičius augo 18 procentų. Daugiausiai pranešimų buvo gauta apie įvykius, susijusius su laukiniais gyvūnais (9349), iš jų – 7091 pranešimai apie gyvūnų susidūrimus su transporto priemone. Taip pat žmonės į aplinkosaugininkus kreipėsi dėl atliekų deginimo (1343) ir žvejybos taisyklių pažeidimų (1318).

Šaltinis: Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2018 m. žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje susidarė 884,9 tūkst. tonų atliekų, palyginti su 2016 m., jų kiekis sumažėjo 1,5 proc.

Lietuvos pramonės įmonių išlaidos aplinkos apsaugai 2018 m. siekė 176,5 mln. EUR ir, palyginti su 2017 m., padidėjo 13,3 proc. Išlaidos vandens išteklių apsaugai sudarė didžiausią aplinkos apsaugai skirtų išlaidų dalį. 2018 m. jos siekė 112,1 mln. EUR ir, palyginti su 2017 m., padidėjo 18,8 proc.

2018 m. iš stacionarių taršos šaltinių išmesta 65,9 tūkst. tonų teršalų: anglies monoksido – 25,5 tūkst. tonų, sieros dioksido – 11, lakiųjų organinių junginių – 13,9 tūkst. tonų. 2014 m. teršalų buvo išmesta 56,5 tūkst. tonų: anglies monoksido – 16,8 tūkst. tonų, sieros dioksido – 11, lakiųjų organinių junginių – 10,5 tūkst. tonų.

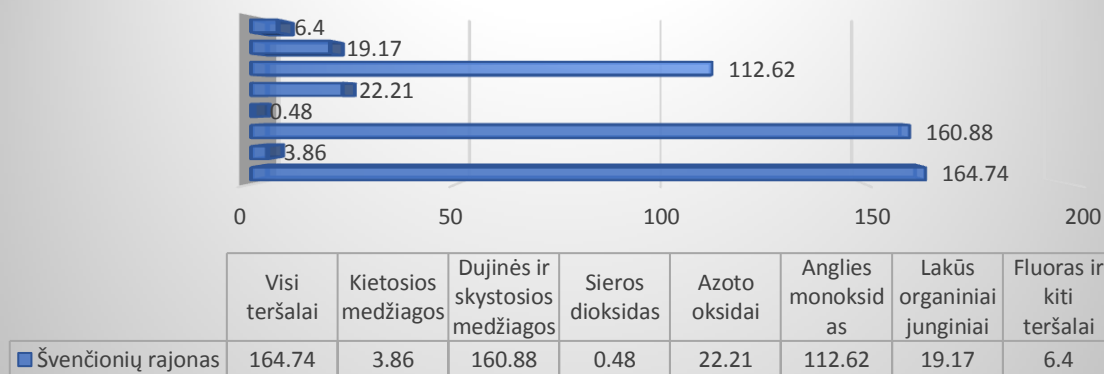
2018 m. daugiausia teršalų, išmetamų iš stacionarių taršos šaltinių, buvo Mažeikių rajono (22 585 t), Vilniaus miesto (6 899 t), Kauno miesto (5 370 t), Akmenės (4 270 t) ir Klaipėdos miesto (3 378 t) savivaldybėse.

2017 m. vienam šalies gyventojui teko 455 kg susidariusių komunalinių atliekų, arba 22 kg daugiau nei 2014 m. (433 kg), ES vidurkis – 475 kg vienam gyventojui. Daugiausia komunalinių atliekų 2017 m. teko Danijos (781 kg), o mažiausiai – Rumunijos (272 kg) gyventojams.

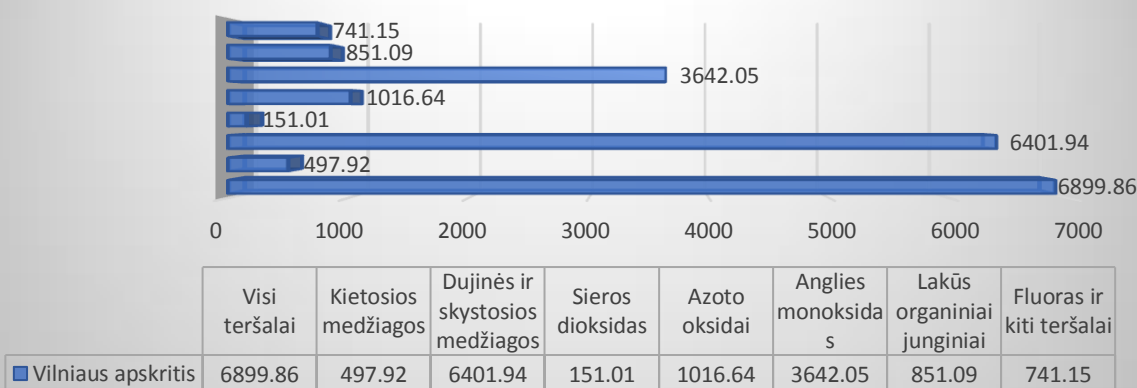
Pagrindinis oro teršalų emisijos į atmosferą šaltinis Švenčionių rajono teritorijoje, kaip ir didžiojoje Lietuvos teritorijos dalyje, yra autotransportas. Didžioji dalis tokios taršos tenka autotransportą koncentruojantiems tranzitiniais intensyvaus eismo keliams, gatvėms, jų sankryžoms ir jų aplinkai.

Teršalai, išmesti į aplinkos orą iš stacionarių šaltinių 2018 metais

Švenčionių rajonas

Vilniaus apskritis

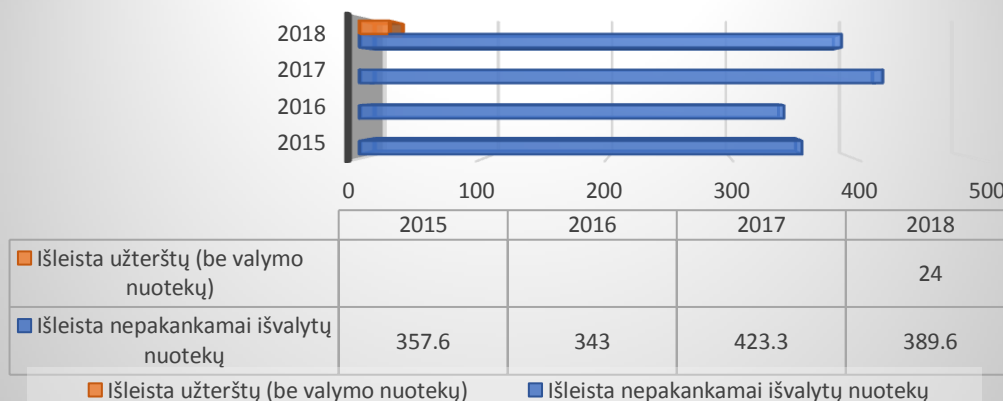
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Iš pateiktų duomenų matyti, kad 2018 m. Švenčionių rajono savivaldybėje į atmosferą iš viso buvo išmesta 490,36 t teršalų. Lyginant su 2016 metais jų kiekis sumažėjo (buvo išmesta 541,3 t teršalų). Tai sudaro 2,48 proc. visų Vilniaus apskrityje bei 0,25 proc. visų šalyje į aplinkos orą išmestų teršalų.

Aplinką Švenčionių rajono savivaldybėje labiausiai teršia dujinės ir skystosios medžiagos. 2018 m. dujinės ir skystosios medžiagos sudarė 160,88 t, anglies monoksidas – 112,62 t.

Mažiausias teršalų kiekis iš apskrities savivaldybių fiksuojamas Šalčininkų r. ir Trakų r. savivaldybėse, didžiausias Vilniaus m., Vilniaus rajono, Ukmergės ir Elektrėnų savivaldybėse.

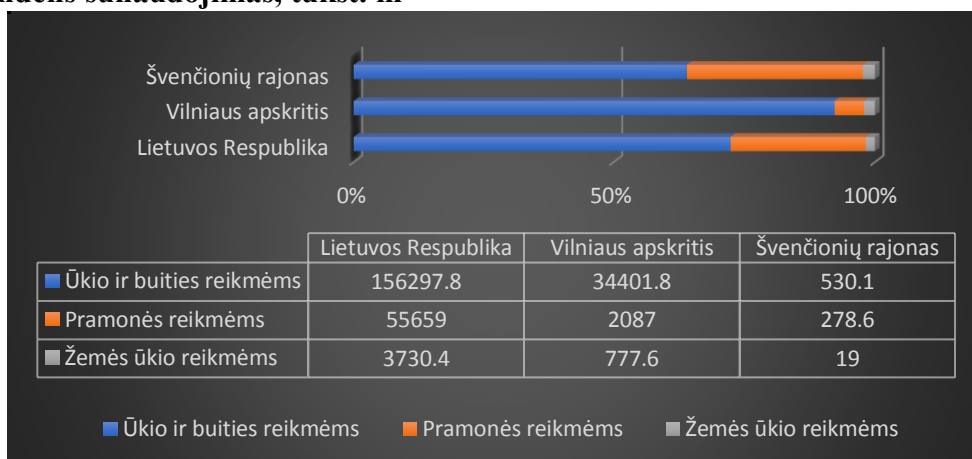
Ūkio, buities ir gamybos nuotekų išleidimas į paviršinius vandenis | tūkst. m³

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Oro kokybei didelę neigiamą įtaką taip pat daro vietiniai taršos šaltiniai: keliamos dulkės nuo gatvių, individualių namų šildymas, žolės bei žaliųjų atliekų deginimas.

Vandens sunaudojimas, tūkst. m³

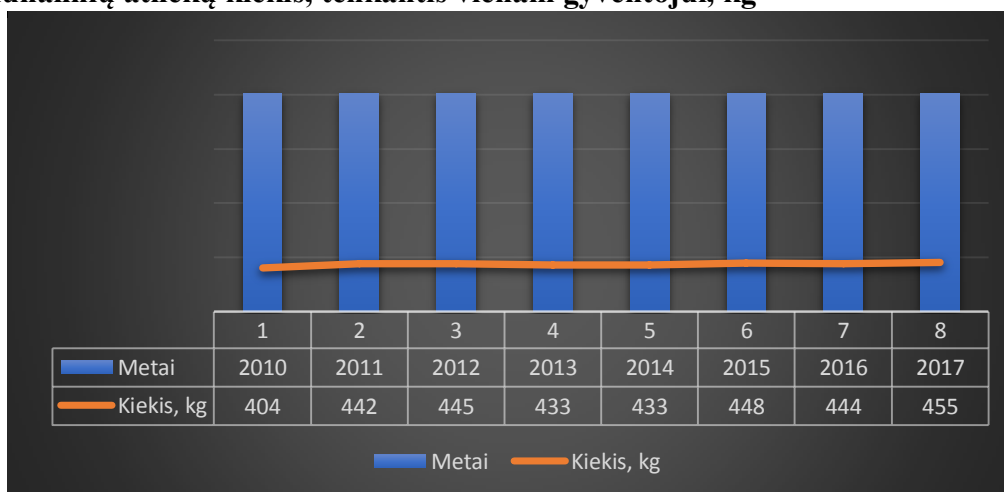

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Statistikos departamento duomenimis 2018 m. Švenčionių rajono savivaldybėje buvo sunaudota 827,7 m³ vandens (daugiau nei 2017 m. – 772,10 m³ vandens). Švenčionių rajone sunaudoto vandens kiekis sudaro 2,07 proc. Vilniaus apskrityje sunaudoto vandens ir 0,35 proc. Lietuvoje sunaudoto vandens. Pastebima ryški tendencija, kad tiek visoje Lietuvoje, tiek apskrityse sunaudojamo vandens kiekis ženkliai didėja.

Aplinkosaugos klausimais 2019 metais iš fizinių ir juridinių asmenų gauta ir išnagrinėta 275 prašymai ir skundai, iš jų 261 prašymas dėl saugotinių medžių kirtimo, 2 skundai dėl kaimyniniuose žemės sklypuose per arti pasodintų želdinių, 4 prašymai dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui prevencinių priemonių diegimo, 8 prašymai dėl vilkų padarytos žalos ūkiniam gyvūnams kompensavimo. Išduotas 201 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams, išsiųsta 30 raštų, kad leidimai nereikalingi, ir 30 raštų, kad leidimai neišduodami. Utenos gyvūnų globos draugija išvežė 58 beglobius gyvūnus: 13 šunų ir 45 kates, Astos Adomavičiūtės IĮ ir IĮ „Vetrasa“ sterilizavo/kastravo 36 benames kates (pagal „Pagauk-sterilizuok-paleisk“ programą).

Komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, kg

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra integrali regioninės sistemos dalis. Komunalinių atliekų tvarkymą Vilniaus regiono savivaldybėse koordinuoja UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“. Toliau buvo tobulinama vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą mokesčių sistema. Vadovaujantis Vietinės

rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 384 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, rajono savivaldybės taryba 2016 m. gegužės 30 d. savo sprendimais pakeitė Švenčionių rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatus ir vietinės rinkliavos mokesčio administravimo tvarkos aprašą.

2019 m. m. išsiųsta 14274 Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėjimo pranešimai, tame tarpe – 13836 fiziniams asmenims, 438 juridiniams asmenims. Lyginant su 2018 m., pastebimas mokėjimo pranešimų skaičiaus didėjimas (2018 metais išsiųsta 14050 Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėjimo pranešimų, tame tarpe – 13700 fiziniams asmenims ir 350 juridiniams asmenims).

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (atliekų surinkimas ir transportavimas, aprūpinimas konteneriais ir kt.) rajone teikia UAB „Švenčionių švara“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis“.

ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ

2018 m. Lietuvoje buvo pagaminta bendrosios žemės ūkio produkcijos už 2,4 mlrd. EUR. Produkcijos apimtis, palyginti su 2017 m., sumažėjo 10,5 proc., iš jos augalininkystės produkcijos – 16,8 proc., gyvulininkystės – 0,3 proc. Augalininkystės produkcijos sumažėjimą lėmė 46,3 proc. menkesnis ankštinių augalų ir 21,2 proc. – javų derlius. Gyvulininkystės produkcijos apimtis sumažėjo dėl 2,1 proc. smuktelėjusio gyvulių ir paukščių išauginimo.

Daugiausia žemės ūkio produkcijos pagaminta ūkininkų ir šeimos ūkiuose (71,1 proc. visos šalies produkcijos: 82 proc. visos augalininkystės ir 53,9 proc. visos gyvulininkystės produkcijos). Ūkininkai augino daugiau javų, kurie sudarė 33,4 proc. visos ūkininkų ūkiuose pagamintos žemės ūkio produkcijos, pieno primilžis sudarė 16,5 proc. Didžiausią žemės ūkio bendrovių produkcijos dalį sudarė išauginti gyvuliai ir paukščiai – 36,2 proc. (paukščiai – 18,1 proc., kiaulės – 14,8 proc.), ir javų derlius – 20,3 proc.

2020 m. sausio 1 dienos duomenimis, rajone yra iš viso 2536 žemės ūkio valdos (2018 m. kovo mėn. duomenimis jų buvo 2860). Pastebima tendencija, kad šiuo laikotarpiu jų mažėjo net 324.

Didžiausios žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės yra: Kurpių žemės ūkio bendrovė, Švenčionių profesinio rengimo centras, UAB „VĖJINĖ“ ir UAB „Rennergija“.

Ūkininkų ūkių skaičius 2020 m. sausio 1 d. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybėje buvo 995. Iš Vilniaus apskrities savivaldybių didžiausias ūkininkų ūkių skaičius fiksuojamas Vilniaus r. (6225), Trakų r. (2593), Ukmergės r. (2227) savivaldybėse, mažiausias Vilniaus miesto sav. – 23.

Vidutinis Švenčionių rajono savivaldybės ūkio dydis 2020 m. sausio mėn. buvo 16,98 ha, apskrityje – 5,82 ha, šalyje – 12,06 ha (lyginant su 2018 metais vidutinis ūkininko ūkio dydis didėjo tiek rajone, šalyje ir neįžymiai apskrityje).

17 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius, jų žemė 2020 m. sausio 1 d.

	Ūkininkų ūkių skaičius	Bendras žemės plotas, ha	Vidutinis ūkininko ūkio dydis, ha	Paskirtis			
				Žemės ūkio, ha	Miškai, ha	Vanduo, ha	Kita, ha
Lietuvoje	114181	1376833,13	12,06	1202278,86	88608,29	16368,97	57557,11
Vilniaus	16921	98532,78	5,82	83054,02	8172,23	1038,16	5200,81

apskirtyje							
Švenčionių rajone	995	16891,6	16,98	14819,6	1061,88	123,25	773,3

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>)

18 lentelė. Žemės ūkio valdų grupavimas pagal bendrą plotą 2020 m. sausio 1 d., ha

ha	Iš viso Lietuvoje	Vilniaus apskrityje	Švenčionių rajone
Iki 0,5	12854	1651	279
0,5-1	4895	835	116
1-3	63822	9185	1146
3-10	29042	3704	459
10-20	20349	2139	241
20-30	7290	717	97
30-50	5993	533	60
50-80	4033	372	38
80-100	1544	136	17
100-150	1913	183	31
150-200	935	100	15
200-300	778	80	18
300-500	539	51	13
500 ir daugiau	400	28	6

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/?mid=213>)

19 lentelė. Žemės ūkio valdų skaičius, jų žemė 2020 m. sausio 1 d.

	Lietuvoje	Vilniaus apskrityje	Švenčionių rajone
Žemės ūkio valdų skaičius	154387	19714	2536
Žemės ūkio valdų bendras plotas, ha	2886208,81	255535,29	37734,72
Tenka vienai žemės ūkio valdai, ha	18,69	12,96	14,88
Paskirtis			
Žemės ūkio, ha	2309195,93	218229,25	32212,23
Miškai, ha	397911,38	18025,94	3024,57
Vanduo, ha	35843,47	3932,37	270,23
Kita, ha	113447,12	11684,15	1877,32

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>)

20 lentelė. Ūkininkų ūkių grupavimas pagal bendrą plotą 2020 m. sausio 1 d., ha

ha	Iš viso Lietuvoje	Vilniaus apskrityje	Švenčionių rajone
Iki 0,5	23017	4349	172
0,5-1	6397	2079	66

1-3	37138	6250	331
3-10	18528	2182	162
10-20	14258	1151	124
20-30	5424	390	47
30-50	4102	248	30
50-80	2406	121	16
80-100	758	45	11
100-150	1039	57	12
150-200	412	18	6
200-300	378	18	9
300-500	248	8	
500 ir daugiau	76	5	

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>)

Traktorių savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre iki 2020 metų sausio 1 dienos, Švenčionių rajone buvo registruoti iš viso 3074 objektai (54 daugiau nei praeitais metais):

Cisterninė priekaba	4	Plentvolis	1	Savikrovė priekaba	9
Greideris	16	Prikabinamoji platforma	6	Srutvežis	26
Ratinis ekskavatorius-krautuvas	10	Ratinis ekskavatorius	74	Sunkusis keturratis motociklas	46
Krautuvas	61	Javų kombainas	111	Trakatoriaus priekaba	590
Medvežė priekaba	38	Ratinis traktorius	1713	Trakatoriaus puspriekabė	257
Medvežis	15	Savaeigis kranas	2	Vikšrinis buldozeris	11
Mėšlo kratytuvas	1	Savaeigis purkštuvas	1	Vikšrinis ekskavatorius	18
Miško kirtimo mašina	4	Savaeigis smulkintuvas	2	Vikšrinis traktorius	52
Vikšrinis vamzdžių klotuvas	3	Cisterninė puspriekabė	2	Savaeigė mašina	1

Šaltinis: Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
(<https://www.vic.lt/zutrs/traktoriai-reg/statistika/>)

2019 m. buvo priimtos 1903 paraiškos Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus. Bendras deklaruotas plotas – 35720,25 ha, įbraižytų laukų skaičius – 16175 vnt. 47 paraiškos, 754,98 ha bendro deklaruoto ploto ir 292 vnt. įbraižytų laukų skaičiaus buvo pateikta naudojantis e-valdžios vartų portalu. 2019 m. buvo pateiktos 136 paraiškos išmokai jaunajam ūkininkui už plotą gauti. Jose buvo deklaruota 3919,13 ha plotas.

21 lentelė. Bendras deklaruoto plotas, laukų, paraiškų skaičius 2019 m.

	Paraiškų skaičius, vnt.	Bendras deklaruotas plotas, ha	Įbraižytų laukų skaičius, vnt.	Iš jų naudojantis e-valdžios vartų portalu		
				Paraiškų skaičius, vnt.	Bendras deklaruotas plotas, ha	Įbraižytų laukų skaičius, vnt.
Lietuvoje	126057	2926751,25	1185411	3346	1999	52118
Švenčionių r. sav.	1903	35720,25	16175	47	754,98	292

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/ppis/statistine-informacija/>)

Mažiausiai pateiktų paraiškų skaičius tarp Lietuvos savivaldybių yra Visagino sav. (5), Šiaulių m. sav. (8), Kauno m. sav. (35), daugiausiai – Alytaus r. sav. (5020) ir Šilalės r. sav. (4779).

Paraiškos, pateiktos pagal priemonę „Ekologinis ūkininkavimas“

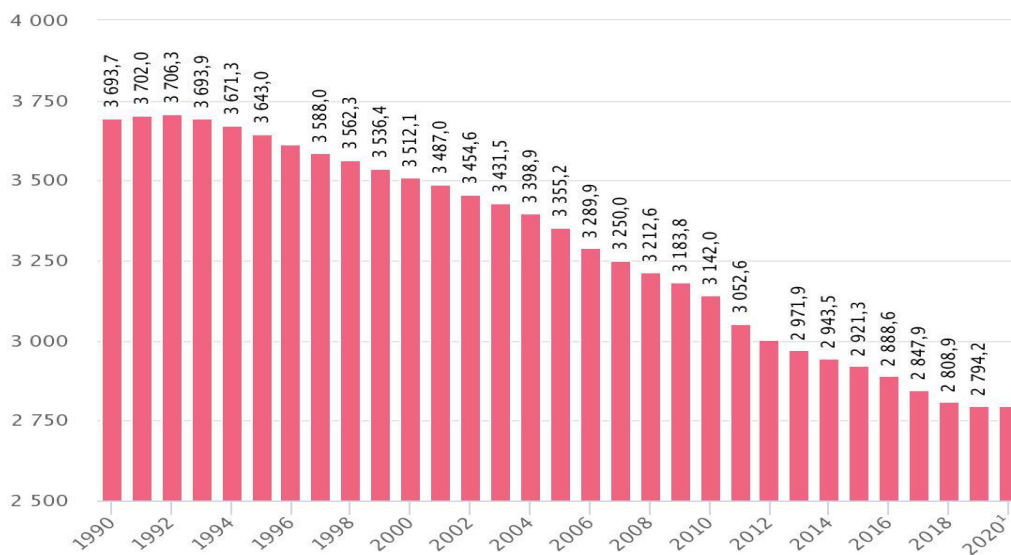
Metai	Ekologinio ūkininkavimo programa, ha
2017	10451,23
2018	10017,06
2019	10450,79

Šaltinis: Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija
(<https://www.vic.lt/ppis/statistine-informacija/>)

SOCIALINIAI VEIKSNIAI

DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

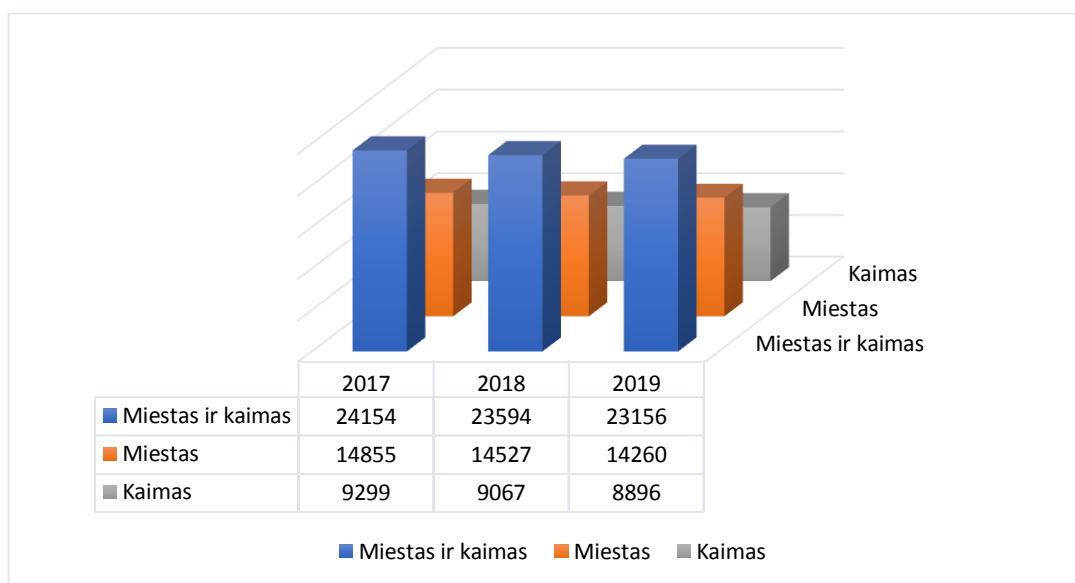
Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020 m. sausio 1 d. Lietuvoje gyveno 2 mln. 794,3 tūkst. nuolatinių gyventojų – 145 daugiau negu prieš metus. Pirmą kartą po 28 metų Lietuvos gyventojų skaičius padidėjo. Paskutinis nuolatinių gyventojų skaičiaus augimas buvo fiksuotas 1991 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

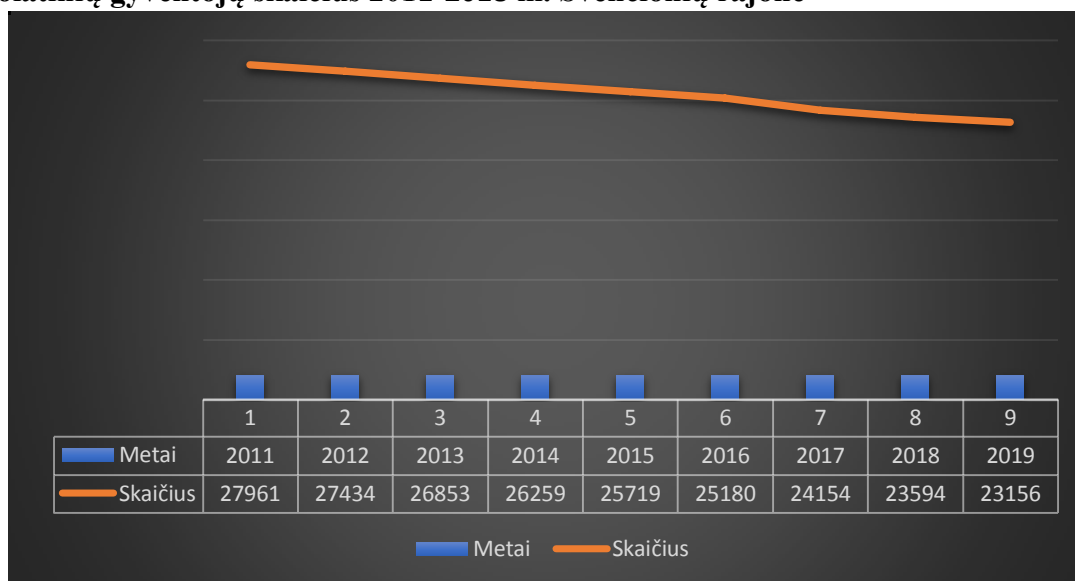
2019 m. nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytį lėmė teigiama neto tarptautinė migracija – 10,8 tūkst. daugiau žmonių imigravo negu emigravo, ir neigiama natūrali kaita – 10,7 tūkst. daugiau žmonių mirė negu gimė kūdikių. 2020 m. pradžioje Lietuvos miestuose gyveno 1 mln. 882 tūkst. (67,4 proc.) gyventojų, kaime – 912,3 tūkst. (32,6 proc.). Moterys sudarė 53,3 proc. visų nuolatinių gyventojų, 1 tūkst. vyrų teko 1 142 moterys.

Nuolatinių gyventojų skaičius 2017-2018 m. Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

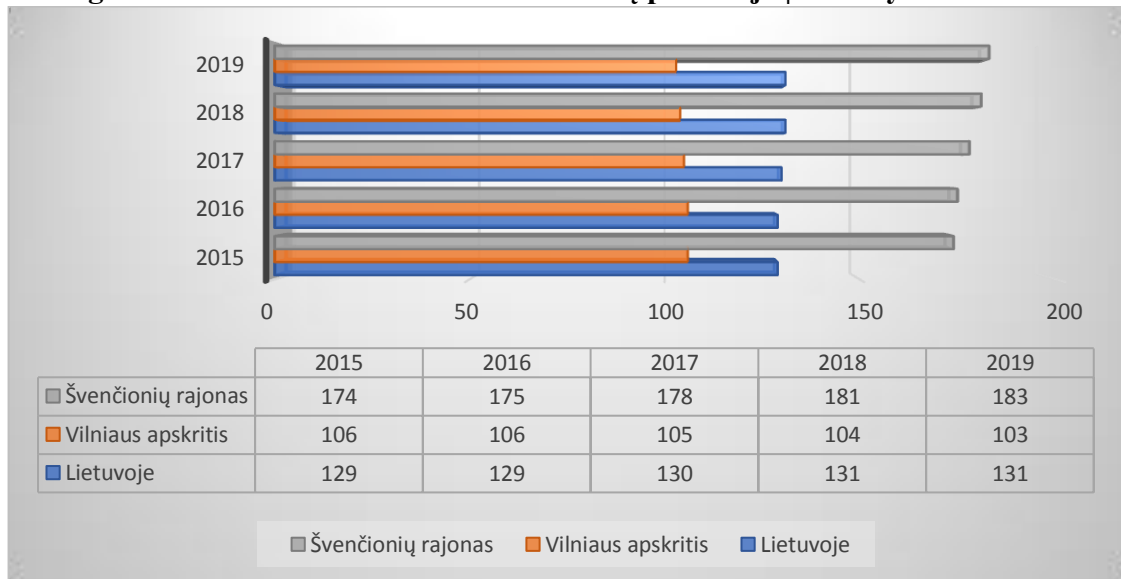
Nuolatinių gyventojų skaičius 2011-2018 m. Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

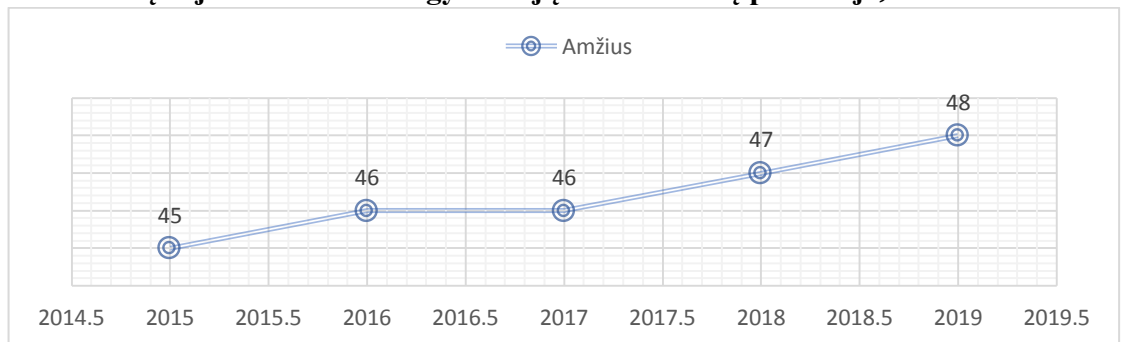
2019 m. liepos mėn. Švenčionių rajono savivaldybėje gyveno 23156 nuolatiniai gyventojai (iš jų: kaime – 8896, mieste - 14260). Tai sudarė 2,84 proc. Vilniaus apskrities ir 0,83 proc. šalies gyventojų. Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja.

Demografinės senatvės koeficientas 2019 metų pradžioje | asmenys

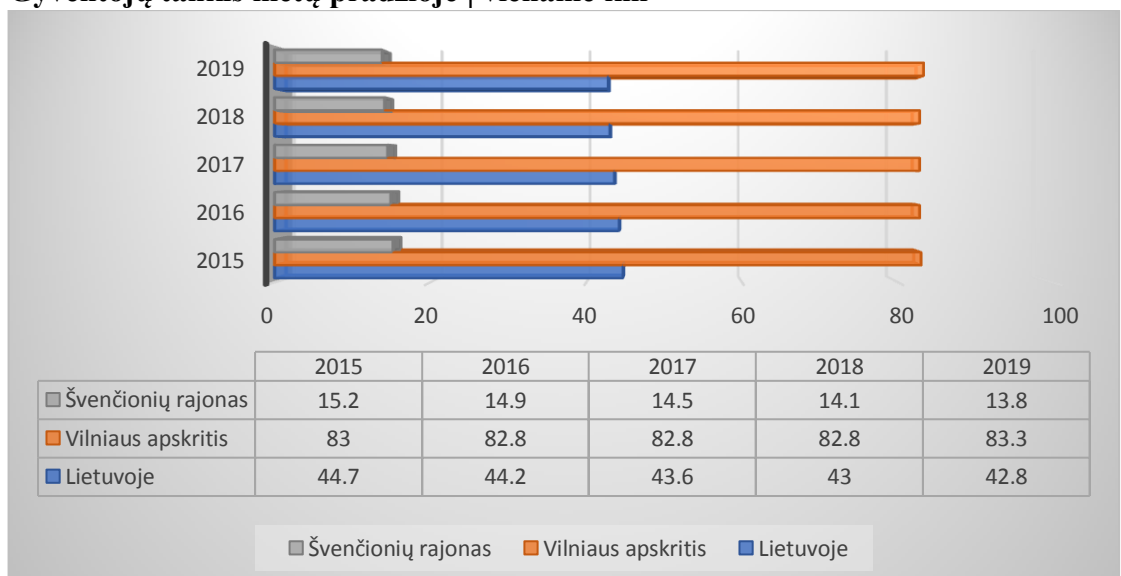
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje, metai

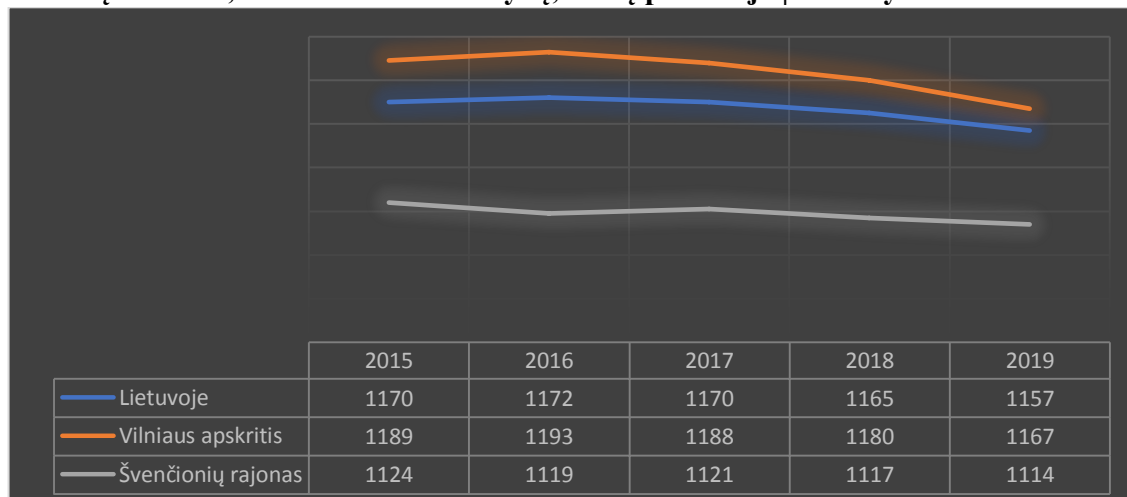
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Gyventojų tankis metų pradžioje | viename km²

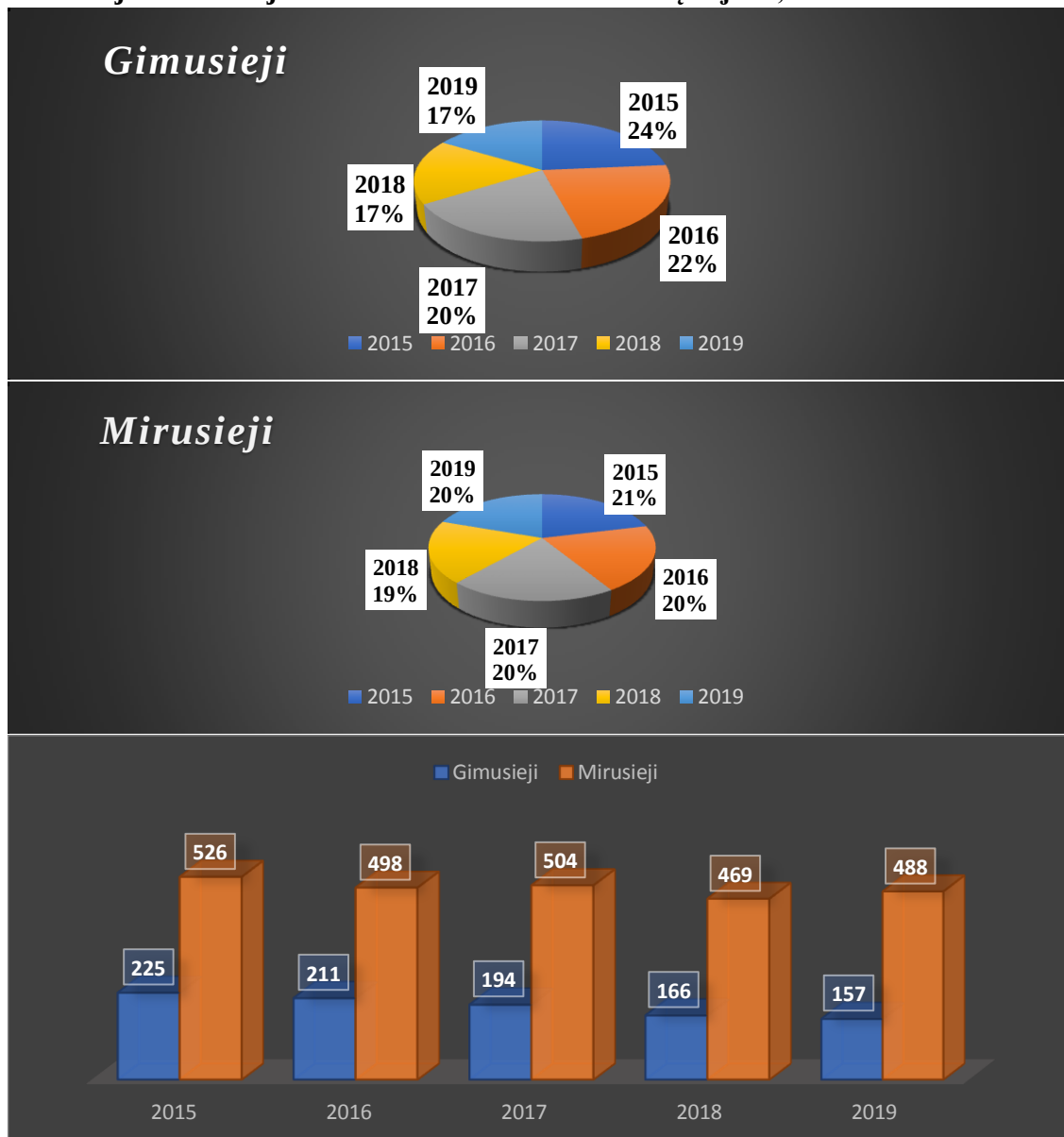
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų, metų pradžioje | asmenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Gimusieji ir mirusieji 2015 – 2019 metais Švenčionių rajone, skaičius

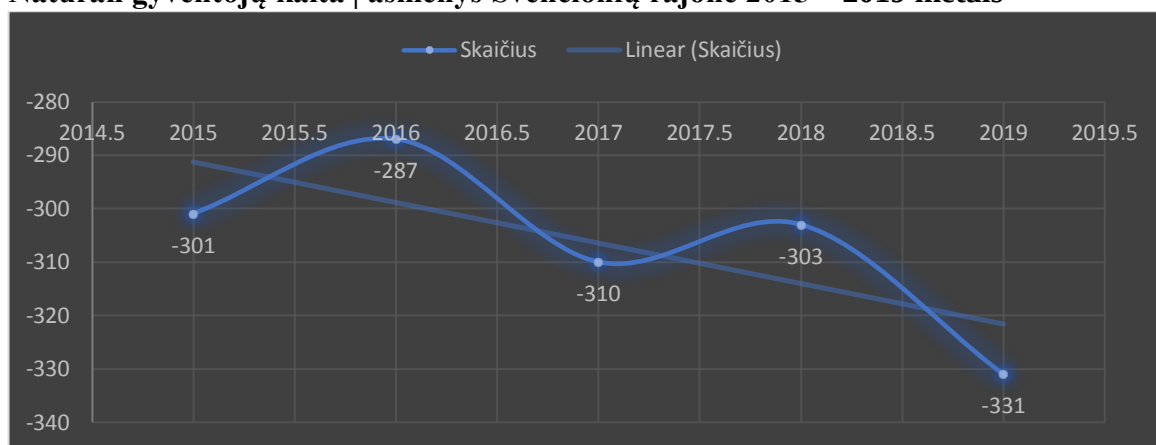
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvoje 2019 m. gimė 27,7 tūkst. kūdikių, tai 420 mažiau (1,5 proc.) negu 2018 m. 2019 m. 1 tūkst. gyventojų teko 9,9 gimusiojo. 2019 m. mirė 38,4 tūkst. žmonių, tai 1,2 tūkst. (3 proc.) mažiau negu 2018 m. Mirusių žmonių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, sumažėjo nuo 14,1 (2018 m.) iki 13,7 (2019 m.).

Gimusųjų skaičius iš Vilniaus apskrities savivaldybių didžiausias fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (6954). Šis skaičius kiekvienais metais auga. Mažiausias naujagimių skaičius tarp Vilniaus apskrities savivaldybių fiksuojamas Širvintų rajono savivaldybėje (125).

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2015–2019 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama. Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita savivaldybėje fiksuota 2019 m. (-331), mažiausia 2016 m. (-287). Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita šalyje buvo fiksuota 2017 m. (-11446). Vilniaus apskrityje 2015 m. – 279. Neigiama natūrali gyventojų kaita fiksuojama visose apskrities savivaldybėse, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, kurioje 2019 m. natūrali gyventojų kaita siekė 1307.

Natūrali gyventojų kaita | asmenys Švenčionių rajone 2015 – 2019 metais

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Lietuvoje 2019 m. buvo įregistruota 19,2 tūkst. santuokų ir 8,5 tūkst. ištuokų. Santuokų skaičius, palyginti su 2018 m., sumažėjo 572 (2,9 proc.), ištuokų – 123 (1,4 proc.). 100 santuokų tenkančių ištuokų skaičius kiek padidėjo – nuo 43,8 (2018 m.) iki 44,4 (2019 m.).

Statistikos departamento duomenimis 2019 m. Švenčionių rajone buvo registruotos 135 santuokos (2018 m. – 129), ištuokos – 57 (2018 m. – 71).

22 lentelė. Nuolatinių gyventojų vidaus migracija 2015 - 2018 m.

	Atvykusieji				Išvykusieji				Neto vidaus migracija			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Švenčionių rajonas	557	582	547	634	670	753	728	715	-113	-171	-181	-81
Vilniaus apskritis	17172	19093	19005	20629	12722	13912	14349	16106	4450	5181	4656	4523
Lietuva	61426	68572	69417	76176	61426	68572	69417	76176	-	-	-	0

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Neigiamas vidaus migracijos saldo 2017 m. Švenčionių rajono savivaldybėje siekė - 81 (į rajoną atvyko 634, išvyko 715 asmenys). Neigiamas vidaus migracijos saldo rajone buvo fiksuotas visu 2015–2017 m. laikotarpiu, didžiausias – 2017 m. (-181), mažiausias – 2018 m. (-81).

23 lentelė. Tarptautinė migracija 2015 - 2018 m.

	Imigrantai				Emigrantai				Neto tarptautinė migracija			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Švenčionių rajonas	110	104	88	89	226	261	281	194	-125	-157	-193	-105
Vilniaus apskritis	6183	6792	6818	9206	12497	12151	11107	8297	-6314	-5359	-4289	909
Lietuva	22130	20162	20368	28914	44533	50333	47925	32206	-22403	-30171	-27557	-3292

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

24 lentelė. Darbo rinkos rodikliai teritorijose 2019 m. gruodį

Apskritis, savivaldybės	Pardėjo dalyvauti ADRP (Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės)	Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų		
		2019-12-01	2020-01-01	pokytis+/-
Sostinės regionas	386	7,7	8	0,3
Vilniaus apskritis	386	7,7	8	0,3
Vilniaus	267	7,5	7,8	0,3
Vilniaus m. savivaldybė	158	7,3	7,6	0,3
Vilniaus r. savivaldybė	109	8,7	8,9	0,2
Šalčininkų	46	8,6	9,5	0,9
Širvintų	6	9,3	10	0,7
Švenčionių	13	8,4	8,8	0,4
Trakų	34	7	7,5	0,5
Trakų r. savivaldybė	16	6,7	7,2	0,5
Elektrėnų savivaldybė	18	7,4	7,9	0,5
Ukmergės	20	10,5	11,1	0,6

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/situacijos-apzvalga/>)

2019 metų spalio 1 d. buvo užregistruota 25 tūkst. darbo neturinčių 16–29 m. jaunuolių (palyginti su praėjusių metų to paties laikotarpio duomenimis, jaunų bedarbių skaičius iš esmės nepakito). Darbo rinkoje bandantys įsitvirtinti jauni žmonės aktyviai naudojasi paramos mokymuisi galimybe ir taip įgyja darbo rinkoje paklausių profesijų: įvairių kategorijų transporto priemonių vairuotojo, apskaitininko, kirpėjo, krautuvų vairuotojo ir žiniatinklio programuotojo.

25 lentelė.

Apskritis, savivaldybės	Bedarbiai, proc. nuo darbingo amžiaus gyventojų 2019 m. gruodžio mėn. pabaigoje	Darbo ieškančių	Bedarbiai
-------------------------	---	-----------------	-----------

	2020 01 01		
Vilniaus	7,8%	36170	32372
Vilniaus m. savivaldybė	7,6%	29764	26664
Vilniaus r. savivaldybė	8,9%	6406	5708
Šalčininkų	9,5%	2138	1851
Širvintų	10,0%	1012	938
Švenčionių	8,8%	1432	1251
Trakų	7,5%	2955	2658
Trakų r. savivaldybė	7,2%	1639	1478
Elektrėnų savivaldybė	7,9%	1316	1180
Ukmergės	11,1%	2510	2235

Šaltinis: Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (<https://uzt.lt/darbo-rinka/darbo-rinkos-rodikliai/>)

Didžiausias bedarbių skaičius 2019 metais buvo registruotas sausio pabaigoje – 159,6 tūkst. Mažiausiai darbo neturinčių asmenų buvo registruota spalio pabaigoje – šiek tiek mažiau nei 136 tūkst. Metų pabaigoje mažėjant darbo jėgos paklausai bei įsidarbinimo galimybėms, daugiau žmonių sugrįžtant iš laikino užimtumo priemonių bedarbių skaičius augo.

2020 m. sausio 1 d. Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo skyriuose buvo registruota 73 tūkst. neturinčių darbo moterų ir 77,5 tūkst. vyrų. Bedarbiai vyrai, šių metų sausio 1 d. sudarė 9,0 proc. šalies darbingo amžiaus vyrų, tai yra 0,2 proc. punkto mažiau negu prieš metus.

Paskutinį 2019 metų mėnesį bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų augo didžiojoje dalyje (55 iš 60) šalies savivaldybių. Labiausiai (1 proc. punkto) registruotas nedarbas gruodžio mėnesį augo Pasvalio ir Rietavo savivaldybėse. Mažėjimas fiksuotas Anykščių (0,3 proc. punkto), Kazlų Rūdoje (0,2 proc. punkto), Marijampolėje, Kelmėje ir Visagine (po 0,1 proc. punkto). Palyginti su 2019 m. sausio 1 d. registruoto nedarbo rodikliai 36 iš 60 šalies savivaldybių mažėjo, 22 - augo, 2 - nepakito. Labiausiai, 3,7 proc. punkto, bedarbių dalis tarp darbingo amžiaus gyventojų mažėjo Kelmėje. Didžiausias augimas, 1,7 proc. punkto – Elektrėnuose. Šių metų sausio 1 d. daugiausia darbingo amžiaus gyventojų registruota bedarbiais Ignalinos r. (15,1 proc.), Zarasų r. (14,7 proc.) ir Kalvarijos (13,7 proc.) savivaldybėse. Mažiausiai darbingo amžiaus gyventojų registruota bedarbiais Klaipėdos rajone (4,5 proc.), Neringoje (4,7 proc.) ir Kretingoje (5,8 proc.). Iš didžiausių miestų daugiausia bedarbių buvo Kaune (9,2 proc.), žemiausias nedarbas – Šiauliuose (6,4 proc.).

Vidutinis darbuotojų skaičius šalies ūkyje, įskaitant individualiąsias įmones, 2018 m. buvo 1 mln. 267 tūkst., privačiajame sektoriuje - 895,5 tūkst. (70,7 proc. šalies ūkio darbuotojų), viešajame sektoriuje - 371,5 tūkst. (29,3 proc. šalies ūkio darbuotojų). Šalies ūkyje darbuotojų skaičius, palyginti su 2017 m., didėjo 0,5 proc. (6,5 tūkst.). Privačiajame sektoriuje darbuotojų skaičius augo 1,3 proc. (11,3 tūkst.), o viešajame sektoriuje per metus sumažėjo 1,3 proc. (4,8 tūkst.).

Vidutinis darbuotojų skaičius 2018 m., palyginti su 2017 m., skirtingose ekonominės veiklos rūšių įmonėse ir įstaigose kito nevienodai, labiausiai – 7,9 proc. – didėjo transporto ir saugojimo veiklos įmonėse, finansinės ir draudimo veiklos įmonėse – 4,7 proc., o labiausiai sumažėjo nekilnojamojo turto operacijų bei elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veiklos įmonėse (atitinkamai 5,9 ir 5,2 proc.).

2019 m. trečiąjį ketvirtį bruto darbo užmokesčio atotrūkis tarp regionų buvo 251 EUR. Per metus darbo užmokestis išaugo visose apskrityse. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, per metus (2019 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su 2018 m. trečiuoju ketvirčiu) padidėjo visose apskrityse, labiausiai – 10,1 proc. – Kauno apskrityje. Kitose apskrityse vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis per metus didėjo nuo 6,1 iki 9,7 proc. Per metus vidutinis mėnesinis bruto darbo

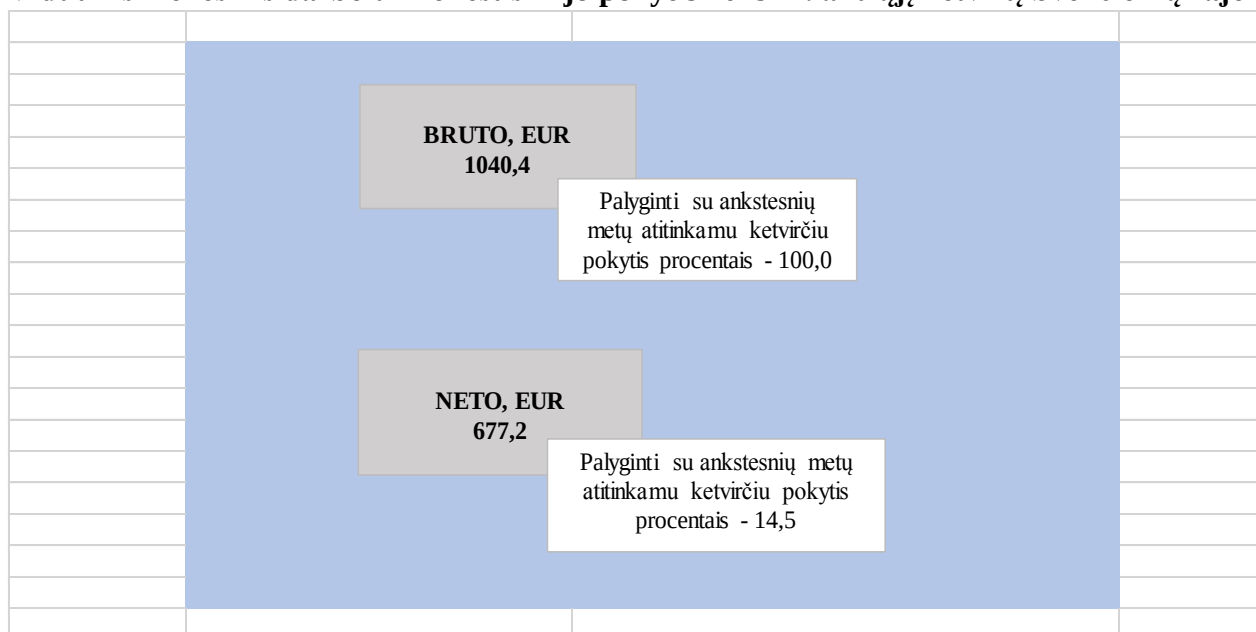
užmokestis, Sostinės regione išaugo 9,3 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 8,8 proc. Vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis per metus augo visose apskrityse – nuo 11,2 iki 15,4 proc.

Darbo užmokesčio pokyčiams įtakos turėjo nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalioję mokesčių sistemos pakeitimai: padidinta minimalioji mėnesinė alga, padidintas valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinis dydis bei kitos priežastys.

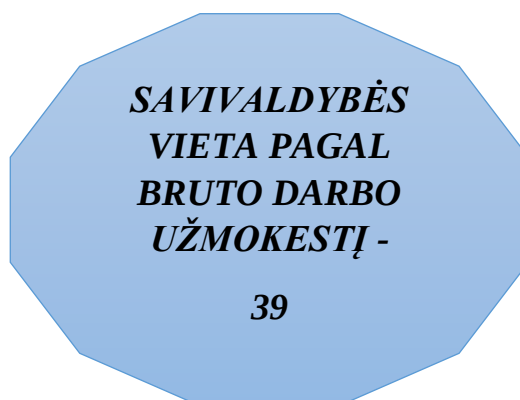
Bruto darbo užmokestis trečiąjį 2019 m. ketvirtį augo beveik visose savivaldybėse.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2019 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, padidėjo visose savivaldybėse, išskyrus Trakų rajono ir Neringos savivaldybes, kuriose sumažėjo atitinkamai 0,8 ir 1,8 proc. 2019 m. trečiąjį ketvirtį didžiausią bruto darbo užmokestį – 1 503,3 EUR – gavo Vilniaus miesto savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų darbuotojai. Šioje savivaldybėje vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 185,7 EUR viršijo šalies vidurkį. Mažiausiai (932,4 EUR) uždirbo Zarasų rajono savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų darbuotojai, jų bruto darbo užmokestis buvo 1,6 karto mažesnis nei Vilniaus miesto savivaldybėje (atotrūkis sudarė 570,9 EUR).

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis ir jo pokytis 2019 m. antrąjį ketvirtį Švenčionių rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Vidutinis darbuotojų skaičius trečiąjį 2019 m. ketvirtį daugelyje savivaldybių padidėjo.

Vidutinis darbuotojų skaičius šalies ūkyje 2019 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su 2019 m. antruoju ketvirčiu, Sostinės regione padidėjo 0,7 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione sumažėjo 0,5 proc.

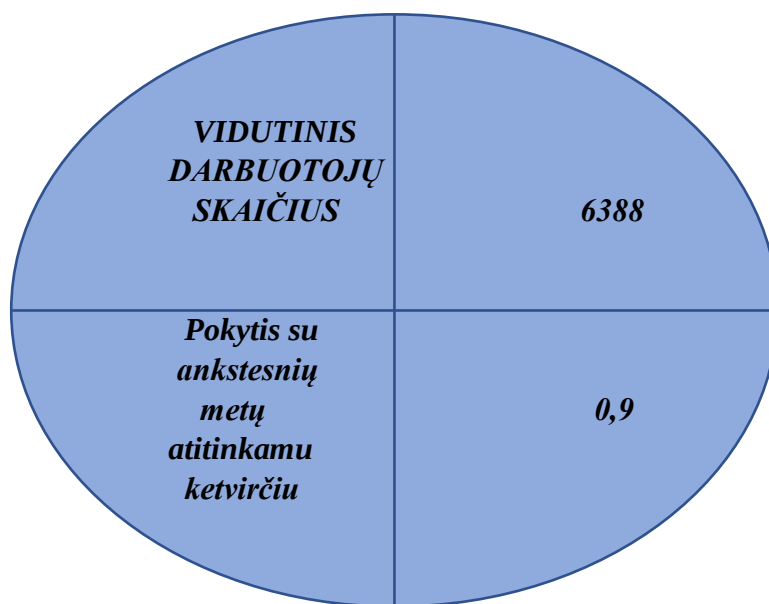
Vidutinis darbuotojų skaičius per ketvirtį išaugo Telšių, Vilniaus ir Klaipėdos apskrityse (atitinkamai 0,2, 0,7 ir 0,8 proc.), kitose – sumažėjo nuo 0,1 iki 1,3 proc.

Per ketvirtį vidutinis darbuotojų skaičius išaugo pusėje savivaldybių nuo 0,1 iki 21,5 proc., kitose – sumažėjo nuo 0,1 iki 2,2 proc. Rietavo savivaldybėje vidutinis darbuotojų skaičius nepakito.

Per metus (2019 m. trečiąją ketvirtį, palyginti su 2018 m. trečiuoju ketvirčiu) vidutinis darbuotojų skaičius Sostinės regione padidėjo 3,6 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione išaugo 0,6 proc. Vidutinis darbuotojų skaičius per metus padidėjo šešiose apskrityse – nuo 0,1 iki 3,6 proc., kitose – sumažėjo nuo 0,1 iki 1,6 proc.

Per metus vidutinis darbuotojų skaičius padidėjo 36 savivaldybėse, likusiose nedaug sumažėjo.

Vidutinis darbuotojų skaičius trečiąją 2019 m. ketvirtį Švenčionių rajono savivaldybėje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

ŠVIETIMAS

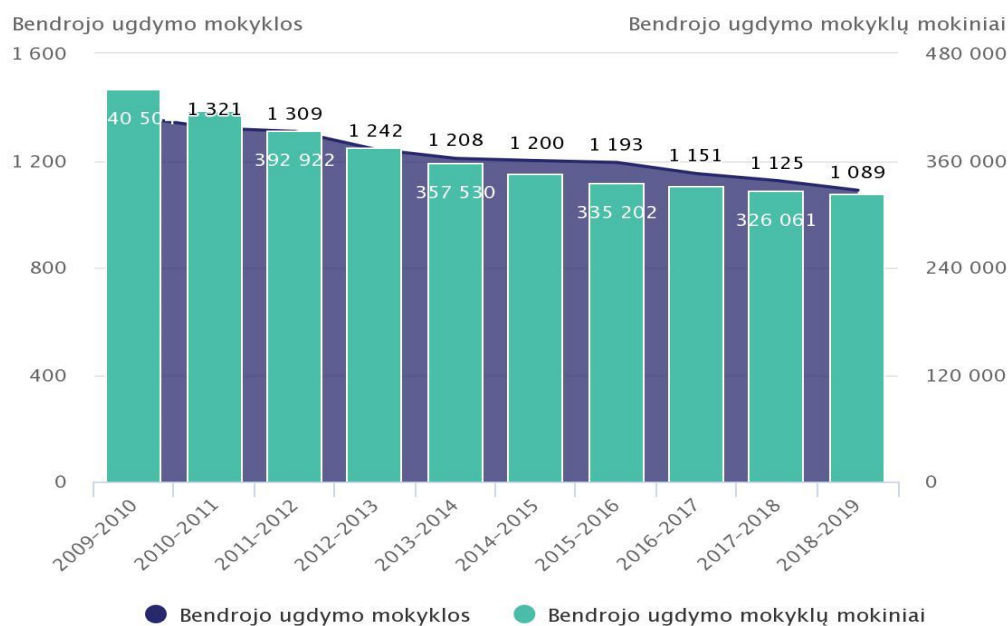
2019 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 904 tūkst. gyventojų, kurių amžius buvo iki 29 metų, jie sudarė 32,4 proc. visų šalies gyventojų. Šio amžiaus asmenų skaičius, palyginti su 2018 m. pradžia, sumažėjo 15,7 tūkst., arba 1,7 proc. Tačiau labiausiai sumažėjo vaikų iki 15 metų – švietimo sistemai aktualiausios grupės – skaičius, ypač kai kuriuose šalies regionuose. Mažėjantis gyventojų skaičius, visuomenės senėjimas neišvengiamai daro įtaką švietimo situacijai, ypač infrastruktūros rodikliams.

2018–2019 mokslo metais Lietuvoje mokėsi ar studijavo 468 tūkst. mokinių ir studentų, arba beveik kas šeštas Lietuvos gyventojas.

2018 m. pabaigoje šalyje veikė 731 ikimokyklinio ugdymo įstaiga (mieste – 632, kaime – 99) ir 517-oje bendrojo ugdymo mokyklų įsteigtos ikimokyklinio ugdymo grupės. Jose buvo ugdoma 120,9 tūkst. vaikų, tai sudarė 68 proc. visų šalies 1–6 metų amžiaus šalies gyventojų. 2018 m. šimtui 1–6 metų amžiaus vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigose vidutiniškai teko 72 vietos (2017 m. – 69), o šimtui šias įstaigas lankančių vaikų teko 106 vietos (2017 m. – 103).

Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius per metus sumažėjo nuo 1 125 iki 1 089, o besimokančių jose asmenų – nuo 326 tūkst. iki 322 tūkst., arba 4 tūkst. (101 proc.). 2018 m., palyginti su 2017 m., 1–4 klasėse mokinių padaugėjo 1,1 tūkst. (1 proc.), 5–10 klasėse – sumažėjo 1,4 tūkst. (0,9 proc.), 11–12 klasėse – 3,4 tūkst. (6,7 proc.). Iš žemiau pateiktos diagramos matyti ryški tendencija, kad mokinių skaičius mažėja.

Bendrojo ugdymo mokyklos ir mokiniai jose 2018 – 2019 mokslo metų pradžioje

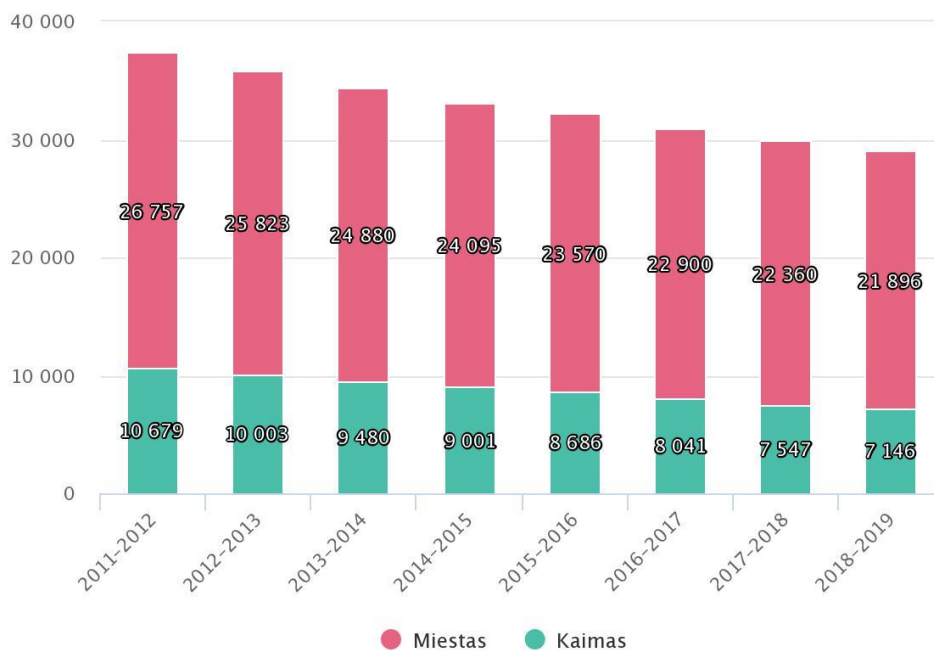

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (<https://osp.stat.gov.lt/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas-2019/bendrasis-mokyklinis-ugdymas>)

Tuo pačiu laikotarpiu bendrojo ugdymo mokyklų, mokinių, mokytojų ir mokyklos vadovų skaičius ženkliai mažėjo ir šalyje. Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus mažėjimas sietinas su bendru gyventojų skaičiaus mažėjimu, neigiamais migracijos ir natūralios gyventojų kaitos rodikliais. 2017–2018 mokslo metų pradžioje šalies bendrojo ugdymo mokyklose dirbo 29,9 tūkst. mokytojų ir mokyklų vadovų. Mokytojų skaičius šalyje, palyginti su 2016–2017 mokslo metais, sumažėjo 1 tūkst., arba 3,3 proc. Per metus, t. y. 2018 – 2019 m. pradžioje šis skaičius dar labiau sumažėjo – iki 29,042 tūkst.

Bendrojo ugdymo mokyklų vidutinis statistinis mokytojas yra 55–59 metų moteris, dirbanti miesto gimnazijoje ir turinti ilgesnį nei 15 metų darbo stažą. Mokytojų, dėstančių atskirus dalykus, skaičius kiekvienais mokslo metais sumažėja po kelis šimtus. Didėja tik specialiųjų ugdymo dalykų mokytojų skaičius.

Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai metų 2018 – 2019 pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (<https://osp.stat.gov.lt/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas/lietuvas-svietimas-kultura-ir-sportas-2019/bendrasis-mokyklinis-ugdymas>)

2019 metais Švenčionių rajono savivaldybėje švietimo įstaigų tinklas nepakito. 2019 m. sausio 1 d. rajone veikė 16 švietimo įstaigų: 3 lopšeliai-darželiai, 1 pradinė mokykla, 1 pagrindinė mokykla, 2 progimnazijos, 4 gimnazijos, 3 meno mokyklos, Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras, 1 pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga.

26 lentelė. Švietimo įstaigų tinklas (kalendorinių metų rugsėjo 1 d.)

	2004	2008	2012	2016	2017	2018	2019
Ikimokyklinės įstaigos	8	4	4	3	3	3	3
Darželiai – mokyklos	2	-	-	-	-	-	-
Pradinės mokyklos	1	2	2	1	1	1	1
Pagrindinės mokyklos	4	3	-	1	1	1	1
Progimnazijos	-	-	1	2	2	2	2
Vidurinės mokyklos	5	3	3	-	-	-	-
Gimnazijos	2	4	4	4	4	4	4
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos	4	4	4	4	4	4	4
Pagalbos mokyklai, mokytojui, mokiniui įstaigos	2	2	2	1	1	1	1
Iš viso	28	22	20	16	16	16	16

Vietų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje, tenkantis 100 vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, remiantis Statistikos departamento duomenimis 2018 m. - 102, 2017 metais buvo 104 (2014 m. – 101, 2015 m. – 99, 2016 m. - 106).

27 lentelė. 2019 m. rugsėjo 1 d. duomenimis pagal ugdymo programas rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi

Ugdymo programos pavadinimas	2015 – 2016 mokslo metai (mokinių skaičius)	2016 – 2017 mokslo metai (mokinių skaičius)	2017 – 2018 mokslo metai (mokinių skaičius)	2018 – 2019 mokslo metai (mokinių skaičius)	2019-2020 mokslo metai (mokinių skaičius)
Ikimokyklinio ugdymo programa	524	588	584	568	599

Ugdymo programos pavadinimas	2015 – 2016 mokslo metai (mokinių skaičius)	2016 – 2017 mokslo metai (mokinių skaičius)	2017 – 2018 mokslo metai (mokinių skaičius)	2018 – 2019 mokslo metai (mokinių skaičius)	2019-2020 mokslo metai (mokinių skaičius)
Priešmokyklinio ugdymo programa	131, iš jų 72 mokyklose	155, iš jų 77 mokyklose	190, iš jų 95 mokyklose	207, iš jų 114 mokyklose	149, iš jų 63 mokyklose
Pradinio ugdymo programa	759	776	750	749	775
Pagrindinio ugdymo programa	1313	1243	1200	1146	1103
Vidurinio ugdymo programa	440	414	364	360	372
Pradinio ugdymo programa individualizuota	20	22	30	29	29
Pagrindinio ugdymo programa individualizuota	53	52	52	42	43
Socialinių įgūdžių programa	7	8	5	14	18
Suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programa	30	13	8	9	6
Suaugusiųjų vidurinio ugdymo programa	51	41	30	20	16
Mokinių skaičius iš viso mokyklose	2745	2646	2534	2483	2425

Visose rajono meno mokyklose yra meno kolektyvų, kuriems suteiktos meninio pajėgumo kategorijos: Pabradės meno mokyklos jaunučių choras, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos jaunių choras, Švenčionėlių meno mokyklos jaunučių ir merginų šokių grupės „Lūgnė“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos klasikinių šokių grupė „Šėlsmas“, Pabradės šiuolaikinių šokių kolektyvai „Gelmė“ ir „Dangiukai“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos vaikų dainų ir šokių ansamblis „Aukštaitukas“ (2 jaunių ir 2 jaunuolių šokių grupės), Švenčionėlių meno mokyklos liaudies instrumentų ansamblis.

Mokiniai papildomas kompetencijas gali įgyti neformaliojo švietimo įstaigose veikiančiose formalųjį švietimą papildančio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo grupėse pagal meninio ir sportinio ugdymo kryptis.

28 lentelė. 2019 m. rugsėjo 1 d. rajone veikė 4 neformaliojo vaikų švietimo įstaigos, iš viso jose mokėsi

Mokykla	2015 – 2016 mokslo metai (mokinių skaičius)	2016 – 2017 mokslo metai (mokinių skaičius)	2017 – 2018 mokslo metai (mokinių skaičius)	2018 – 2019 mokslo metai (mokinių skaičius)	2019 – 2020 mokslo metai (mokinių skaičius)
Švenčionių rajono sporto centras (Sporto mokykla)	197	137	135	133	132
Pabradės meno mokykla	176	208	213	223	228
Švenčionėlių meno mokykla	159	155	135	126	137
Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokykla	168	193	186	208	223
Iš viso	738	693	669	690	720

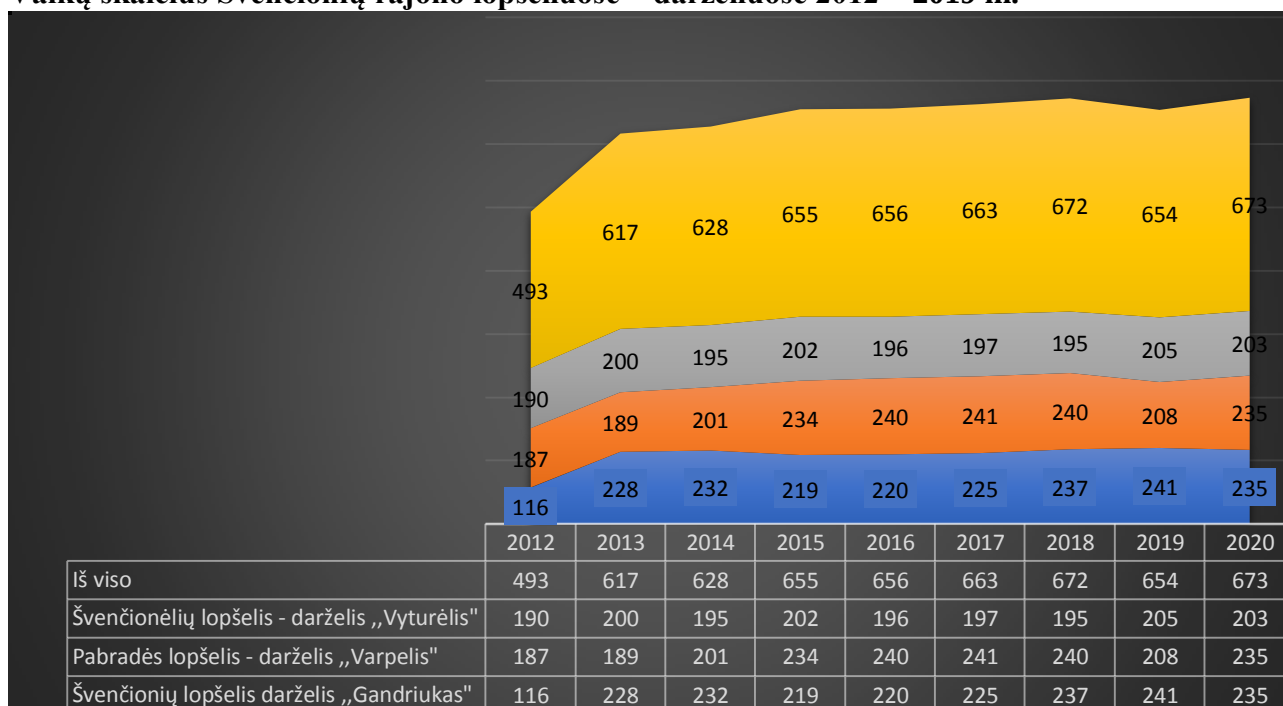
Rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigose vaikų ugdymas vykdomas pagal Ikimokyklinio ugdymo programas parengtas individualiai, kuriose numatytas vaiko ugdymas pagal 5 kompetencijas: socialinę, sveikatos, pažinimo, komunikavimo ir meninę.

29 lentelė. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų skaičius rugsėjo 1 d.

Įstaigos pavadinimas	2018-2019 m. m.		Iš viso	2019-2020 m. m.		Iš viso	Pokytis (+;-) vnt.
	Ikimokyklinio amžiaus vaikai	Priešmokyklinio amžiaus vaikai		Ikimokyklinio amžiaus vaikai	Priešmokyklinio amžiaus vaikai		
Švenčionių lopšelis-darželis „Gandriukas“	197	44	241	198	37	235	-6
Pabradės lopšelis-darželis „Varpelis“	188	20	208	224	11	235	+27
Švenčionių lopšelis-darželis „Vyturėlis“	176	29	205	167	36	203	-2
Švenčionių progimnazija	-	12	12	-	-	-	-
Švenčionių pradinė mokykla	-	24	23	-	16	16	-7
Adutiškio pagrindinė mokykla	6	2	8	9	1	10	+2
Pabradės „Ryto“ gimnazija	-	60	60	-	34	34	-26
Pabradės „Žeimenos“ gimnazija	1	16	17	1	12	13	-4
Iš viso	568	207	775	599	147	746	-43

Švenčionių rajono savivaldybėje ikimokyklinio ugdymo programas vykdo 3 lopšeliai – darželiai: Švenčionių lopšelis - darželis „Gandriukas“, Švenčionių r. Pabradės lopšelis - darželis „Varpelis“, Švenčionių r. Švenčionių lopšelis – darželis „Vyturėlis“. Pagal pateiktus rodiklius, vaikų skaičius lopšeliuose - darželiuose linkęs kisti. Laikotarpyje nuo 2012 m. iki 2018 m. skaičius linkęs augti, tačiau nuo 2019 m. pastebima neženkli ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus mažėjimo tendencija. Vienintelis lopšelis – darželis „Varpelis“, esantis Pabradoje, turi didesnę vaikų skaičių.

Vaikų skaičius Švenčionių rajono lopšeliuose – darželiuose 2012 – 2019 m.

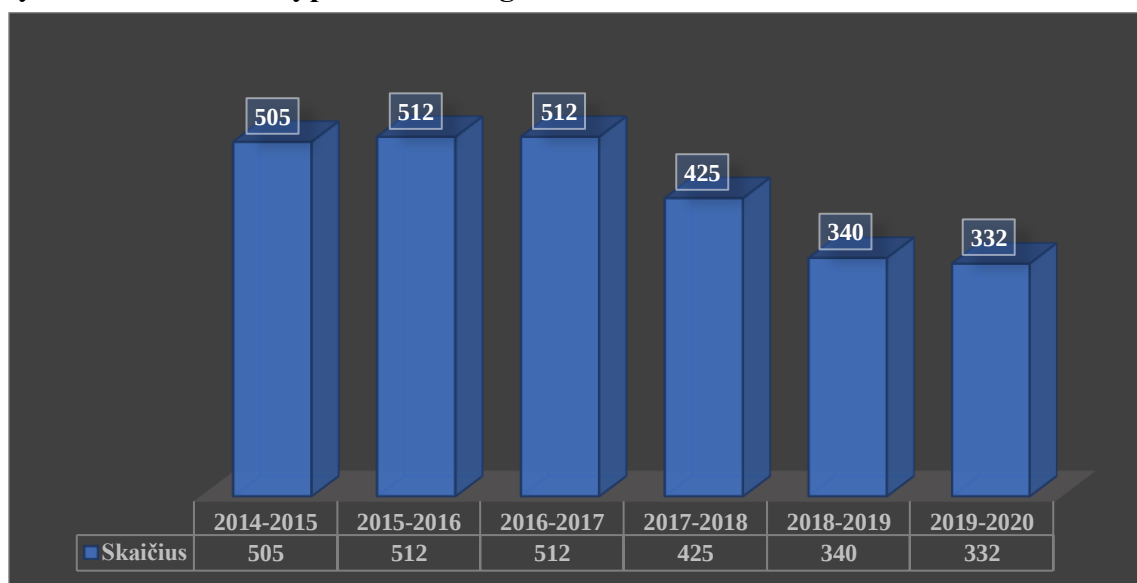

2018–2019 mokslo metų pradžioje šalyje veikė 73 profesinio mokymo įstaigos, kuriose mokėsi 34 tūkst. mokinių. Profesinę kvalifikaciją šiose mokyklose 2018 m. įgijo 15 tūkst. mokinių.

Švenčionių rajone yra viena profesinio mokymo įstaiga – Švenčionių profesinio rengimo centras. Centre dirba 42 mokytojai, mokosi 332 mokiniai. Mokyklos gyvavimo pradžia – 1959 m. Nuo 2011 m. gegužės 6 d. įkurtas gimnazijos skyrius.

Šiuo metu Centre mokiniai mokosi apdailininko, automobilių kėbulo remontininko, automobilių mechaniko, miško darbuotojo, padavėjo ir barmeno, socialinio darbuotojo padėjėjo, smulkiojo verslo organizatoriaus, virėjo mokymo programų. Be profesinių kompetencijų mokiniams suteikiamos žinios, mokėjimai ir įgūdžiai pagal pagrindinio, vidurinio ugdymo programas.

Mokinių skaičius Švenčionių profesinio rengimo centre

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba teikia švietimo pagalbą Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams, bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir švietimo įstaigoms, jų vadovams, pavaduotojams ugdymui, mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams bei tenkina asmens karjerai būtinų kompetencijų ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą, pažinimo, lavinimosi poreikius.

SVEIKATOS APSAUGA

Remiantis Vilniaus teritorinės ligonių kasos 2018 m. pradžios informacija, Švenčionių rajono savivaldybėje sveikatos priežiūros paslaugas teikia:

- **BPG KABINETAI IR ŠEIMOS MEDICINOS CENTRAI**

UAB „Švenčionių sveikatos centras“;

UAB Reginos šeimos gydytojo centras;

VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras.

- **SLAUGOS PASLAUGAS TEIKIANČIOS ĮSTAIGOS**

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė.

- **GYDYTOJAI**

A. Karvelio terapijos – fitoterapijos įmonė;

UAB „IDEMUS“;

UAB „Renumvita“;

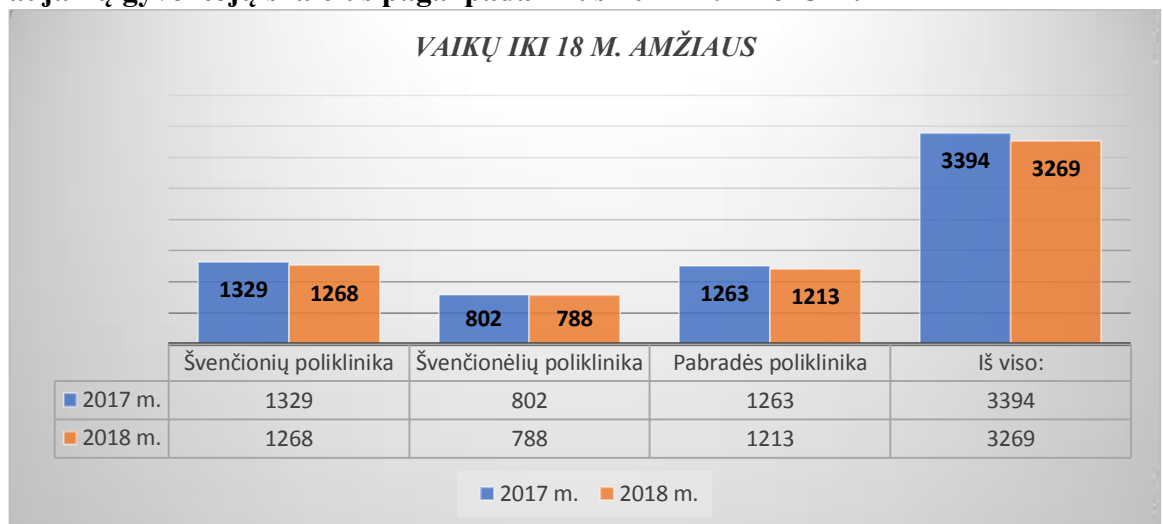
UAB Anos ginekologijos kabinetas;

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė.

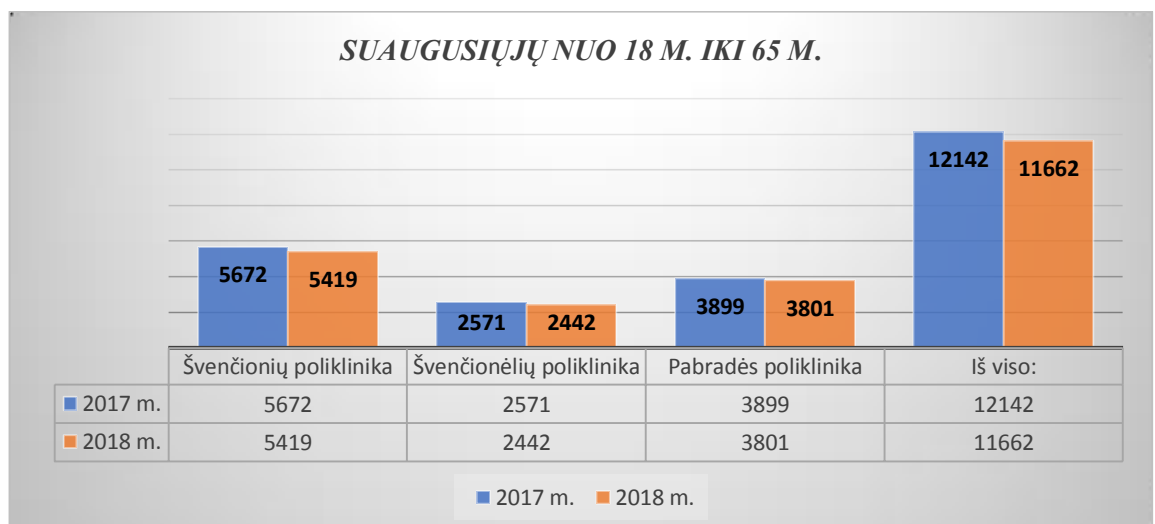
Viešoji įstaiga Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centras (PSPC) bendrosios praktikos gydytojo, terapeuto, pediatro, ambulatorinio chirurgo, ginekologo, odontologo paslaugos, vykdoma psichikos sveikatos priežiūra, dantų protezavimo paslaugos.

Viešoji įstaiga Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centras pradėjo veikti 1997.10.01. VšĮ Švenčionių PSPC aptarnauja 20,8 tūkst. gyventojų. VšĮ Švenčionių PSPC sudaro Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių padaliniai, psichikos sveikatos skyrius ir medicinos punktai. Prie Švenčionių poliklinikos prisirašę 9,6 tūkst. gyventojų, Pabradės – 6,7 tūkst. gyventojų, Švenčionėlių – 4,5 tūkst. gyventojų. Įstaigoje dirba 124 darbuotojai. Iš jų 36 gydytojai, 41 slaugos specialistas. Per metus VšĮ Švenčionių PSPC registruojama daugiau nei 169 tūkst. apsilankymų pas gydytojus.

Aptarnaujamų gyventojų skaičius pagal padalinius 2017 m. – 2018 m.

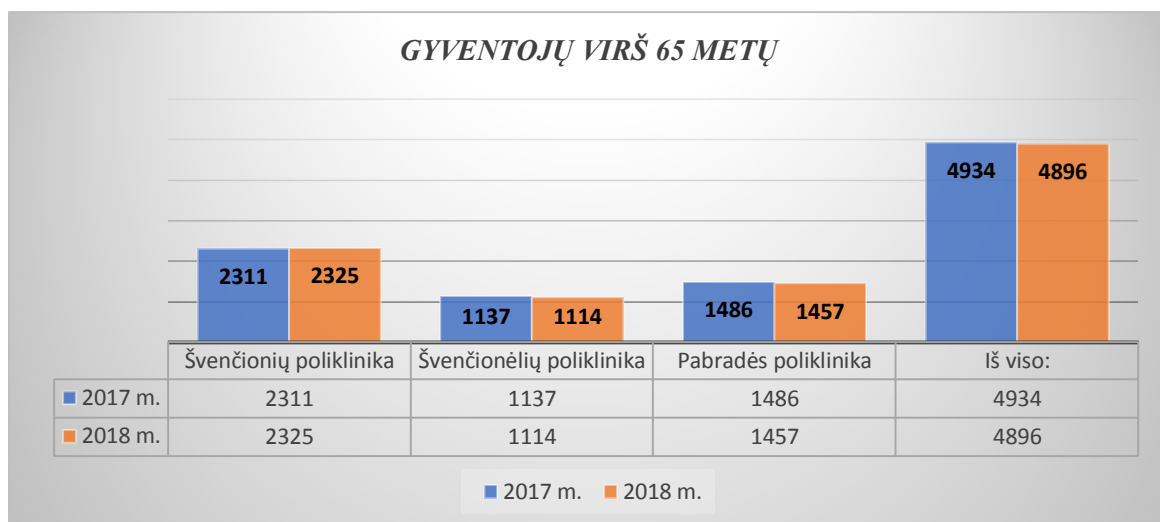

Šaltinis: Viešosios įstaigos Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro 2018 m. veiklos ataskaita

Šaltinis: Viešosios įstaigos Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro 2018 m. veiklos ataskaita

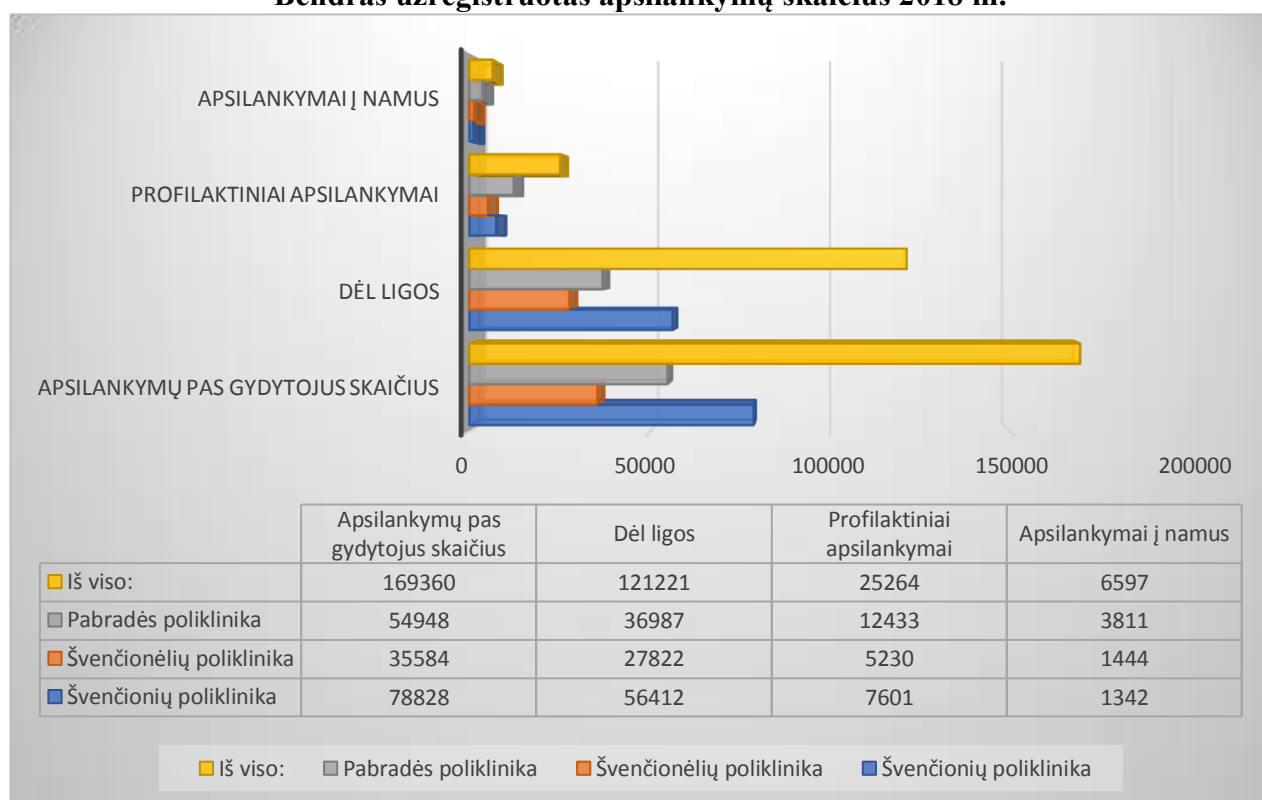
altinis
:
Viešo
sios
įstaig
os
Švenč
ionių
pirmi
nės
sveik
atos
prieži
ūros

centro 2018 m. veiklos ataskaita

Iš viso 2018 m. buvo fiksuotas 19827 aptarnaujamų gyventojų skaičius PSPC (643 mažiau nei 2017 m.). Iš jų 12147 miesto gyventojai, 7680 – kaimo gyventojai.

Bendras užregistruotas apsilankymų skaičius 2018 m.

Šaltinis: Viešosios įstaigos Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro 2018 m. veiklos ataskaita

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė teikia stacionarines ir ambulatorines, būtinąsias pagalbos ir planines, nemokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas:

- Antrinės stacionarinės sveikatos priežiūros: vidaus ligų, vaikų ligų, reanimacijos ir intensyviosios terapijos, chirurgijos - traumatologijos akušerijos - ginekologijos;
- Antrinės ambulatorinės sveikatos priežiūros: akušerijos ir ginekologijos, chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos, dermatovenerologinės, neurologijos, otorinolaringologijos,

oftalmologijos, fizinės medicinos ir reabilitacijos, radiologijos, echoskopijos, endoskopijos, anesteziologines ir reanimatologijos, vaikų ligų, vidaus ligų, pulmonologijos, kardiologijos, urologijos, endokrinologijos, stebėjimo paslauga suaugusiems ir vaikams;

- Dienos chirurgijos: chirurgijos, akušerijos ir ginekologijos;
- Slaugos: Bendrosios praktikos, anestezijos ir intensyviosios terapijos, fizinės medicinos ir reabilitacijos, vaikų;
- Masažo;
- Kineziterapijos;
- Laboratorinės diagnostikos.

30 lentelė. VŠĮ Švenčionių rajono ligoninės rodikliai 2016 – 2018 m.

	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Aktyvaus stacionarinio gydymo pacientų skaičius	3044	2770	2447
Didžiųjų operacijų skaičius	428	350	328
Stebėjimų paslaugų skaičius	1146	1597	1846
Skubios pagalbos ir priėmimo skyriaus paslaugų skaičius	422	971	1341
Pajamų dinamika, Eur	2667068	2950206	3246489

Šaltinis: VŠĮ Švenčionių rajono ligoninės 2018 m. veiklos ataskaita

31 lentelė. Stacionaro ligonių sudėtis 2018 m.

	Stacionaro ligonių skaičius	Stacionaro ligonių skaičius 1000 gyv.	Lovadienių skaičius	Vidutinis gulėjimo laikas	Išrašytų stacionaro ligonių skaičius	Išrašytų stacionaro ligonių lovadienių skaičius	Mirusių stacionaro ligonių skaičius	Mirusių stacionaro ligonių lovadienių skaičius
Vilniaus m. sav.	131208	238,64	1160446	8,84	123739	1022427	3176	69674
Šalčininkų r. sav.	8851	284,16	94837	10,74	8198	85702	266	5320
Širvintų r. sav.	3937	254,62	40671	10,33	3623	35247	137	3811
Švenčionių r. sav.	5982	253,08	69758	11,66	5461	60990	231	4880
Trakų r. sav.	8755	269,18	91836	10,49	8127	80635	275	7478
Ukmergės r. sav.	9572	280,28	94163	9,84	8688	79744	408	10508
Vilniaus r. sav.	21360	219,04	221057	10,35	19976	195373	516	10848
Elektrėnų sav.	6394	269,73	71660	11,21	5847	62775	226	5049
Vilniaus apskr. iš viso	196059	242,66	1844428	9,41	183659	1622893	5235	117568

Šaltinis: Higienos institutas (<http://stat.hi>)

Švenčionių r. sav. gyventojų sveikatos būklės ir pagrindinių sveikatą lemiančių veiksnių rodikliai Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste: 7 rodiklių reikšmės patenka tarp geriausių savivaldybių, 18 - tarp prasčiausių, likusieji rodikliai atitinka šalies vidurkį. Prasčiausi rodikliai Lietuvos kontekste yra vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, mirtingumas dėl išorinių priežasčių, mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje 2016-2017 m., tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje 2017 m., pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių, transporto įvykiuose patirtos traumos skaičius, mirtingumas nuo piktybinių navikų, mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų.

Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro 2017 metų ataskaita, viena iš aktualių problemų rajone yra mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu. 2017 m. Švenčionių r. sav. šio rodiklio santykis su Lietuvos vidurkiu siekė 2,8. Standartizuotas

mirtingumas dėl apsinuodijimo alkoholiu ir standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių buvo didesni miesto gyventojų ir vyrų tarpe.

Antra aktuali problema rajone - mirtingumas dėl išorinių priežasčių. Šio rodiklio santykis su Lietuvos vidurkiu siekia 1,7. Nuo 2016 m. mirtingumas dėl išorinių priežasčių Švenčionių r. sav. siek tiek sumažėjo, tačiau vis tiek išlieka ženkliai didesnis nei Lietuvoje (atitinkamai 173,40 atvejai/100 000 gyv. Ir 99,30 atvejai/100 000 gyv.). 2017 m. Švenčionių r. sav. dažniausiomis išorinėmis mirties priežastimis buvo tyčiniai sužalojimai (45,4 atvejai/100 000 gyv.), kurie vyrų tarpe buvo net 11 kartų dažnesni nei moterų.

Trečia aktuali problema rajone - atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programos vykdymas. 2017 m. Švenčionių r. sav. tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2-ą metų bėgyje dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje, buvo 17,90 proc. 2017 m. rajone nuo visų moterų, galinčių dalyvauti programoje, apie galimybę joje dalyvauti buvo informuotos 16,22 proc.

Siekiant pagerinti visuomenės sveikatingumo rodiklius, būtina kelti gyventojų sveikatos raštingumo lygį, didžiausią dėmesį skiriant prevencinių programų prieš lėtines neinfekcines ligas vykdymui savivaldybėje, infekcinių ligų profilaktikos priemonėms, sveikai mitybai ir fiziniam aktyvumui visais gyvenimo tarpsniais. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas sveikam senėjimui, nes slaugos ir priežiūros sistemos paslaugomis daugiausiai naudojami vyresnio amžiaus asmenys.

SOCIALINĖ APSAUGA

Socialinių paslaugų poreikis Švenčionių rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, didėja. Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, vaikai, likę be tėvų globos, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai analizuojami pagal išskirtas šias socialinių veiksmų sritis: gyventojų senėjimas, negalia, socialinė rizika ir nedarbas.

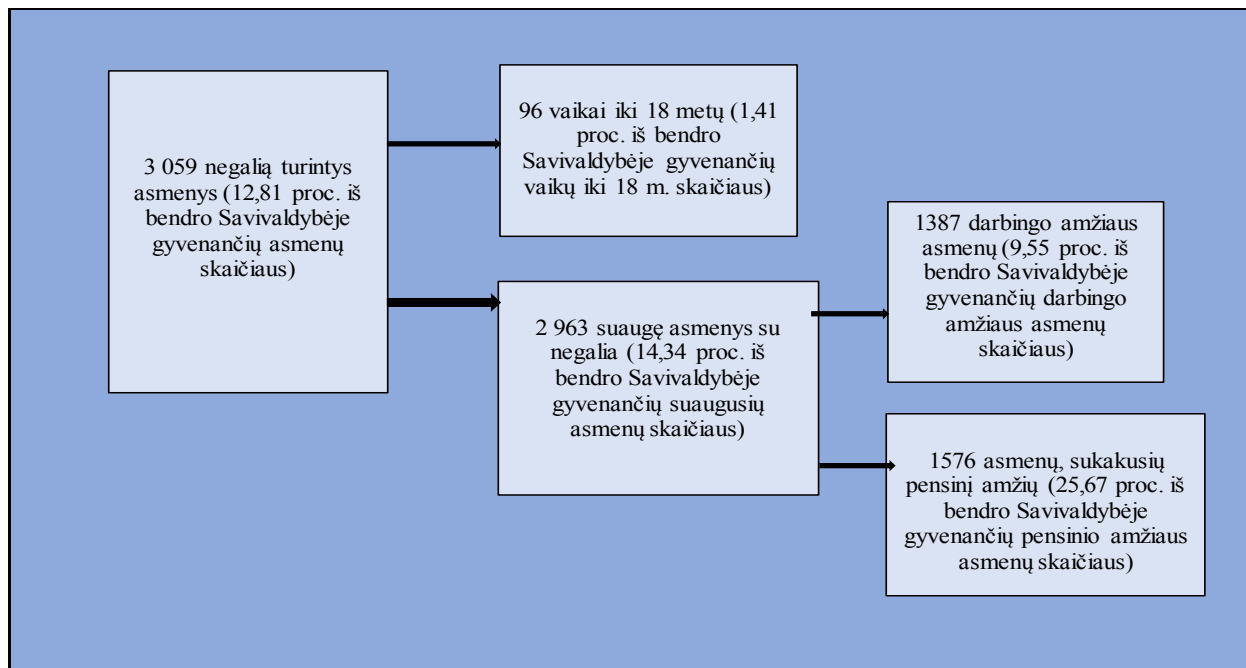
Iš statistikos departamente pateiktų statistinių duomenų matyti, kad Savivaldybėje nuolatinių gyventojų skaičius mažėja.

2018 m. vaikai iki 18 metų amžiaus sudarė 15,12 proc. rajono gyventojų, kai tuo tarpu pensinio amžiaus gyventojų dalis iš bendro Savivaldybėje gyventojų skaičiaus siekė 25,7 proc. Per 2001–2018 metų laikotarpį demografinis senatvės koeficientas (pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) rajone nuolat didėjo: 2001 m. pradžioje – 135 gyventojai, 2010 m. – 157 gyventojai, 2018 - 181 gyventojai (šalyje – 131 gyventojai, Vilniaus apskrityje – 104 gyventojai). Pensinio amžiaus gyventojų skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų buvo 255,65 gyventojai (šalyje – 223,76 gyventojai, Vilniaus apskrityje – 195,52 gyventojai).

Šie demografiniai rodikliai rodo, kad savivaldybėje kinta visuomenės amžiaus struktūra, visuomenė senėja.

Per 2018 m. išaugo Savivaldybėje suaugusių asmenų, gaunančiųjų šalpos neįgalumo pensiją, skaičius. 2018 m. šią pensiją gavo 1,98 proc. asmenų iš bendro Savivaldybėje gyvenančių suaugusių asmenų skaičiaus, didžioji dauguma – asmenys, pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais iki 24 arba 26 metų ir asmenys, netekę 75-100 proc. darbingumo.

Neįgaliųjų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje 2018 m.

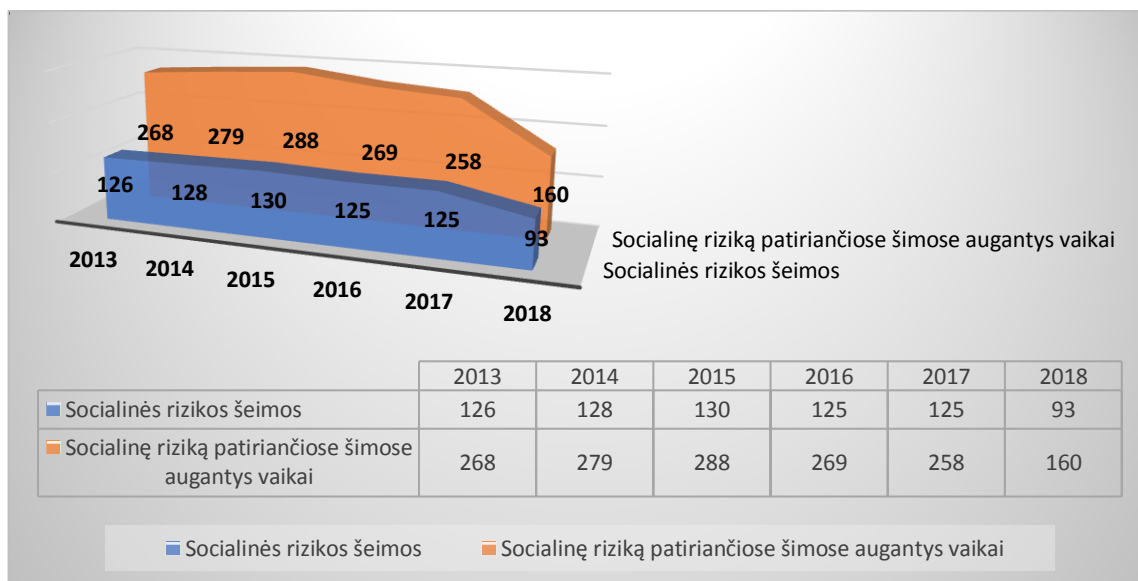
Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planas

Nuo 2018-01-01 iki 2018-07-01, į rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus socialinės rizikos šeimų sąrašą buvo įrašytos 107 šeimos, kuriose augo 204 vaikai. Per nurodytą laikotarpį buvo įrašyta 10 naujų šeimų, kuriose augo 18 vaikų. Tuo pačiu laikotarpiu iš socialinės rizikos šeimų sąrašo buvo išbrauktos 25 šeimos.

Švenčionių rajono savivaldybėje atvejo vadybos funkcijas ir koordinuoti atvejo vadybos procesus rajone įgaliotas vykdyti Švenčionėlių socialinių paslaugų centras. Švenčionėlių socialinių paslaugų centre dirba trys atvejo vadybininkai, kuriems priskirtos atitinkamos paslaugų teikimo teritorijos. Atvejo vadybininkai atsakingi už koordinuojamos kompleksinės pagalbos vaikui ir jo šeimai organizavimą ir teikimą rajone.

2018 m. pabaigoje atvejo vadyba taikyta 93 socialinę riziką patiriančioms šeimoms, kuriose augo 160 vaikų, socialinės paslaugos buvo teikiamos 89 šeimoms, kuriose augo 155 vaikai. Per 2018 metus socialinių paslaugų teikimas buvo nutrauktas 64 šeimoms.

Socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus pokytis 2013 m. - 2018 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planas

Iš pateiktų duomenų matyti, kad socialinę riziką patiriančių šeimų bei jose augančių vaikų skaičius, lyginant su pastaraisiais keliais metais, ženkliai sumažėjo.

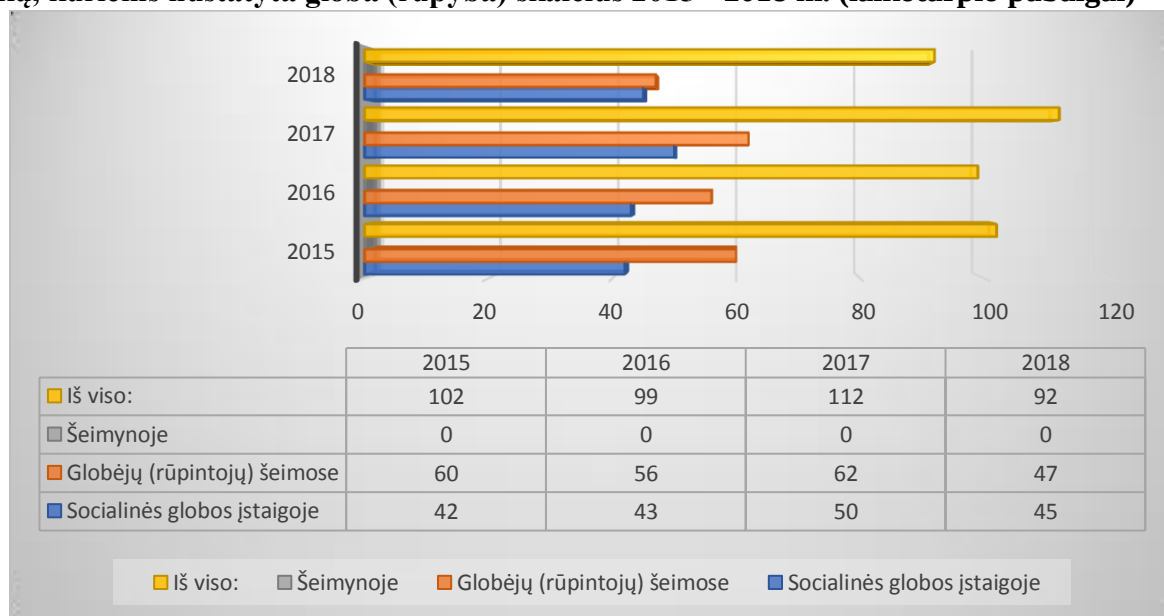
32 lentelė. Socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų pasiskirstymas pagal seniūnijas

Eil. Nr.	Seniūnijos	Šeimų, patiriančių socialinę riziką, gavusių socialines paslaugas, skaičius							Vaikų, augančių šeimoje, patiriančių socialinę riziką, gavusių socialines paslaugas, skaičius						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Adutiškio	10	10	11	8	8	8	2	18	22	18	13	14	16	3
2.	Ciklišio	4	4	5	4	4	4	3	4	8	5	6	7	7	1
3.	Kaltanėnų	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
4.	Labanoro	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	2	2	2	-
5.	Magūnų	7	8	8	9	8	9	4	26	27	25	19	19	20	9
6.	Pabradės	30	31	25	24	27	32	25	65	65	56	60	60	50	51
7.	Sarių	3	3	3	3	2	3	2	5	5	4	4	3	3	2
8.	Strūnaičio	9	5	7	6	4	6	5	19	8	11	13	9	11	7
9.	Svirkų	6	4	5	6	7	6	2	9	5	12	14	17	16	3
10.	Švenčionėlių	41	40	41	40	36	33	24	97	93	97	101	87	84	53
11.	Švenčionių	21	21	22	28	27	23	22	37	41	43	55	49	49	26
	Iš viso	131	126	128	130	125	125	89	280	268	279	288	268	258	155

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planas

Švenčionėlių socialinių paslaugų centro duomenimis, nuo 2018-07-01 iki 2018-12-31 buvo inicijuoti 27 nauji atvejai šeimose, kuriose augo 44 vaikai: 24 atvejų iniciatoriai buvo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyrius (toliau - Teritorinis skyrius), po 1 atvejį inicijavo rajono savivaldybės administracija, socialinių paslaugų įstaiga bei pati šeima. Vertinant pagalbos poreikį šeimai atvejo vadybininkai taip pat įvertina ir socialinės rizikos veiksnių reiškimosi šeimoje lygius.

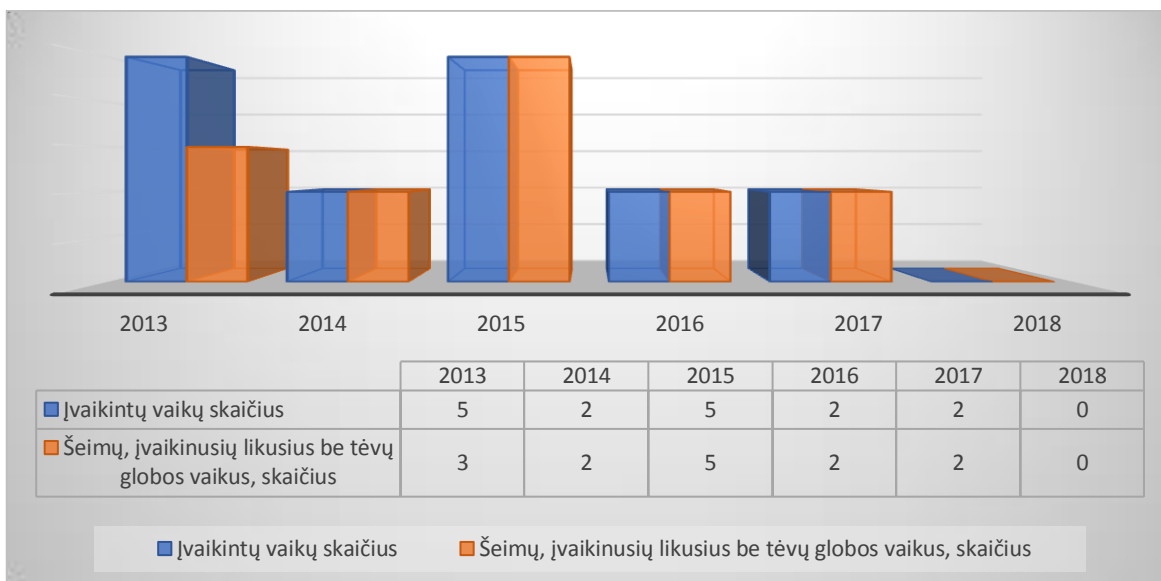
Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) skaičius 2015 - 2018 m. (laikotarpio pabaigai)

Šaltinis: Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinis skyrius

Iš lentelėje pateiktų duomenų, matyti, kad 2018 metais globos (rūpybos) atvejų skaičius, lyginant su 2017 m., sumažėjo. Vaikų, kuriems buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) sudaro 71,74 proc., o laikinoji globa (rūpyba) - 28,26 proc. iš bendro vaikų, kuriems 2018 m. buvo nustatyta globa (rūpyba) skaičiaus.

Įvaikinimo per 2013-2018 m. laikotarpį rodikliai

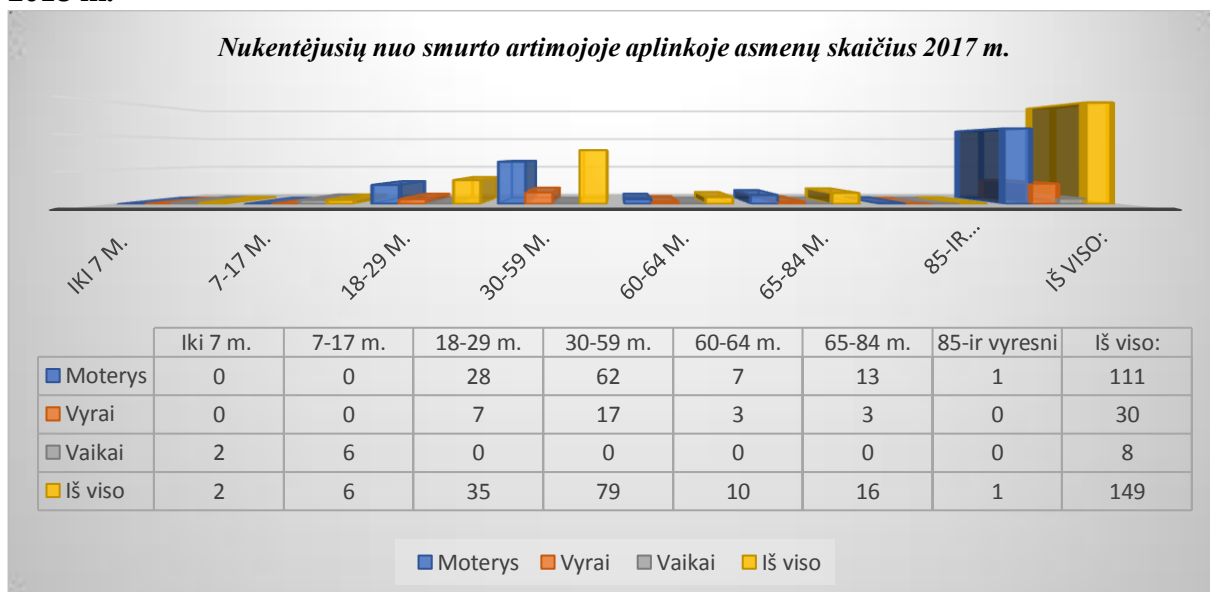
Šaltinis: Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinis skyrius

2013-2017 m. duomenimis, vidutiniškai per metus įvaikinami 3 vaikai, tai sudarė 8,57 proc. nuo kasmet apgyvendinamų socialinės globos namuose likusių be tėvų globos vaikų skaičiaus, tačiau 2018 m. nei vienas vaikas nebuvo įvaikintas.

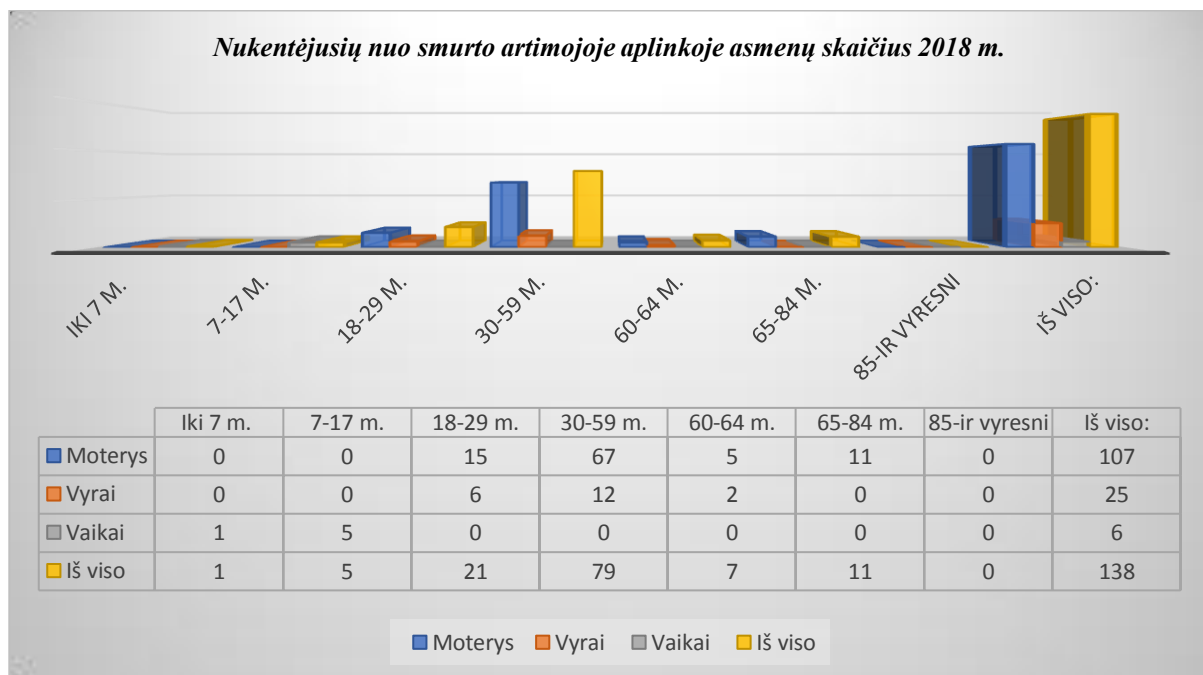
2018 m. iš vaikų socialinės globos namų, sulaukus pilnametystės, į savarankišką gyvenimą išėjo 5 jaunuoliai (2017 m. - 9 jaunuoliai): iš Švenčionėlių socialinių paslaugų centro per metus išvyko 4, iš Pabradės vaikų globos namų – 1.

Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Švenčionių rajono policijos komisariato duomenimis, 2018 m. buvo gauti 575 pranešimai dėl galimai patirto smurto artimoje aplinkoje.

Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2017-2018 m.

Šaltinis: Specializuotos pagalbos centras

Šaltinis: Specializuotos pagalbos centras

Analizuojant SPC dvejų metų pateiktus duomenis, matyti, kad daugiausiai nukenčia nuo smurto artimojoje aplinkoje 18 – 29 m. ir 30 – 59 m. amžiaus moterys, taip pat, žymiai mažesne dalimi to paties amžiaus vyrai.

Rajone 2018 m. buvo įregistruoti 77 bedarbiai neįgalieji. Remiantis pateiktais duomenimis, 2018 m. įdarbintų neįgaliųjų skaičių sudaro 71,43 proc. nuo bendro registruotų žmonių su negalia skaičiaus ir 3,70 proc. nuo visų įdarbintų asmenų rajone skaičiaus.

33 lentelė. Neįgaliųjų užimtumas 2018 m.

Darbo biržoje registruotų neįgaliųjų asmenų dalis bendrame registruotų asmenų skaičiuje	Neįgaliųjų, dalyvavusių aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, skaičius	Neįgaliųjų, dalyvavusių profesinės rehabilitacijos programoje, skaičius	Įdarbintų neįgaliųjų skaičius
4,3	23	1	55

Šaltinis: Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus klientų aptarnavimo departamento Švenčionių skyrius

2018 m. socialinės pašalpos gavėjų skaičius, lyginant su 2017 m., padidėjo nežymiai (1,5 proc.) (15 gavėjų), tačiau išlaidos socialinei pašalpai mokėti išaugo 18,9 proc. (92 530,87 eurų).

Būsto šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijų gavėjų skaičius 2018 m., palyginus su 2017 m., padidėjo 14,8 proc. (184 gavėjais), lėšos kompensacijoms mokėti padidėjo 18,9 proc. (92 530,87 eurai).

34 lentelė. Socialinės paramos gavėjų skaičius 2017 – 2018 m.

Administracinis vienetas /rodiklis	Gavėjų skaičius	Gavėjų skaičius
	2017	2018
Socialinės pašalpos	980	995
Būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam vandeniui bei nuotekoms ir išlaidų karštam vandeniui kompensacijos(būstai)	1 538	1 767
Vienkartinė pašalpa gydymosi tikslams	116	111
Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti	88	89

(modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimas už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją		
--	--	--

Šaltinis: Socialinės paramos skyrius

Gyventojų socialinių paslaugų poreikį sąlygoja gyventojų senėjimas, negalia, socialinė rizika ir nedarbas, tai esminės prielaidos socialinei atskirčiai rastis. Socialinėje atskirtyje esantys asmenys patiria kompleksines problemas, todėl jiems reikalinga nuosekli ir koordinuota įvairių institucijų pagalba. Tam tikslui būtina suformuoti paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam pagalbos reikalingam asmeniui gauti individualias, pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą, įsitraukti į bendruomenės gyvenimą ir, nepatiriant socialinės atskirties, dalyvauti jame.

Rajono gyventojams daugiausiai socialinių paslaugų suteikia trys savivaldybės pavaldumo įstaigos: Švenčionių socialinių paslaugų centras ir Švenčionėlių socialinių paslaugų centras ir Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras.

Švenčionių socialinių paslaugų centrą (toliau – Švenčionių SPC) sudaro 5 padaliniai:

- ***Senų ir neįgalių žmonių globos namai*** (toliau – SNŽGN), įsikūrę Šventos kaime, 6 km atstumu nuo Švenčionių miesto. Veiklą vykdo nuo 1995 m. Tai vienintelė savivaldybės pavaldumo socialinės globos įstaiga, teikianti senyvo amžiaus ir suaugusiems neįgaliesiems žmonėms ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas rajone. Gyventojų poreikis apsigyventi šioje globos įstaigoje per 2017 m. buvo pilnai patenkintas, laukiančiųjų eilėje nėra.

- ***Paslaugų, teikiamų namuose, tarnyba*** (toliau – PTNT) įkurta 2002 m., Švenčionių mieste. PTNT teikia socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, pagalbos į namus paslaugas), dienos socialinės globos asmens namuose ir specialaus transporto paslaugas Adutiškio, Cirklišio, Sarių, Strūnaičio, Svirkių, Švenčionių, Magūnų, Pabradės seniūnijų gyventojams, aprūpina gyventojus specialiosiomis judėjimo techninės pagalbos priemonėmis rajono mastu. 2017 m. laukusių eilėje asmenų, pageidaujančių gauti socialinės priežiūros ar dienos socialinės globos paslaugas namuose, nebuvo.

- ***Dienos centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems žmonėms „Verdenė“*** (toliau – DC „Verdenė“) įkurtas 2004 m., Švenčionių mieste. Centre teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims, turintiems fizinę negalią. 2017 m. iš bendro DC „Verdenė“ lankytojų skaičiaus, 73 proc. sudarė asmenys su negalia, 27 proc. – pensinio amžiaus asmenys. Dienos centre trūksta patalpų veiklai (skirta tik viena patalpa, kurioje vienu metu gali susirinkti ne daugiau kaip 12 asmenų).

- ***Vaikų dienos centras „Šaltinėlis“*** (toliau – VDC „Šaltinėlis“) veiklą vykdo nuo 2002 m., buveinė randasi Švenčionių mieste. Vaikams teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. VDC „Šaltinėlis“ vienu metu veikloje gali dalyvauti 30 vaikų. Sąlygos vaikų veiklai vykdyti patenkinamos: įrengtos 2 patalpos veiklai, virtuvėlė, tačiau trūksta didesnės patalpos sportinei veiklai, teritorija nepritaikyta vaikų užimtumui ir laisvalaikiui, be to, VDC „Šaltinėlis“ patalpas sieja bendra erdvė su Paslaugų, asmenims, paleistiems iš laisvės atėmimo vietų tarnybai skirtomis patalpomis, kuriose lankosi suaugę socialinę riziką patiriantys asmenys. VDC lanko vaikai, gyvenantys Švenčionių m. ir artimiausių seniūnijose. Pavėžėjimo paslauga į VDC neteikiama.

- ***Paslaugų, asmenims, paleistiems iš laisvės atėmimo vietų tarnyba*** (toliau – PAPLAV) įkurta 2002 m., Švenčionių mieste, teikianti bendrąsias socialines ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas. Socialinis darbuotojas turi darbo kabinetą, klientų konsultavimui yra skirta atskira patalpa. Tačiau ši tarnyba įkurta šalia Vaikų dienos centro „Šaltinis“, jų patalpas sieja viena erdvė. Tarnyboje įsteigta tik 0,5 etato pareigybė, kuri yra nepakankama siekiant užtikrinti pagalbą suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims ir jų šeimoms.

Švenčionėlių socialinių paslaugų centrą (toliau – Švenčionėlių SPC) sudaro 8 padaliniai:

- ***Vaikų globos namai*** (toliau – VGN) įsikūrę Švenčionėlių mieste. VGN teikia vaikams, likusiems be tėvų globos, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas. Įstaigoje nuo 2017 m. lapkričio mėn. įkurta 30 vietų. Vaikų apgyvendinimas organizuotas šeimynų principu, iki 6 vaikų vienoje šeimynoje.

- ***Grupinio gyvenimo namai*** (toliau – GGN), įkurti 2014 m. Švenčionėlių mieste. Juose teikiamos laikinai be tėvų globos likusiems vaikams trumpalaikės socialinės globos paslaugos.

Vienu metu gali gyventi 15 vaikų. Vaikų apgyvendinimas organizuotas šeimynų principu. Vaikų gyvenimo ir darbuotojų darbo sąlygos geros. Šeimynos aprūpintos reikiama baldais ir įranga.

- **Paslaugų, teikiamų namuose, tarnyba** (toliau – PTNT) įkurta 2014 m., Švenčionėlių mieste. Tarnyba teikia socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, pagalbos į namus paslaugas), dienos socialinės globos asmens namuose ir specialaus transporto paslaugas Švenčionėlių, Kaltanėnų, Labanoro seniūnijų gyventojams. Socialiniam darbuotojui įsteigta vieta atskirame kabinete, darbo sąlygos geros. 2017 m. laukusių eilėje asmenų, pageidavusių gauti socialinės priežiūros ar dienos socialinės globos paslaugas, nebuvo.

- **Švenčionėlių SPC** PTNT nuo 2017 m. vasario mėn., įgyvendinant projektą „Integralios pagalbos plėtra Švenčionių rajone“, finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, pradėjo teikti aptarnaujamose seniūnijose gyvenantiems asmenims integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) asmens namuose paslaugas.

- **Savarankiško gyvenimo namai** (toliau SGN) įkurta 2014 m., Švenčionėlių mieste. SGN gyventojų gyvenimo ir darbuotojų darbo sąlygos geros. Šiuose namuose teikiamos apgyvendinimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos (pagalba namų ruošoje, tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant ir mokant mokesčius, planuojant ir atliekant namų ruošos darbus, bendraujant ir pan.), socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Vienu metu gali gyventi 10 asmenų. 2017 m. rajono gyventojų poreikis, gauti apgyvendinimo paslaugą SGN patenkintas pilnai, laukiančių eilėje nebuvo.

- **Dienos centras žmonėms su negalia** (toliau – DCŽN) įkurtas 2014 m., Švenčionėlių mieste. DCŽN įsteigta 20 vietų. Patalpų būklė gera, sudarytos geros veiklos ir darbo sąlygos. DCŽN teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims, turintiems fizinę negalią. 2017 m. iš bendro DCŽN lankytojų skaičiaus, 60 proc. sudarė asmenys su negalia, 40 proc. – pensinio amžiaus asmenys. Šio centro paslaugomis daugiausiai naudojasi Švenčionėlių miesto ir artimiausių apylinkių gyventojai, kitiems dėl geografinio atstumo, centro teikiamos paslaugos sunkiai prieinamos. Pavėžėjimo paslauga į DCŽN neteikiama.

- **Vaikų dienos centras** (toliau – VDC), įkurtas 2014 m. Švenčionėlių mieste. Patalpų būklė gera, sudarytos tinkamos veiklos ir darbo sąlygos. Vaikams teikiamos bendrosios ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Vienu metu centrą gali lankyti 20 vaikų. 2017 m. VDC socialines paslaugas gavo 35 vaikai. Daugumą 2017 m. šį centrą lankusių vaikų buvo Švenčionėlių miesto gyventojai, 1 vaikas iš Mėžionėlių k. Pavėžėjimo į VDC paslauga neteikiama.

- **Paramos šeimai tarnyba** (toliau – PŠT), įkurta 2014 m. Švenčionėlių mieste. PŠT įkurta įgyvendinus 2015 m. ES fondų lėšomis finansuotą projektą. Patalpos įrengtos naujai, tačiau erdvė nedidelė, todėl stokojama vietos reikiamai veiklai vystyti. Tarnyba teikia psichosocialines, laikino apnakvyndinimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir šeimoms, patekusioms į krizinę situaciją bei pagalbos globėjams (rūpintojams) ir įtėviams paslaugas.

- Nuo 2018 m. liepos 1 d. PŠT dirba 3 atvejo vadybininkai ir 10 socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis. Iš žemiau pateiktų duomenų matyti, kad vidutiniškai vienam atvejo vadybininkui tenka 31 šeima (pagal teisės aktus, maksimalus atvejų, vienu metu tenkančių vienam atvejo vadybininkui, skaičius yra 30-40).

35 lentelė. Atvejo vadybininkų darbo krūvio pasiskirstymas pagal aptarnaujamą teritoriją 2018 m. pabaigoje

Paskirtų atvejo vadybininkų skaičius	Atvejo vadybininkui priskirtų seniūnijų teritorijos	Šeimų, tenkančių atvejo vadybininkui, skaičius	Vaikų skaičius šeimose	Vienam atvejo vadybininkui tenkančių atvejų skaičius
1 darbuotojas/1 etatas	Adutiškio seniūnija	3	4	32 atvejai
	Strūnaičio seniūnija	5	7	

	Svirkų seniūnija	2	3	
	Švenčionių seniūnija	22	26	
1 darbuotojas/1 etatas	Cirklišio seniūnija	3	1	32 atvejai
	Kaltanėnų seniūnija	-	-	
	Labanoro seniūnija	-	-	
	Sarių seniūnija	2	2	
	Švenčionėlių seniūnija	27	57	
1 darbuotojas/1 etatas	Magūnų seniūnija	4	9	29 atvejai
	Pabradės seniūnija	25	51	

Šaltinis: Švenčionėlių socialinių paslaugų centras

- **Globos centras (toliau – GC).** GC funkcijas pavesta vykdyti nuo 2018 m. vasario mėnesio. Iki 2018 m. liepos 1 d. GC dirbo du socialiniai darbuotojai (atestuoti darbuotojai), kurie vykdė būsimų globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvų mokymus. Vėliau GC buvo įdarbintas socialinis darbuotojas, vykdamas globos koordinatoriaus funkcijas. Šiuo metu GC įsikūręs VGN I aukšto 20 m² patalpoje, kurioje dirba 4 darbuotojai. Darbuotojų darbo vietų įrengimas ir aprūpinimas kompiuterine įranga vykdomas iš projektinių lėšų. Įkūrus Bendruomeninius vaikų globos namus, planuojama GC veiklai vykdyti skirti kiekvienam darbuotojui atskirą, erdvų kabinetą.

Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras socialines paslaugas pradėjo teikti nuo 2015 m. Įgyvendindamas 2014 -2016 m. projektą „Vaikų dienos centrų veiklos plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“, finansotą Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos LT05 „Rizikos grupės vaikai ir jaunimas“ ir Švenčionių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis, įkūrė Adutiškio vaikų dienos centrą (toliau – Adutiškio VDC), kurio patalpos randasi Švenčionių r. Adutiškio pagrindinės mokyklos patalpose, adresu Postavų g. 36, Adutiškio mstl. (patalpų plotas – 64,21 m²) bei Švenčionėlių vaikų dienos centrą (toliau – Švenčionėlių VDC), įsikūrusį Švenčionėlių miesto kultūros centre, esančiame adresu Vilniaus g. 1/ Priestočio g. 11, Švenčionėlių m., (patalpų plotas – 46,16 m²). Adutiškio VDC ir Švenčionėlių VDC vaikams teikiamos socialinės priežiūros ir psichologo paslaugos. Patalpos pritaikytos veiklai vykdyti, jose atliktas remontas, įsigyti reikalingi baldai ir įranga. Siekiant užtikrinti VDC prieinamumą, teikiama pavėžėjimo į dienos centrus ir pasibaigus veikloms, pavėžėjimo į namus, paslauga. Tokiu būdu Adutiškio VDC turi galimybę lankyti ne tik Adutiškio miestelyje gyvenantys vaikai, bet ir vaikai iš aplinkinių kaimų (Svirkų, Kackonių, Jakelių, Leonuvkos, Linkonių, Svyliūnių), o Švenčionėlių VDC - ne tik Švenčionėlių m., bet ir aplinkiniuose kaimuose (Veikūnų, Pašaminės, Augustavo k.) gyvenantys vaikai.

Cirklišio vaikų dienos centras veikia nuo 2015 m., Švenčionių profesinio rengimo centro patalpose, adresu Liepų al. 2, Cirklišio k., Švenčionių sen. Įsikūrė įgyvendinant Švenčionių profesinio rengimo centro Mokinių bendrijos „Viltis“ projektą, finansuojamą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Centrą lanko 7 - 21 metų vaikai ir jaunuoliai, gyvenantys Švenčionyse, Švenčionėliuose, Cirklišio, Strūnaičio, Vidutinės ir kt. kaimuose.

Švenčionių rajono pradinės mokyklos, Švenčionių rajono „Ryto“ gimnazijos ir Švenčionių r. Mindaugo gimnazijos lavinamosiose klasėse ugdomi vaiko raidos sutrikimų turintys vaikai nuo 6 iki 21 metų. Šiose ugdymo įstaigose vaikams teikiama specialioji pedagoginė, psichologinė, socialinė ir kt. pagalba. 2017 m. lavinamosiose klasėse buvo ugdomi 49 vaikai, iš jų, Švenčionių rajono pradinės mokyklos lavinamojoje klasėje – 12 vaikų, Švenčionių rajono „Ryto“ gimnazijos lavinamojoje klasėje – 36 vaikai, Švenčionių r. Mindaugo gimnazijos lavinamojoje klasėje – 1 vaikas. Lavinamąją klasę lankančių vaikų tėvai nurodo, kad 15-16 val. vaikus reikia pasiimti iš lavinamosios klasės, nes tokiu laiku baigiasi lavinamosios klasės darbo laikas, dėl šios priežasties vienas iš tėvų negali dirbti, nes turi prižiūrėti vaiką namuose, kadangi Savivaldybėje nėra nei vieno socialinės priežiūros centro vaikams, turintiems raidos sutrikimų. Tėvai pasigenda

psichologo, logopedo ir kitų specialistų paslaugų, kadangi esamų specialistų skaičius Savivaldybėje nepakankamas, kad laiku ir pagal poreikį būtų užtikrinta reikiama kompleksinė pagalba.

Bendruomeniniai šeimos namai įkurti 2017 m. spalio mėn., Savivaldybės administracijai pradėjus įgyvendinti projektą „Bendruomeniniai šeimos namai“, kuriam skiriamas finansavimas pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.1-ESFA-V-416 „Kompleksinės paslaugos šeimai“.

Švenčionių rajono teritorijoje veikia trys valstybės pavaldumo socialinės globos įstaigos: Pabradės vaikų globos namai, Pabradės socialinės globos namai ir Strūnos socialinės globos namai.

- **Pabradės vaikų globos namai** yra valstybės biudžetinė įstaiga, buveinė registruota adresu Mokyklos g. 10, Pabradės m. Šių globos namų internetinėje svetainėje skelbiama, kad pertvarkius Pabradės vaikų globos namus, nuo 2015 m. gruodžio 30 dienos likę be tėvų globos vaikai gyvena pagal šeimai artimos aplinkos modelį bendruomenėje, atskirose patalpose - dviejuose 3-ųjų kambarių butuose, esančiuose Pabradės mieste, ir name, esančiame Palaumenės k., Pabradės sen., Švenčionių r. Globotiniai (rūpintiniai) lanko Pabradės miesto “Ryto” (lietuvių dėstoma kalba), “Žeimenos” (rusų, lenkų dėstomomis kalbomis) gimnazijas, specialybių mokosi Švenčionių profesinio rengimo centre, savo meninius gabumus lavina Pabradės meno mokykloje ir aktyviai dalyvaudami gimnazijų neformaliojo ugdymo veikloje (būreliai, minėjimai ir šventiniai renginiai, susitikimai, ekskursijos ir pan.).

- **Pabradės socialinės globos namai** yra valstybės biudžetinė įstaiga, kurios paskirtis – užtikrinti socialinę globą neįgaliesiems vaikams ir jaunimui, kai jie yra likę be tėvų globos ar dėl susidariusių aplinkybių negali gyventi savo namuose ar savarankiškai ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Šių globos namų internetinėje svetainėje skelbiama, kad globos namuose apgyvendinami vaikai iki 18 metų, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir jaunuoliai iki 29 metų ar vyresni, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Teikia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas šalies mastu.

- **Strūnos socialinės globos namai** yra valstybės pavaldumo socialinės globos įstaiga, kurios paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą nesavarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis ir asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Įsikūrę Strūnos kaime, teikiantys ilgalaikės socialinės globos paslaugas šalies mastu.

Rajono teritorijoje socialines paslaugas teikia šios nevyriausybinės organizacijos ir viešosios įstaigos:

VšĮ Lietuvos psichikos negalios žmonių bendrijos „Giedra“;
VšĮ „Adutiškio senelių namai“;
VšĮ Pirminės sveikatos priežiūros centro Psichikos sveikatos centro užimtumo kambarys;
Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Švenčionių rajono filialas;
Švenčionių rajono neįgalųjų draugija;
Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Švenčionių bendrija;
Švenčionių Visų šventųjų parapija;
Švenčionėlių Šv. Edvardo parapijos vaikų dienos centras „Šypsėnėlė“;
Maltos ordino pagalbos tarnybos Švenčionėlių grupė;
VšĮ Veiklių mamų klubo grupė Švenčionyse.

Rajone įsikūrusios 37 bendruomenės, organizuojančios tos kaimo ar miesto bendruomenės teritorijos gyventojams kultūrinę veiklą, laisvalaikį ir užimtumą, teikiančios savitarpio pagalbą. Siekiant patenkinti gyventojų įvairesnių paslaugų poreikį ir taip sumažinti socialinę atskirtį,

Adutiškio, Milkuškų, Vidutinės, Magūnų kaimo bendruomenėse įkurti daigafunkciniai centrai, kuriuose įrengtos patalpos bendruomenės veiklai, pobūviam, sportui, įrengtos bibliotekos, kaimo klubai, medicinos punktai, šarvojimo salės. Reškutėnų kaime veikia tradicinių amatų centras.

Socialinių paslaugų prieinamumo užtikrinimui turi įtakos teritoriniai ypatumai, didelė ir retai apgyvendinta teritorija apsunkina socialinių paslaugų organizavimą ir prieinamumą. Gyventojų senėjimas, negalia, socialinės rizikos veiksniai, vykstantys pokyčiai šalyje vaikų ir žmonių su negalia globos sistemoje, įtakoja nestacionarių socialinių paslaugų ir kitų bendruomeninių paslaugų plėtos poreikį. Atsižvelgiant į tai, investicijos į socialinės infrastruktūros plėtrą yra vienas iš prioritetinių dalykų, siekiant aukštesnės gyventojų gyvenimo kokybės ir jų integracijos į visuomenę užtikrinimo.

Siekiant užtikrinti socialinių paslaugų kokybę būtina investuoti ir į socialinių paslaugų įstaigų modernizavimą bei tinkamą darbuotojams darbo sąlygų sudarymą.

KULTŪRA

36 lentelė. Kultūros centrai, filialai, skyriai, padaliniai ir kiti dariniai 2015 – 2018 m.

	Kultūros centrai	Filialai	Skyriai, padaliniai	Kiti dariniai	Iš viso
2018 m.	158	73	423	65	719
2017 m.	158	74	413	73	718
2016 m.	157	104	378	76	715
2015 m.	156	90	385	95	726

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Palyginti su 2017 m., šalyje kultūros centrų skaičius išliko toks pats, padaugėjo 10 skyriais, padaliniais, sumažėjo 1 filialu, 8 kitais dariniais.

Švenčionių rajono savivaldybei priklauso 35 kultūros įstaigos: 20 bibliotekų (iš jų - 3 miestuose, 17 – bibliotekų - filialų kaimuose), 3 miestų kultūros centrai, 9 kultūros centrų skyriai, muziejus ir 2 jo padaliniai.

Švenčionių rajono savivaldybėje veikia trys miestų kultūros centrai bei 9 jų skyriai. Švenčionių miesto kultūros centrui priklauso Adutiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Vidutinės skyriai. Švenčionėlių miesto kultūros centrui – Kaltanėnų, Sarių, Pašaminės skyriai. Pabradės miesto kultūros centrui – Magūnų ir Pavoverės skyriai.

Nuo 2013 m. Švenčionių rajono savivaldybės kultūros įstaigų ir jų skyrių tinklas nesikeitė.

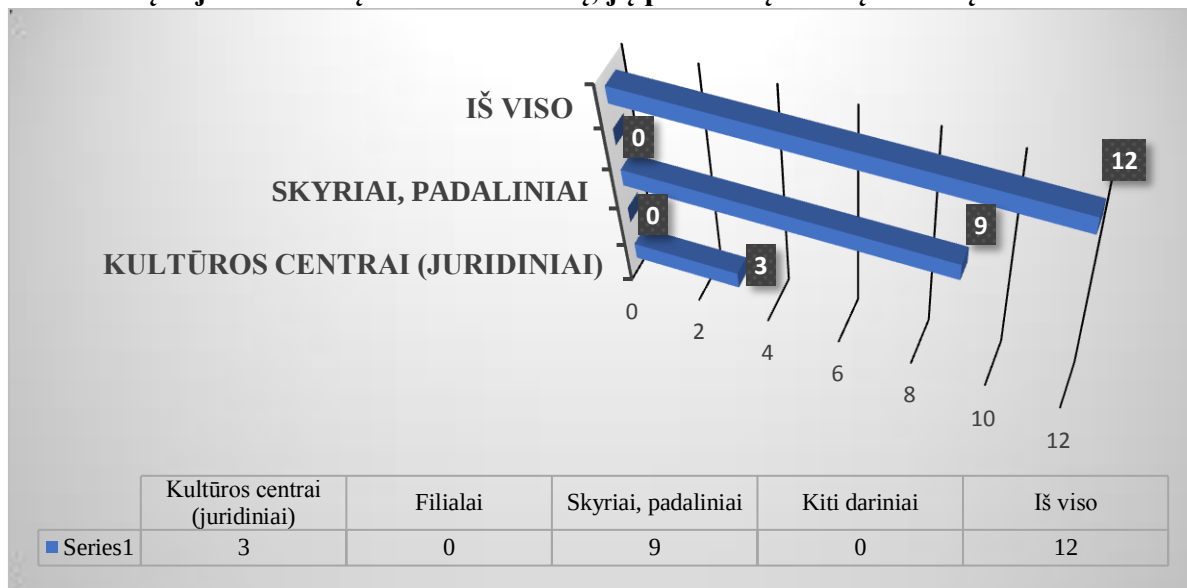
Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių miestų kultūros centrai su jais priklausančiais skyriais nuolat rūpinasi kokybišku vietos bendruomenės gyventojų kultūros ugdymu ir puoselėjimu, profesionalaus meno propagavimu, meno mėgėjų kolektyvų tobulėjimu, etninės kultūros globa, sudaro sąlygas vietos gyventojų kūrybinei laisvei, ieško naujų, patrauklių jais kūrybos ir edukacijos formų.

Atsižvelgiant į platų kultūros įstaigų tinklą, savivaldybei yra sudėtinga užtikrinti kultūros įstaigų poreikius atitinkantį finansavimą. Nedideli kultūros ir meno darbuotojų atlyginimai didina socialinę įtampą, mažina darbuotojų motyvaciją, skatina kultūros darbuotojus streikuoti. Dėl poreikių neatitinkančio finansavimo ir socialinių garantijų trūkumo į rajono kultūros įstaigas neatvyksta dirbti jauni, motyvuoti specialistai.

Kultūros įstaigos ir jų padaliniai jaučia demografinės situacijos kitimą – mažėjantis jaunų šeimų, vaikų ir jaunimo skaičius, socialiai pažeidžiamų žmonių skaičiaus kaime augimas kelia didelį susirūpinimą kultūros darbuotojams, nors mėgėjų meno kolektyvų skaičius kol kas išlieka stabilus. Visgi mažėjantis gyventojų skaičius kaimuose tampa realia grėsme kai kurių kultūros įstaigų padalinių egzistavimui. Didelė komercinių renginių pasiūla, žmonių mobilumas,

pasikeitusios šeimos vertybės gali sumažinti visuomenės domėjimąsi vietos tradicijomis, etnokultūra bei mėgėjų meno kolektyvų veikla.

Švenčionių rajone esančių Kultūros centrų, jų padalinių ir kitų darinių tinklas 2018 m.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

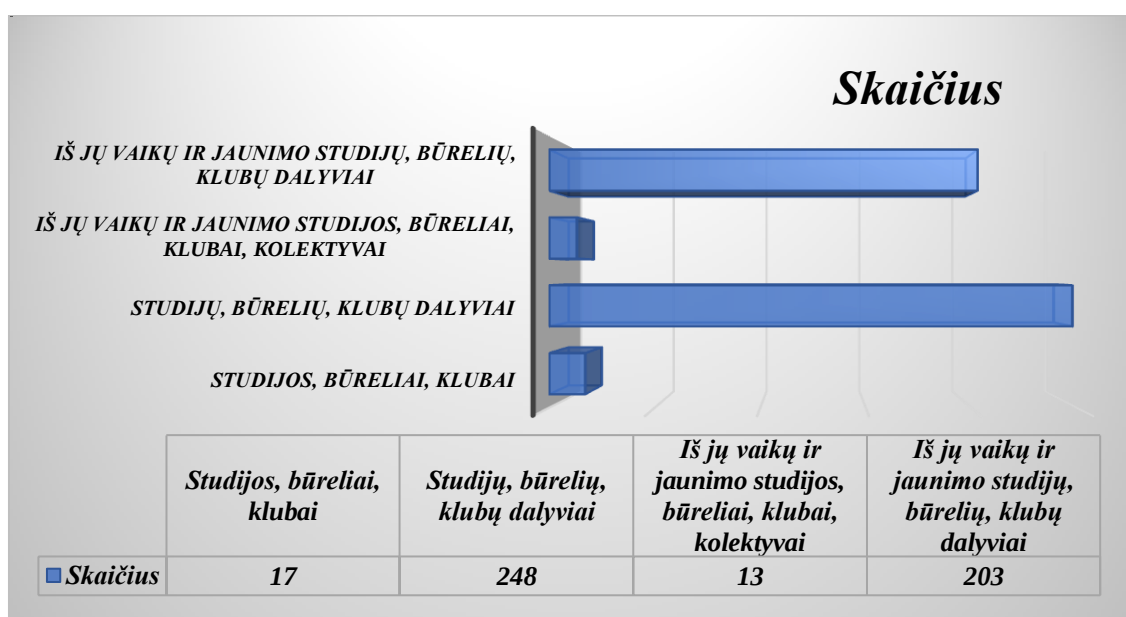
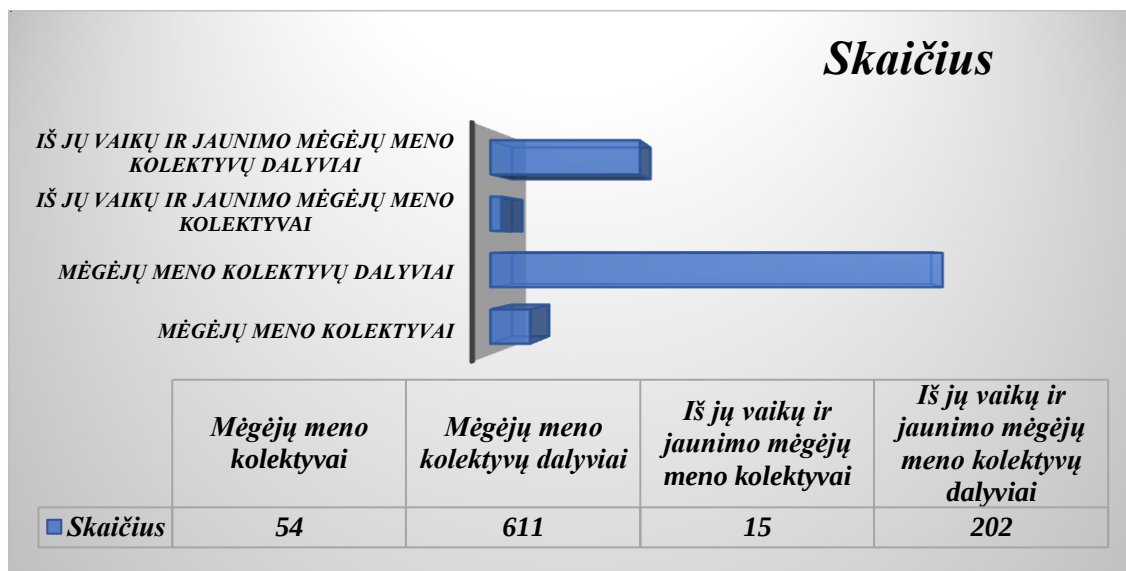
Remiantis Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenimis 2018 m. iš viso buvo 2915 mėgėjų meno kolektyvų (2017 m. - 2978, sumažėjo 63 mėgėjų meno kolektyvais), 37061 mėgėjų meno kolektyvų dalyviai (2017 m. – 37798, sumažėjo 737 mėgėjų meno kolektyvų dalyviais).

37 lentelė. Mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai, klubai 2015 – 2018 m.

	Mėgėjų meno kolektyvai		Studijos, būreliai, klubai	
	Mėgėjų meno kolektyvai	Mėgėjų meno kolektyvų dalyviai	Studijos, būreliai, klubai	Studijų, būrelių, klubų dalyviai
2018 m.	2915	37061	886	15705
2017 m.	2978	37798	893	15646
2016 m.	2930	37071	943	16169
2015 m.	2966	37270	922	15687

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Švenčionių rajone esantys Mėgėjų meno kolektyvai, Studijos būreliai, klubai 2018 m.

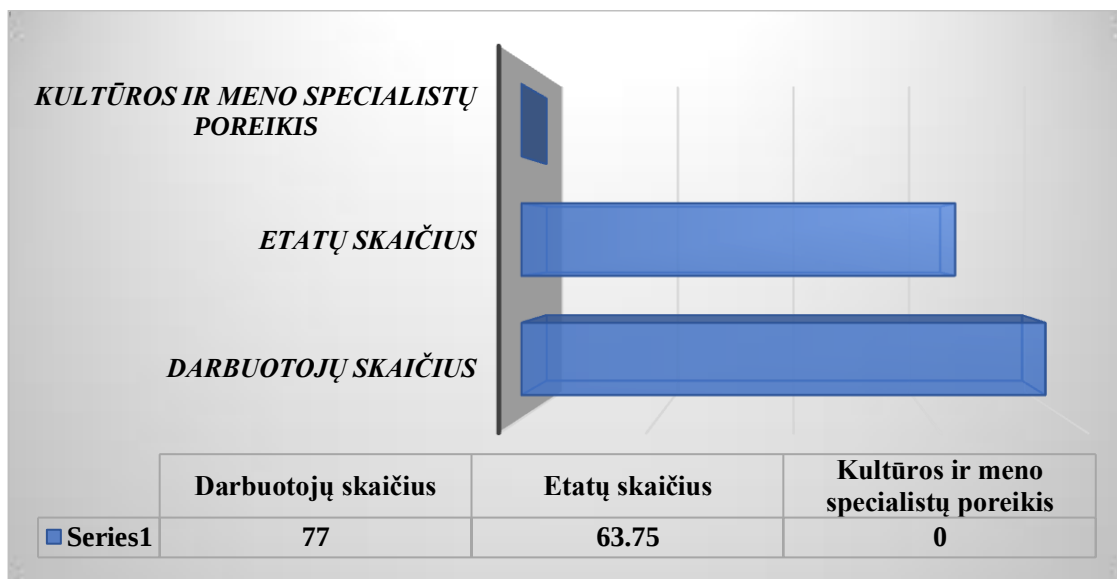
Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

38 lentelė. Kultūros ir meno darbuotojų skaičius 2015 – 2018 m.

	Darbuotojų skaičius	Etatų skaičius	Kultūros ir meno specialistų poreikis
2018 m.	4676	3654,5	244,74
2017 m.	4690	3448,49	238,5
2016 m.	4627	3534,855	244,5
2015 m.	4531	3528,67	208

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

Kultūros ir meno darbuotojų skaičius Švenčionių rajone 2018 m.

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

2018 m. Švenčionių rajone dirbo 77 kultūros darbuotojai, tai sudarė 63,75 etato. Švenčionių, Švenčionėlių, Pabradės miestų kultūros centruose bei jų skyriuose veikė 54 mėgėjų meno kolektyvai, iš jų - 15 vaikų ir jaunimo iki 19 metų. Iš viso kolektyvuose dalyvauja 611 dalyvių. Rajone veikė 17 Studijų, būrelių ir klubų, kuriuos lankė 248 dalyviai. Organizuojama mėgėjų meno saviraiškos kolektyvų, studijų, būrelių vykdoma veikla apima įvairaus amžiaus grupių (vaikų, jaunimo, suaugusiųjų, senjorų) atstovus, taip pat ir tautinių mažumų.

39 lentelė. Kultūros pastatai Švenčionių rajone 2018 metais

Naujai pastatyti, baigti rekonstruoti arba kapitaliniai suremontuoti kultūros centrai	Šiuo metu statomi, rekonstruojami arba kapitaliai remontuojami pastatai	Pastatai, kuriems reikalinga rekonstrukcija arba kapitalinis remontas	Pastatų šildymas			Pastatų priklausomybė	
			Šildomi pastatai	Renginių metu šildomi pastatai (patalpos)	Nešildomi pastatai (patalpos)	Kultūros centrui	Savivaldybės administracijai (seniūnijai)
Valstybės investicijų programos lėšomis	Savivaldybės investicijų programų lėšomis						
1	2	3	8	5	1	1	13

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

40 lentelė. Materialinė bazė 2018 metais

Salės	Vietų skaičius salėse	Patalpos kūrybinėi veiklai	Specializuotos parodų salės	Šokių – diskotekų salės	Veikianti kino filmų demonstravimo įranga	Interneto ryšys (sk.)		Muzikos instrumentai		
						Taip	Ne	Iš viso	Iš jų įsigyta	Poreikis
12	2190	29	2	5	3	5	7	75	0	33

Tautiniai kostiumai		
Iš viso	Iš jų įsigyta	Poreikis
193	12	146

Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras (<http://www.lnkc.lt>)

2018 m. buvo parengta ir rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Kultūros rėmimo programa „Kultūrinės veiklos plėtros ir materialinės bazės stiprinimo Švenčionių rajone programos projektų finansavimas“. Programa leidžia sudaryti kokybiškesnes sąlygas rajono mėgėjų meno kolektyvų veiklos plėtrai ir jau esamų kolektyvų materialinės bazės stiprinimui. Priemonė leidžia stiprinti rajono kultūros įstaigų, meno mokyklų ir nevyriausybinių organizacijų mėgėjų meno kolektyvų materialinę bazę. 2018 m. suteiktas finansavimas 13 paraiškų, o 2019 m. – 12 paraiškų.

Atsižvelgiant į mėgėjų meno kolektyvų meninį lygį, veiklą ir pasiektus rezultatus, Lietuvos nacionalinis kultūros centras 2018 m. yra suteikęs I kategoriją dviem kolektyvams – Pabradės miesto kultūros centro Pavoverės vario dūdų orkestrui ir Pabradės fanfariniam orkestrui. II kategoriją suteikta septyniems kolektyvams – Švenčionių miesto kultūros centro kolektyvams: liaudies teatrui, sutartinių giedotojų grupei „Lakiūtė“, vaikų folkloro ansamblui „Eršketėlis“, Švenčionių miesto kultūros centro: pagyvenusių liaudiškų šokių grupei „Trepis“ dainų ir šokių ansamblio „Aukštaitijašokėjų grupei ir chorui, Adutiškio filialo Lazdinių - Adutiškio folkloro ansamblui, tradicinei kapelai „Kaimynai“. III kategoriją suteikęs dviem kolektyvams – Švenčionių miesto kultūros centro pagyvenusių liaudiškų šokių grupei „Senjorai“ ir Švenčionių miesto kultūros centro vaikų folkloro ansamblui Saulalė“. IV kategoriją – dviem kolektyvams (Švenčionių miesto kultūros centro vokaliniam ansamblui „Bočiai“ ir neįgaliųjų vokalinei grupei „Upelė“).

2019 m. rajone veikė 20 bibliotekų: Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Pabradės ir Švenčionių miestų bibliotekos - filialai, 13 filialų kaime, keturių kaimo bibliotekų - filialų veiklos yra pristabdytos.

Pagrindinės vartotojų grupės viešojoje bibliotekoje ir filialuose yra vaikai iki 14 metų amžiaus, dirbantieji, bendrojo lavinimo mokyklų 9-12 klasių mokiniai, bedarbiai ir laikinai nedirbantieji, pensininkai, studentai, neįgalieji.

2019 m. rajone buvo registruoti 6288 vartotojai (2018 m. – 6338), iš jų 1508 vaikai iki 14 m.

Švenčionių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos paslaugomis naudojosi 1331 vartotojas (2018 m. – 1382 vartotojas), iš kurių 395 vaikai iki 14 m. amžiaus (2018 m. – 422).

Pabradės ir Švenčionių miestų filialuose bibliotekų paslaugomis naudojosi 2694 vartotojai, iš jų – 720 vaikai iki 14 m. (2018 m. – 2608 vartotojų, iš jų 734 vaikai iki 14 m.).

Kaimų filialuose bibliotekų paslaugomis naudojosi 2263 vartotojai, iš jų – 393 vaikai iki 14 m. (2018 m. – 2348, iš jų – vaikų iki 14 m. – 438).

2019 m. Švenčionių rajono savivaldybės bibliotekose ir jų filialuose apsilankė 106538 vartotojai (2018 m. – 111923): Viešojoje bibliotekoje apsilankė – 36111 (2018 m. – 37174), miestų filialuose – 37711 (2018 m. – 39442), kaimų filialuose – 32716 (2018 m. – 35307).

2019 m. rajono bibliotekose įvyko 1211 renginiai (iš jų – 589 parodos), jų organizuojamuose renginiuose apsilankė 9367 lankytojai.

Viešojoje bibliotekoje ir filialuose vyksta kūrybinės dirbtuvės, edukaciniai užsiėmimai, veikia etninės veiklos klubai, informacinių technologijų techniniai būreliai vaikams, vykdyta dienos stovykla vaikams.

Viešą interneto prieigą turi visos rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklo bibliotekos (veikiančių interneto prieigos taškų mieste ir kaime skaičius – 21, Viešoji biblioteka, Vaikų literatūros skyrius, 2 filialai miestuose ir 17 filialų kaimo vietovėse). 2019 m. viešose interneto prieigose bibliotekose naudojosi 2595 vartotojai, apsilankymų naudotis interneto prieiga – 17128 lankytojai.

Švenčionių mieste veikia Nalšios muziejus ir du jo padaliniai: Reškutėnų tradicinių amatų centras ir Reškutėnų filialas. Muziejus ir jo padaliniai koordinuoja rajono tradicinių amatininkų veiklą, sudaro sąlygas tautinio paveldo produktų gamimui, pristatymui ir realizavimui, vykdo edukacinius užsiėmimus ir kitus mokymus, organizuoja renginius, parodas, rengia ir organizuoja ekspedicijas.

2019 metais Nalšios muziejų aplankė 3054 lankytojai (2018 m. – 3020), Reškutėnų filialą – 730 (2018 m. – 1444), Reškutėnų tradicinių amatų centrą – 2175 (2018 m. – 2728). Suteikta paslaugų 81 fondų lankytojui (2018 m. – 86 lankytojams). Viena iš pagrindinių muziejaus darbo

sričių – eksponatų tvarkymas. Turimi eksponatai nuolat peržiūrimi, konservuojami, kolekcijos papildymui ieškoma naujų. Eksponatai yra rūšiuojami, o iš visos daiktų visumos unikalūs eksponatai yra išskiriami. 2019 m. atlikta pagalbinio (121 vnt.) ir pagrindinio (160 vnt.) fondų eksponatų inventorizacija. Įsigytas 381 eksponatas (2018 m. – 229), 58 konservuoti etnografijos (2018 m. – 62) ir 95 gamtos (2018 m. – 95) eksponatai. Dviejose saugyklose patikrinta eksponatų būklė. Muziejus įvykdė 119 (2018 m. – 81) edukacinių programų įvairioms amžiaus grupėms, suorganizavo 44 renginius (2018 m. – 21), surengė 49 parodas (2018 m. – 35).

2019 m. Reškutėnų tradicinių amatų centras paslaugų suteikė 2175 asmenims. Amatų centre suorganizuota 13 renginių, įvyko 13 parodų, 119 edukacinių užsėmimų. Reškutėnų tradicinių amatų centras yra nuolatinis rajoninių ir respublikinių renginių ir mugių dalyvis. Minėtose veiklose dalyvauja rajono 50 amatininkų ir meno kūrėjų. Tradicinių amatų centro veiklą įprasmino Lietuvos Respublikos televizijos laidos: „Kaime gyventi gera“, „Panorama“, „Vartotojų kontrolė“. Sukurtas informacinis vaizdo įrašas apie Tradicinių amatų centre vykdomas 23 edukacines programas, kuris yra patalpintas Facebook paskyroje.

Rajone kasmet vyksta jau tradiciniais tapę, vietos gyventojų pamėgti, gausiai lankomi renginiai: Švenčionyse – kaimo kapelių šventė „Juozapinės in rubežiaus“, „Vaistažolių rinkimo čempionatas“ Sirvėtos regioniniame parke. Pabradėje – pučiamųjų orkestrų festivalis „Sidabriniai vasaros akordai. Švenčionėliuose – „Pavasario amatų mugė“, Joninių šventė, regioninis liaudiškų kapelių ir kaimo muzikantų festivalis „Ant Sarios krantų“.

Labanoras garsus Mergelės Marijos gimimo atleidais, kasmet tris dienas vykstančiais Labanoro bažnyčioje, ir tradicine švente „Labanorinė“. Rugsėjo mėn. kasmet Švenčionių miesto parke vyksta padėkos žemei ir ją dirbantiems žemdirbiams renginys – viso rajono šventė – Rudens kermošius. Kalėdų žavesį Švenčionių rajonas išgyvena gruodžio mėn. žiebdamas gražuoles egles Švenčionyse, Pabradėje, Švenčionėliuose ir sutikdamas Naujuosius metus prie miestų eglių.

2019 m. gražiausiais akordais nuskambėjo Tarptautinis liaudiškos muzikos ir šokių festivalis „Ežerų sietuva“. Festivalyje dalyvavo svečiai iš daugelio pasaulio šalių: Čekijos Respublikos, Rusijos Respublikos Saratovo miesto, Čilės Respublikos, Ukrainos Respublikos, Portugalijos Respublikos Monte Funšalio miesto. Atvyko svečių ir iš kaimyninio Vilniaus rajono – Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro liaudiškų šokių ansamblis „Perla“.

2019 m. nemažas dėmesys skirtas nekilnojamojo paveldo objektų tvarkymui ir priežiūrai. Kultūros paveldo departamento ir rajono savivaldybės administracijos lėšomis buvo tęsiami Švenčionių stačiatikių cerkvės tvarkybos darbai: atliktas cerkvės kupolų stogų dengimas titancinko skarda, mūrinių sienų paviršiaus restauravimas, lauko tinko restauravimas, lipdinių restauravimas, fasadų karnizų, briaunų restauravimas, fasadų paviršių polichrominis dažymas, medinių langų restauravimas, lietaus nuvedimo sistemos montavimas, apsaugos grotų keitimas, apsaugos techninių priemonių įrengimas.

Atlikti skulptūros ir kryžiaus Adutiškio gyventojų žudynių vietoje, Adutiškio seniūnijoje, priežiūros darbai. Išaiškinus naujus duomenis apie žuvusiuosius Labanoro mūšyje prie Kiauneliškio kaimo 1945 m., organizuota atminimo lentos gamyba ir įrengimas Labanoro mūšio partizanų kapuose Švenčionių seniūnijoje prie Cirklišio kaimo. Blogėjant Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapuose Adutiškyje esančio paminklo būklei, organizuotas paminklo tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programos parengimas. Kasmet yra vykdoma ir 2019 m. tęsta rajono neveikiančių kapinių ir memorialinių vietų priežiūra.

Informacija apie organizuojamus renginius talpinama savivaldybės interneto tinklapyje www.svencionys.lt, viešosios bibliotekos tinklapyje www.svencioniuvb.lt, Našios muziejaus tinklapyje www.nalsia.blogspot.com, Švenčionių miesto kultūros centro tinklapyje www.svencionyskc.lt, Švenčionėlių miesto kultūros centro tinklapyje www.smkc.lt, Pabradės miesto kultūros centro tinklapyje www.pabradeskc.lt bei įstaigų paskyrose Facebook, viešinama rajoninėje spaudoje, saugoma laikmenose ir archyvuose.

SPORTAS

Sėkminga kūno kultūros ir sporto plėtra – vienas iš Švenčionių rajono savivaldybės prioritetų, kuriuo siekiama populiarinti sveiką gyvenimo būdą bei visuomenės aktyvumą. 2015 m. rugsėjo 24 d. Švenčionių rajono savivaldybės taryba sprendimu Nr. T-164 patvirtino Švenčionių rajono savivaldybės 2015 – 2020 metų kūno kultūros ir sporto strategiją, kurios tikslas – didinti kūno kultūros ir sporto paslaugų sklaidą Švenčionių rajone, gerinti sporto infrastruktūrą, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, suteikti rajono gyventojams platesnes galimybes tenkinti savo poreikius sporto ir sveikatingumo srityse, sukurti palankias galimybes talentingiems sportininkams siekti sportinio meistriškumo.

Švenčionių rajone yra 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, kuriose ugdomi ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama 2 gimnazijose, 1 pagrindinėje, 2 progimnazijose, 1 pradinėje mokykloje. Pagrindinio ugdymo programa įgyvendinama 4 gimnazijose, 1 pagrindinėje, 2 progimnazijose. Vidurinio ugdymo programa įgyvendinama 4 gimnazijose.

Formalųjį ugdymą papildančio sportinio ugdymo programos vykdomos Švenčionių rajono Sporto centre (iki 2016 m. gegužės mėnesio sportinio ugdymo programos buvo vykdomos Papildomo ugdymo centre, jo funkcijas perėmė 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Sporto centras).

Kūno kultūros ir sporto politikos Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinimui 2019 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 234,7 tūkst. Eur (2018 m. 249,7 tūkst. Eur, 2017 m. – 252,7 tūkst. Eur), iš jų:

Sporto klubams paremti	7800
Kūno kultūros ir sporto programų, finansuojamų konkurso būdu, įgyvendinimui	15000
Savivaldybės sportininkų parengimui ir dalyvavimui Europos ir pasaulio čempionatuose, pirmenybėse, taurės varžybose, kituose tarptautiniuose ir kompleksiniuose sporto renginiuose bei tarptautiniuose seminaruose, mokymuose, kursuose, kurie skirti kūno kultūros ir sporto srityje dirbantiems specialistams	4700
Vaikų, jaunimo, sporto veteranų kūno kultūros ir sporto veikloms savivaldybėje: čempionatams, žaidynėms, treniruotėms, sveikatingumo ir kitiems masiniams sporto renginiams	8600
Perspektyvių savivaldybės sportininkų skatinimui siekti aukštų sporto rezultatų, jiems skiriant savivaldybės finansinę paramą	1700
Neįgalių žmonių integracijai per sportą	700
Programos „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje 2017 m.“ įgyvendinimui	5000

Švenčionių rajono savivaldybėje 2019 m. surengtos 94 sporto varžybos (3500 dalyviai), 2018 m. surengtos 96 sporto varžybos (3800 dalyviai). Švenčionių rajono sporto centras surengė 86 sporto varžybas (3100 dalyvių), 2017 m. - 85 sporto varžybų (3300 dalyvių). Sporto klubų iniciatyva surengta 8 sporto varžybos (400 dalyvių), 2018 m. - 11 sporto varžybos (500 dalyvių).

2019 m. Švenčionių rajono sporto centras organizavo Lietuvos XI-jų seniūnijų sporto žaidynių I etapo varžybas, dalyvavo asociacijos „Sportas visiems“ veikloje, organizavo Lietuvos mokyklų žaidynių rajonines ir zonines štangos spaudimo ir svarsčių kilnojimo varžybas, Rudens kermošiaus varžytuves, tradiciją tapusius bėgimus „Bėgame už Lietuvą“ ir „Bėgimas Švenčionėlių gatvėmis“, Švenčionių rajono spinningavimo varžybas, miestų švenčių sportines varžybas, rajono neįgaliųjų sporto varžybas.

2019 m. Švenčionių rajono sporto centre suformuota 11 sportinio ugdymo grupių, iš jų:

- 6 grupės – formalųjį švietimą papildančios sportinio ugdymo grupės;
- 5 grupės - lengvosios atletikos (2 – didelio meistriškumo, 2 – meistriškumo tobulinimo, 1 – pradinio rengimo) grupės;

- 1 - graplingo 3-ų metų meistriškumo ugdymo grupė.

Švenčionių rajono sporto centre ugdomos 5 neformalaus sportinio ugdymo grupės (2 iš jų krepšinio, po 1 bokso, futbolo ir jėgos trikovės). 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis sporto centro treniruotes lankė 151 ugdytinis (2018 m. – 162, 2017 m. – 164), iš jų 134 mokiniai.

Švenčionių rajono sporto centre mokiniai lankė krepšinio (23 mokiniai), lengvosios atletikos (58 mokiniai), dziudo (12 mokinių), bokso (19 mokinių), futbolo (22 mokiniai), jėgos trikovės (15 mokinių) grupes. Be šių sporto šakų, Švenčionių rajono gyventojai mielai lanko sunkiosios atletikos, fitneso, zumbos, treniruotes.

41 lentelė. Sporto mokyklos mokiniai pagal sporto šakas 2019 m. pabaigoje.

	Sporto mokyklos mokinių skaičius	Procentai
Futbolas	23	15
Krepšinis	23	15
Jėgos trikovės	15	10
Grapplingas	12	8
Lengvoji atletika	76	52
Iš viso:	149	100

2019 m. Švenčionių rajono sporto centre dirbo 11 trenerių, iš jų 2 moterys. 9 treneriai turi aukštąjį universitetinį kūno kultūros išsilavinimą, 2 dirba įgiję sportinės veiklos leidimą.

Švenčionių rajono savivaldybės sportininkai dalyvavo treniruotėse stovyklose, tarptautinėse, respublikinėse bei kitose varžybose ir pasiekė puikių rezultatų.

2019 m. Švenčionių rajono sportininkai Lietuvos suaugusiųjų ir jaunimo čempionatuose iškovojo 7 pirmas vietas, 9 antras ir 6 trečias vietas. 3 Švenčionių rajono sportininkai yra Lietuvos olimpinės rinktinės nariai, 8 – Lietuvos nacionalinės rinktinės nariai, 3 – Lietuvos jaunimo rinktinės nariai ir 1 Lietuvos jaunų rinktinės narys.

Nuo 2014 m. Švenčionių rajone vykdomas plaukimo projektas, kurio dalyviai – Švenčionių rajonų ugdymo įstaigų antrokai. Projekto tikslas – išmokyti kuo daugiau projekte dalyvaujančių vaikų taisyklingai plaukti ir saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens.

2015–2016 m. mokslo metais projekte dalyvavo 55 mokiniai iš Švenčionių pradinės mokyklos. 2016–2017 m. iki gruodžio mėn. dalyvavo 123 Švenčionių pradinės ir Švenčionėlių progimnazijos antrokai. 2017–2018 m. iki 2017 m. gruodžio mėn. programoje dalyvavo 160 Švenčionių pradinės ir Švenčionėlių progimnazijos antrojų. 2018 – 2019 m. projekte iki 2018 m. gruodžio mėn. dalyvavo 120 Švenčionių pradinės (58), Švenčionių r. Švenčionėlių progimnazijos (48) ir Švenčionių r. Pabradės „Žeimenos“ gimnazijos (15) antrojų.

2019 – 2020 m. projekte iki 2019 m. gruodžio mėn. dalyvavo Švenčionių pradinės (61), Švenčionių r. Švenčionėlių progimnazijos (44) ir Švenčionių r. Pabradės „Žeimenos“ gimnazijos (28) antrokai. Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazijos (48) antrokai ir trečiokai (32). 2019 m. plaukimo projekto įgyvendinimui skirta 5000 Eur (2018 m. – 4924,80 Eur, 2017 m. – 4600 Eur).

2015 m. sausio mėn. Ignalinos kultūros ir sporto centras ir Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba pasirašė bendradarbiavimo dėl ugdymo paslaugų teikimo sutartį. Vadovaujantis šia sutartimi, Ignalinos kultūros ir sporto centre plaukimo treniruotes 2019 m. lankė 15 Švenčionių rajono mokinių (2018 m. – 13, 2017 m. – 14). Šioms plaukimo pamokoms 2019 m. skirta 8500 Eur.

Švenčionių rajono plaukikai iškovojo: tarptautinėse plaukimo varžybose 2 pirmąsias, 3 antrąsias ir 3 trečiąsias vietas, Lietuvos jaunųjų čempionatuose 1 pirmąją ir 2 antrąsias vietas. 1 Švenčionių rajono plaukikas dalyvavo 2019 m. jaunimo olimpinio festivalyje Baku (Azerbaidžanas), kur užėmė 16 vietą.

Švenčionių rajone registruotos 28 organizacijos, kurių viena iš veiklų yra sportinės ir kūno kultūros veiklos organizavimas. Realią veiklą vykdo 22 sporto klubai. Vyraujančios sporto šakos sporto klubų veikloje yra krepšinis, futbolas ir kultūrizmas.

42 lentelė. Švenčionių rajono sporto klubų plėtojamos sporto šakos:

Sporto šaka	Klubų, kuriuose vystoma šaka, skaičius
Krepšinis	7
Futbolas	5
Kultūrizmas	3
Jėgos trikovė, techninės sporto šakos, Tailando boksas, lengvoji atletika	po 2
Svarsčių kilnojimas, aerobika, pankrationas, boksas, karatė, fitnesas	po 1

Daugiausia sporto klubų savo veiklą vykdo rajono centre, šiek tiek mažiau Švenčionėliuose ir Pabradėje. Visuose miestuose sporto klubai plėtoja dvi sporto šakas - krepšinį ir futbolą.

43 lentelė. Sportų klubų veiklos teritorinis išsidėstymas:

	Švenčionys	Švenčionėliai	Pabradė
Krepšinis	2	2	2
Futbolas	1	1	3
Jėgos trikovė, kultūrizmas	2	2	
Lengvoji atletika		1	1
Boksas			1
Muai - thay, Tailando boksas, pankrationas	1		
Aerobika	1		
Svarsčių kilnojimas	1		
Karatė		1	
Iš viso:		7	7

Švenčionių rajono savivaldybės sporto infrastruktūrą sudaro 8 stadionai, 8 sporto salės 5 krepšinio aikštelės, viena tinklinio aikštelė, 4 futbolo aikštelės, 3 teniso aikštelės ir 5 universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės. 2018 m. renovuota Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos sporto salė, atlikti Švenčionių ir Švenčionėlių daugiafunkcių sporto aikštelių remonto darbai, Švenčionėliuose įrengta riedučių rampa ir teniso aikštelė, baigiama įrengti Švenčionių r. Švenčionėlių progimnazijos lauko sporto aikštyno renovacija, Adutiškio miestelyje baigta įrengti daugiafunkcinė sporto aikštelė.

Švenčionių rajono savivaldybės taryba 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T - 176 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Kūno kultūros ir sporto tarybos sudėties patvirtinimo“ patvirtino Švenčionių rajono Kūno kultūros ir sporto tarybos sudėtį.

Švenčionių rajono savivaldybės Kūno kultūros ir sporto tarybos tikslas – analizuoti kūno kultūros ir sporto situaciją Švenčionių rajone ir teikti siūlymus savivaldybės institucijoms dėl kūno kultūros ir sporto politikos formavimo ir įgyvendinimo, o pagrindinis uždavinys – padėti įgyvendinti Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą bei Švenčionių rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto plėtros strategiją. 2018 m. įvyko 4 posėdžiai (2018 m. – 4), svarstyti 7 klausimai (2017 m. – 11).

2019 m. gruodžio mėnesio duomenimis Švenčionių rajone užregistruota 254 nusikalstama veika (89 mažiau nei praeitais metais), ištirtos – 162 veikos (tai sudaro 63,78 proc. visų užregistruotų nusikalstamų veikų). Lyginant su 2018 metais pastebimas užregistruotų nusikalstamų veikų skaičiaus mažėjimas 25,9 proc. (-89).

44 lentelė. Užregistruota ir ištirta nusikalstamų veikų 2017 – 2019 m.

	Nusikalstamos veikos										
	Užregistruota			Augimas(+) Mažėjimas (-)		Ištirta			Ištirta proc.		
	2017	2018	2019	Kiekis	Proc.	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Lietuva	58660	57830	51449	-6381	-11	32148	36376	32943	45,9	52,4	53,4
Vilniaus apskritis	17965	19436	16165	-3271	-16,8	8481	10363	9284	38,4	44,4	47,2
Švenčionių rajonas	377	343	254	-89	-25,9	241	286	162	53,8	68,9	56,6

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Didžiausias nusikalstamų veikų skaičius 2019 m. Vilniaus apskrityje fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (1699), mažiausias – Širvintų rajono (230) ir Švenčionių rajono savivaldybėse (254). Pastebima tendencija, kad nusikalstamos veikos tiek Lietuvoje, tiek ir visose apskrityse linkusios mažėti. Užregistruotų nusikaltimų taip pat mažėja.

45 lentelė. Užregistruota ir ištirta nusikaltimų 2017 – 2019 m.

	Nusikaltimai										
	Užregistruota			Augimas(+) Mažėjimas (-)		Ištirta			Ištirta proc.		
	2017	2018	2019	Kieki s	Proc.	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Lietuva	55466	53651	47348	-6303	-11,7	30005	33499	29827	45,3	52	52,6
Vilniaus apskritis	16867	17797	14851	-2946	-16,6	7739	9357	8327	37,5	43,7	46,1
Švenčionių rajonas	362	327	245	-82	-25,1	231	273	157	53,5	69,1	56,9

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

2019 m. lyginant su 2018 m. užregistruotų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičius nežymiai didėja (5 vnt.). Lietuvos mastu šių nusikaltimų skaičius mažėja 14,3 proc. Vilniaus apskrityje nusikaltimų skaičius taip pat mažėja (18,3 proc.). Iš apskrities savivaldybių didėja Trakų r. savivaldybėje, mažėja Vilniaus rajono savivaldybėje.

46 lentelė. Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai

	Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai									
	Užregistruota		Augimas(+) Mažėjimas (-)		Ištirta		Užregistruota nusikaltimų vieš. vietose		Iš jų gatvėse	
	2018	2019	Kiekis	Proc.	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Lietuva	3205	2747	-458	-14,3	2332	2044	9841	8819	2855	2559
Vilniaus apskritis	1281	1046	-235	-18,3	742	705	4302	3527	1127	1079
Švenčionių rajonas	16	21	5	31,3	13	14	32	23	8	8

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Iš viso Lietuvoje iki 2019 m. gruodžio mėnesio yra užregistruoti 3289 eismo įvykiai, kuriuose nukentėjo 3908 žmonės. Lyginant su 2018 metais šis skaičius yra didesnis 465 eismo įvykiais ir 619 sužeistais asmenimis. 2019 m. eismo įvykiuose žuvusių asmenų skaičius – 184, 2018 – 173.

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės Lietuvoje 2019 m. gruodžio mėnesio duomenimis buvo įvykę 168 eismo įvykiai, Vilniaus apskrityje 50, Švenčionių rajone 3 eismo įvykiai.

47 lentelė. Kelių eismo įvykiuose sužeistųjų ir žuvusiųjų skaičius/asmenys

Sužeistieji					
Metai	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvoje	3747	3594	3749	3561	3390
Vilniaus apskrityje	906	895	903	960	919
Švenčionių rajone	19	22	10	18	15
Žuvusieji					
Metai	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvoje	267	242	192	191	173
Vilniaus apskrityje	55	51	47	43	58
Švenčionių rajone	4	3	1	3	7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

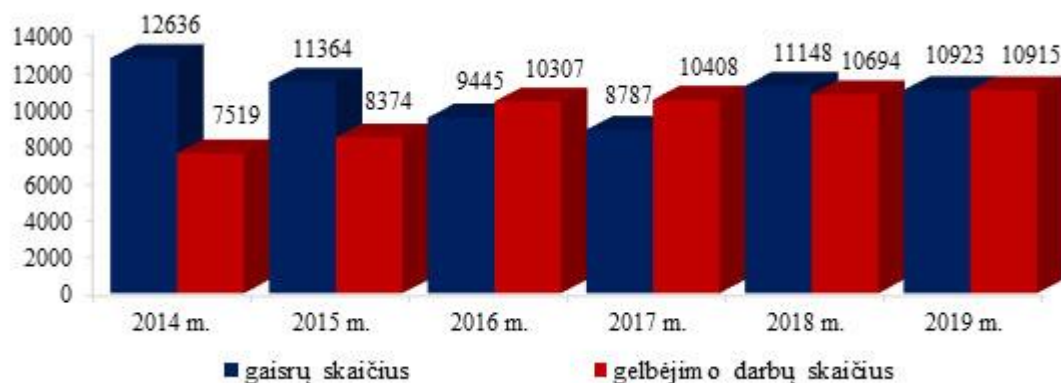
Per vienuolika 2019 metų mėnesių Lietuvoje kilo 10923 gaisrai. Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, jų skaičius sumažėjo 2 proc. Gaisruose žuvo 61 žmogus (pernai per tą patį laikotarpį – 75), vaikų žūčių pavyko išvengti, o 148 gyventojai patyrė traumų. Tai mažiausias žuvusių žmonių skaičius per 16 metų.

Gaisrų metu ugniagesiai išgelbėjo 130 gyventojų, iš jų 6 vaikus. Nuo ugnies jie apsaugojo 863 pastatus, 121 transporto priemonę, išgelbėjo 575 gyvūnus.

Šalyje kilo 4 gaisrai, kuriuose žuvo po 2 šalies gyventojus, o 53 gaisrai nusinešė po vieną žmogaus gyvybę. Miestuose žuvo 21 žmogus, o miesteliuose bei kaimo vietovėse – 40. Šešiolika gyventojų žuvo Vilniaus apskrityje (iš jų 5 – Šalčininkų r. sav., 4 – Vilniaus m. sav., 3 – Vilniaus r. sav.), po 7 – Kauno, Šiaulių ir Utenos (iš jų 3 – Ignalinos r. sav.), po 5 – Klaipėdos, Panevėžio ir Telšių (iš jų 4 – Telšių r. sav.), 4 – Marijampolės, 3 – Alytaus ir du gyventojai žuvo Tauragės apskrityje.

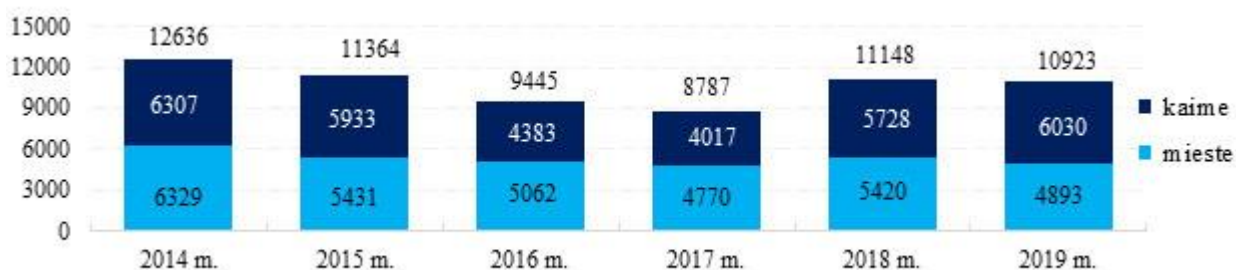
Be gaisrų gesinimo, ugniagesiai atliko ir 10915 gelbėjimo darbų. Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, gelbėjimo darbų atlikta 2,1 proc. daugiau. Jų metu ugniagesiai išgelbėjo 365 gyventojus, tarp jų 41 vaiką.

Gaisrų ir gelbėjimo darbų kitimo dinamika

Šaltinis: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Gaisrų pasiskirstymas mieste, kaime

Šaltinis: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

2019 metais Švenčionių priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba gavo 272 pranešimus apie įvykius, iš jų 140 buvo apie gaisrus, 55 apie pagalbos suteikimą. Kiti pranešimai buvo nepagrįsti, nes priešgaisrinė gelbėjimo padalinių pagalba nebuvo reikalinga arba pagalba suteikta kaimyniniame rajone. Šiuo laikotarpiu rajone kilo 140 gaisrų. Lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, gaisrų skaičius padidėjo (2018 m. rajone kilo 115 gaisrų).

Per 2019 metus rajono teritorijoje gaisruose žuvusių žmonių nebuvo, 2 žmonės buvo traumuoti (2018 m. gaisruose žuvo 6 žmonės), ugnis sunaikino 13 pastatų ir 3 transporto priemones, 6,5 t pašarų, išgelbėta 16 statinių ir 20 gyvūnų, pastatuose ugnis sunaikino 669 kv. m. gyvenamojo ir 582 kv. m. kito ploto, buvo sugadinta 1,5 kv. m. gyvenamojo ir 169,5 kv. m. kito ploto, sugadintos 6 transporto priemonės, išdeginta apie 2220,5 arų atvirų teritorijų.

Per 2019 metus daugiausiai gaisrų kilo atvirose teritorijose – 87 gaisrai (62,14 proc. visų gaisrų). Gyvenamosios paskirties pastatuose pernai kilo 23 gaisrai (16,43 proc.), garažų paskirties pastatuose – 1 gaisras (0,71 proc.), poilsio paskirties pastatuose – 1 gaisras (0,71 proc.), pagalbinio ūkio paskirties pastatuose – 16 gaisrų (11,43 proc.), kituose ūkio paskirties pastatuose – 3 gaisrai (2,14 proc.), kituose statiniuose – 1 gaisras (0,71 proc.), transporto priemonėse – 8 gaisrai (5,71 proc.).

Rajono miestuose užregistruotas 51 gaisras, kaimo vietovėse – 89 gaisrai.

Per 2019 metus daugiausiai gaisrų kilo Pabradės miesto teritorijoje – 22. Švenčionėlių miesto teritorijoje kilo 16 gaisrų, o Švenčionių miesto teritorijoje – 13 gaisrų.

2018 m. įdarbinti 2 rajono savivaldybės administracijos darbuotojai, kuriems suteikti įgaliojimai palaikyti viešąją tvarką, t. y. pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą bei patraukti kaltus asmenis administracinėn atsakomybėn.

Įgalioti asmenys gavo prieigas prie administracinių nusižengimo registro, jiems buvo suorganizuoti mokymai administracinės teisenos srityje, įgytos 4 specializuotos liemenės su atšvaitais su užrašu ant nugaros – „Švenčionių rajono savivaldybės administracija“.

Siekiant mažinti nusikalstamumo ir viešosios tvarkos pažeidimų skaičių Švenčionių rajone, buvo pastatyta 18 vaizdo kamerų (muliažų): Švenčionyse – 6, Pabradėje – 4, Švenčionėliuose – 6, Sviruose – 2. Viena stacionari vaizdo kamera prijungta Švenčionėliuose. Įsigyti ir išdalinti stulpeliai su informacinėmis lentelėmis „Teritorija stebima vaizdo kameromis“: Švenčionyse – 10, Saviuose – 3, Sviruose – 3, Švenčionėliuose – 10, Cirkliškyje – 3. Pabradėje – 10, Kaltanėnuose – 2. Rajono savivaldybės tinklapyje bei vietinėje spaudoje buvo paskelbti 8 aktualūs straipsniai.

Per 2018 m. Buvo vykdoma išorinės reklamos, neprižiūrimų žemės sklypų, neeksploatuojamų, paliktų be priežiūros priemonių laikymo bendro naudojimo vietose, gyvūnų laikymo, atliekų tvarkymo, švaros taisyklių laikymosi, naudojimosi vietinės reikšmės keliais kontrolė, surašyti 8 protokolai, iš jų 3 nutarimai, kiti 5 buvo su administraciniu nurodymu, išnagrinėti 7 pareiškimai ir įspėta žodžiu 15 žmonių.

TEISINĖ BAZĖ

Švenčionių rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus dokumentais: Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais ir kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

Savivaldybės funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba, savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kiti savivaldybės įstaigų ir tarnybų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

Savivaldybės taryba susideda iš įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinktų savivaldybės bendruomenės atstovų – 25 savivaldybės tarybos narių. Savivaldybės tarybos nariai savo veiklą vykdo komitetuose, komisijose ir darbo grupėse. Švenčionių rajono savivaldybėje yra sudaryti 3 komitetai: Biudžeto, ekonomikos, aplinkos apsaugos ir kaimo reikalų komitetas, Švietimo, kultūros, sveikatos ir socialinės apsaugos komitetas ir Kontrolės komitetas.

Savivaldybės taryba 2013 m. gruodžio 1 d. patvirtino naują Švenčionių rajono savivaldybės administracijos struktūrą. Administraciją šiuo sprendimu sudaro: administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, vyriausieji administracijos specialistai, Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyrius, Buhalterinės apskaitos skyrius, Centralizuotas vidaus audito skyrius, Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius, Finansų skyrius, Bendrasis skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Žemės ūkio skyrius, Mokesčių ir turto skyrius, Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius, Socialinės paramos skyrius, Teritorijų planavimo ir architektūros skyrius, Vietinio ūkio skyrius bei Adutiškio, Cirkliščio, Kaltanėnų, Labanoro, Magūnų, Pabradės, Sarių, Strūnaičio, Svirkų, Švenčionių ir Švenčionėlių seniūnijos.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Švenčionių rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

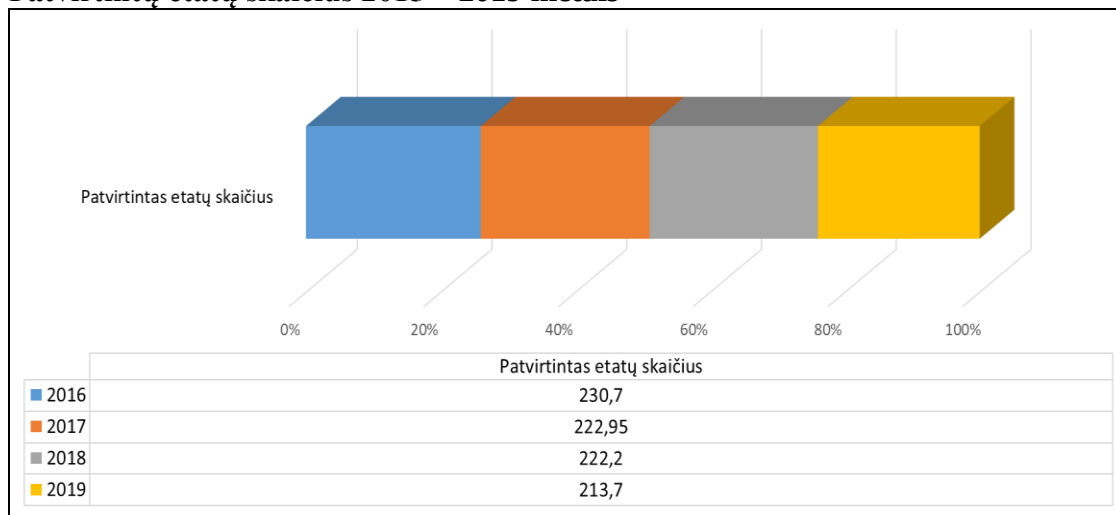
Savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai), savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina; įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės

turto valdymą ir naudojimą; administruoja viešųjų paslaugų teikimą; per įgaliotus valstybės tarnautojus atstovauja savivaldybei savivaldybės įmonių ir akcinių bendrovių valdymo organuose; rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; atlieka mero, tarybos narių ir savivaldybės kontrolieriaus finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą.

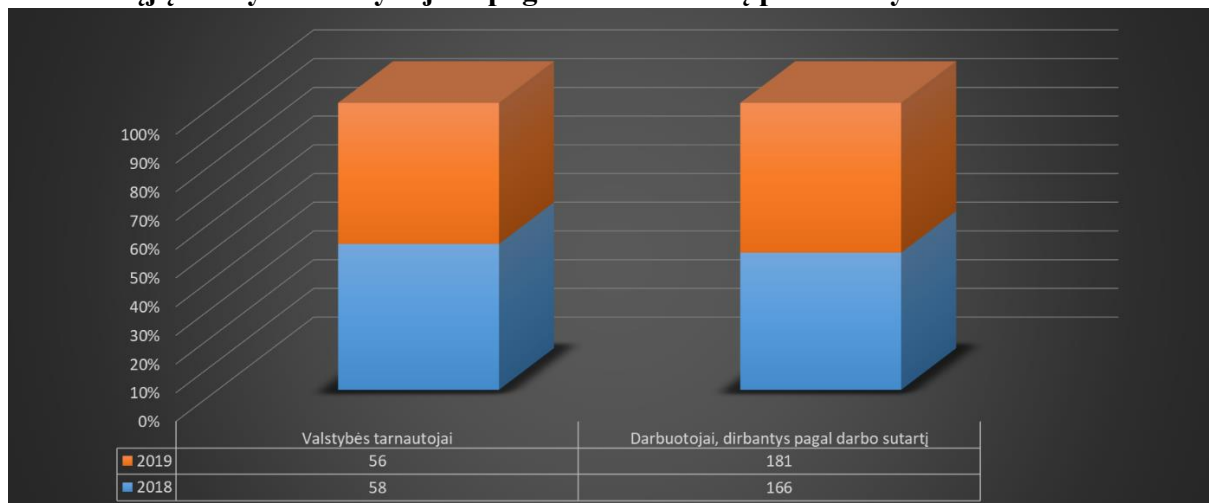
Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys. Švenčionių rajono savivaldybės administracijos struktūrą sudaro 11 seniūnijų, 14 skyrių, ir trys į struktūrinius padalinius neįeinantys viešojo administravimo valstybės tarnautojai.

2019 m. sausio 1-ai dienai administracijoje patvirtintas pareigybių skaičius - 231,7 etato. 2018 m. jų buvo – 222,2 etato.

Patvirtintų etatų skaičius 2015 – 2019 metais

Dirbančiųjų valstybės tarnyboje ir pagal darbo sutartį pasiskirstymas:

48 lentelė. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Darbuotojų dalyvavimas kvalifikacijos kėlime (kartai)	73	194	228	167	202
Išlaidos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui (Eur)	2475	3692	9508	6300	7351

49 lentelė. Organizuoti konkursai dėl priėmimo į darbą

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Organizuota konkursų dėl priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas	3	6	9	5	0
Organizuota konkursų dėl priėmimo į pavaldžių įstaigų vadovų pareigas	3	2	2	2	0

PLANAVIMO SISTEMA

Savivaldybės veiklos planavimas pagal veiklos rezultatų pasiekimo trukmę yra suskirstytas į tris kategorijas: ilgos trukmės – Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas ir Švenčionių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas; vidutinės trukmės (3 metų) – Švenčionių rajono savivaldybės strateginis veiklos planas; trumpojo laikotarpio (1 metų) – savivaldybės biudžetas.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. T-2. Savivaldybės bendrasis planas – teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.

Švenčionių rajono savivaldybės 2014 – 2020 metų strateginis plėtros planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-8. Švenčionių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane išskirtos 4 plėtros sritys:

- Konkurencinga ekonomika;
- Kokybiška ir patogi gyvenamoji aplinka;
- Sumani, saugi ir aktyvi visuomenė;
- Efektyvi rajono savivalda.

Plėtros sritims įgyvendinti numatyta 10 tikslų ir 20 uždavinių, už kurių įvykdymą paskirti atsakingi savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai ir kitos savivaldybės administracijai pavaldžios institucijos bei įstaigos.

Savivaldybėje kasmet rengiamas strateginis veiklos planas, kuris per metus koreguojamas, atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto pasikeitimus. Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą sudaro 6 programos:

- Ekonominės aplinkos ir investicijų;
- Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos;
- Kultūros;
- Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos;
- Švietimo ir sporto veiklos;
- Savivaldybės valdymo.

Siekdama tobulinti strateginio planavimo procesą ir savivaldybės veiklos valdymą, Švenčionių rajono savivaldybė inicijavo projekto „Švenčionių rajono plėtros tobulinimas“ teikimą Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramai gauti. Įgyvendinant minėtą projektą, atnaujintas Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2016 m. strateginis veiklos planas bei Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginis plėtros planas, parengtos dvi sektorinės studijos: Švenčionių rajono savivaldybės turizmo sektoriaus plėtros galimybių studija ir Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) Švenčionių rajone galimybių studija.

FINANSINIAI IŠTEKLIAI

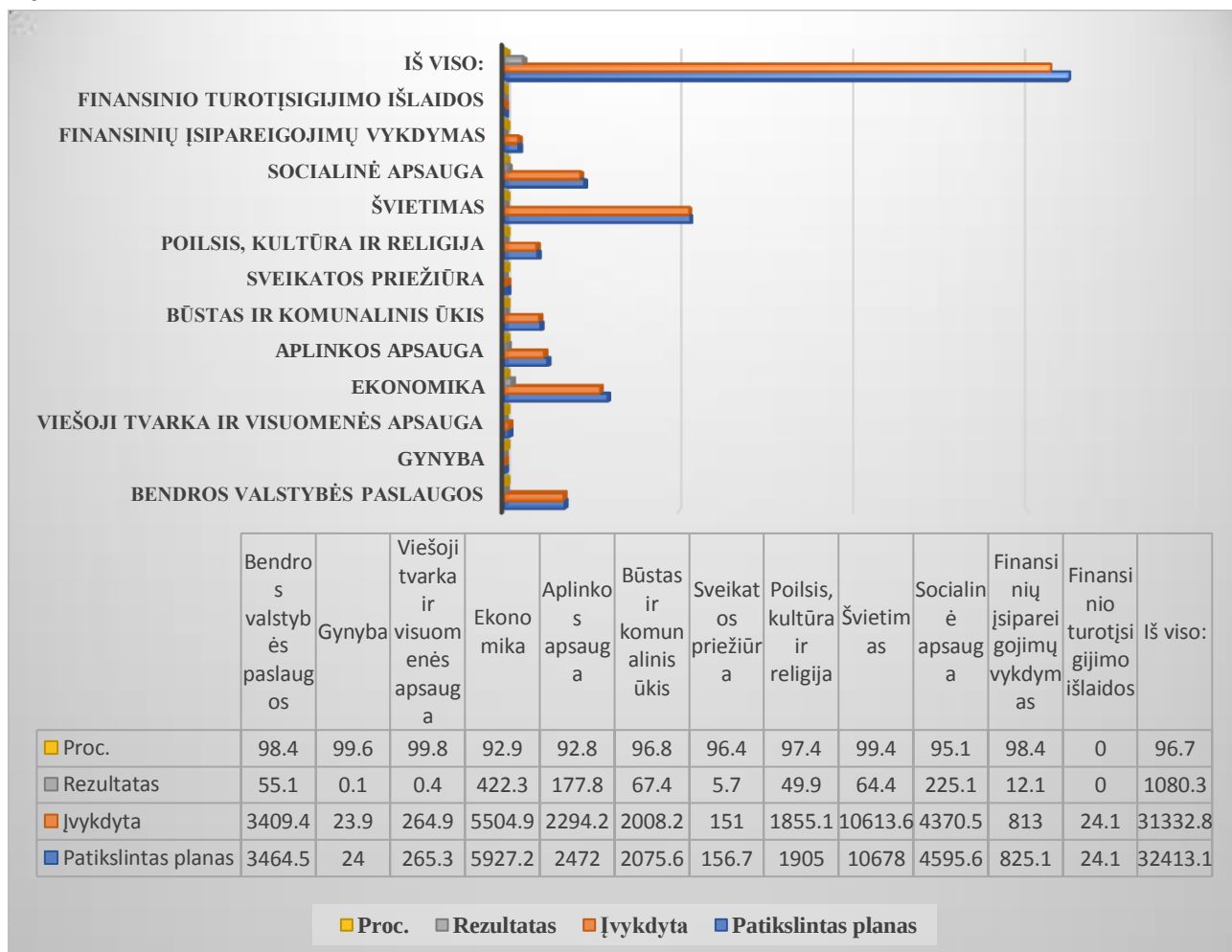
Savivaldybės taryba 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr.T-34 patvirtino 2018 metų rajono savivaldybės biudžetą – 27.380,3 tūkst. eurų pajamų ir 28.031,3 tūkst. eurų asignavimų.

Rajono savivaldybės 2018 metų biudžetas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, ministrų įsakymus ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų prašymus, buvo tikslinamas keturis kartus: 2018 m. birželio 29 d. tarybos sprendimu Nr. T-102, 2018 m. rugsėjo 27 d. tarybos sprendimu Nr. T-189, 2018 m. lapkričio 22 d. tarybos sprendimu Nr. T-220, 2018 m. gruodžio 21 d. tarybos sprendimu Nr. T-222. Patikslintos biudžeto pajamos sudarė 31.566,8 tūkst. eurų ir asignavimai – 32.413,1 tūkst. eurų.

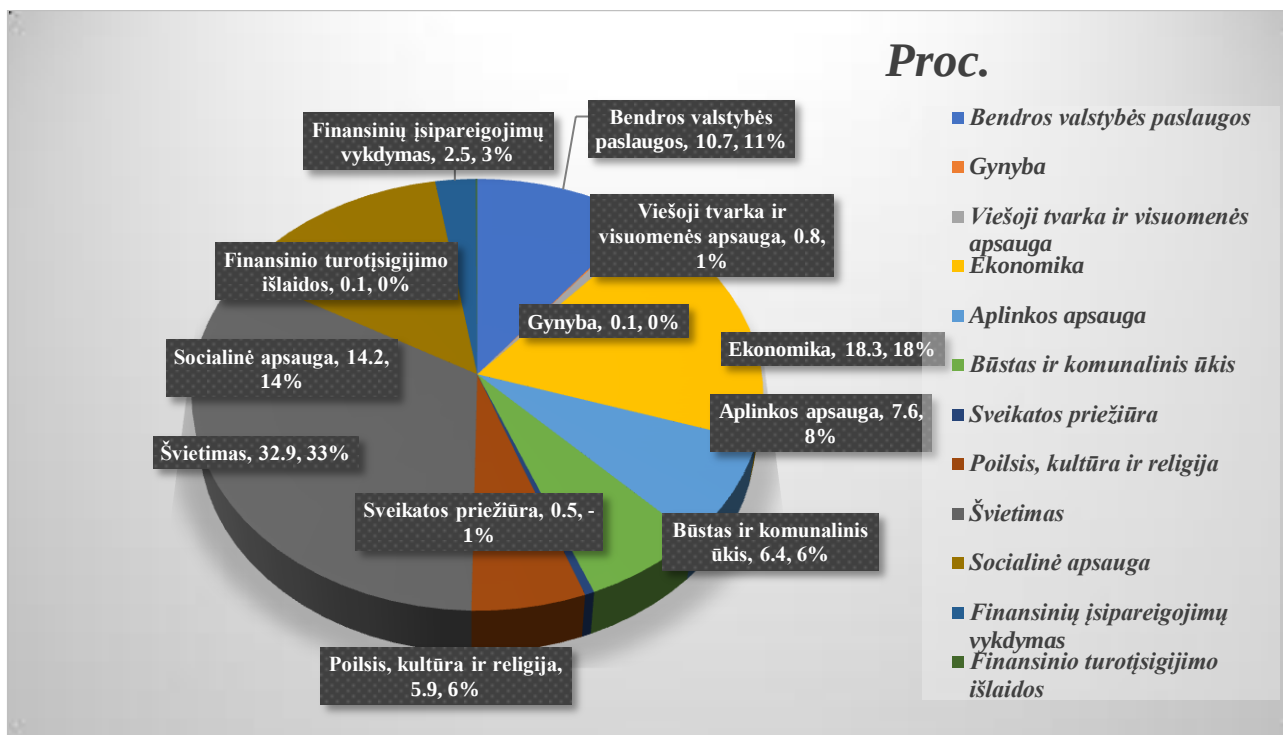
Per 2018 metus Švenčionių rajono savivaldybės biudžeto pajamos padidėjo 4.186,5 tūkst. eurų (padidintos gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 100,0 tūkst. eurų, žemės mokesčio pajamos – 178,9 tūkst. eurų, mokestis už aplinkos teršimą – 2,0 tūkst. eurų, pajamos iš dividendų – 64,3 tūkst. eurų, vietinės rinkliavos pajamos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą – 20,0 tūkst. eurų, mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius – 2,9 tūkst. eurų, kitų mokesčių pajamos už valstybinius gamtos išteklius – 7,6 tūkst. eurų, pajamos už prekes ir paslaugas, įmokų už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose – 112,9 tūkst. eurų, pajamos už patalpų nuomą – 15,6 tūkst. eurų, žemės realizavimo pajamos – 29,0 tūkst. eurų, finansinio turto realizavimo pajamos – 391,0 tūkst. eurų, socialinio būsto realizavimo pajamos – 25,1 tūkst. eurų).

2018 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 99,2 proc. (planas – 31.163,9 tūkst. eurų, faktas – 30.900,3 tūkst. eurų). Pajamų iš mokesčių ir kitų pajamų (be specialiųjų tikslinių ir kitų dotacijų) planas rajone įvykdytas 100,1 proc. (planas – 15.539,8 tūkst. eurų, faktas – 15.552,7 tūkst. eurų, skirtumas – 12,9 tūkst. eurų). Įvertinus nepanaudotas specialiąsias tikslines ir kitas dotacijas – 276,6 tūkst. eurų, bendras 2018 metų biudžeto įvykdymo rezultatas yra 99,2 proc.

Rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto išlaidų įvykdymas pagal funkcinę klasifikaciją, tūkst. Eur

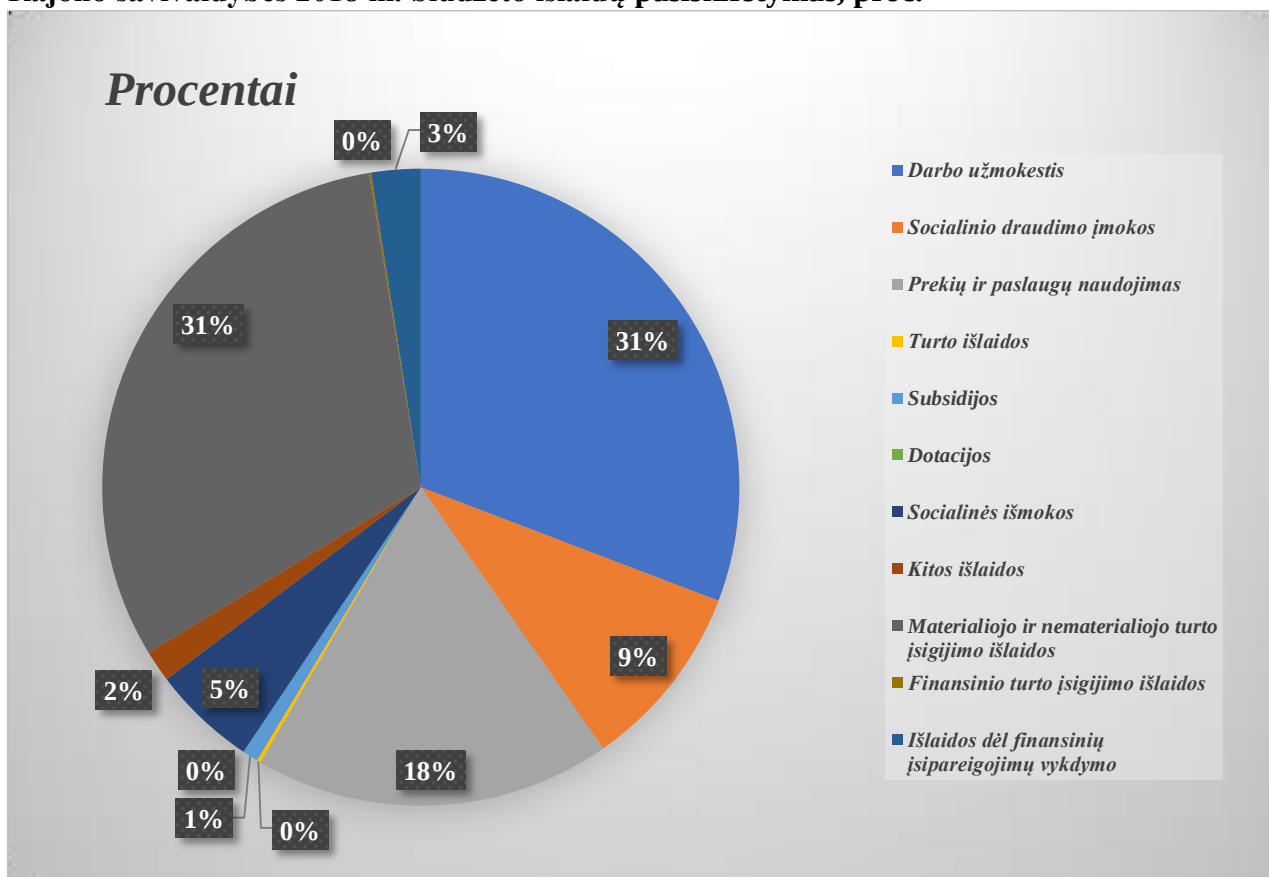

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. veiklos ataskaita

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. veiklos ataskaita

Rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto išlaidų pasiskirstymas, proc.

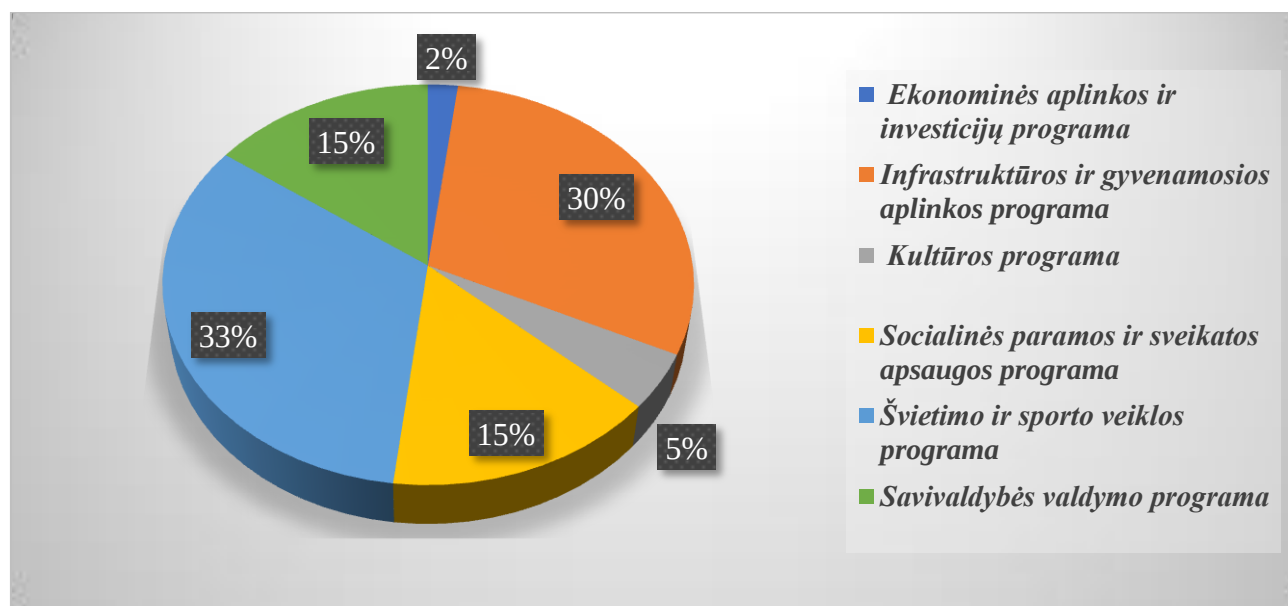
Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. veiklos ataskaita

Savivaldybės biudžeto 2018 metų išlaidų sąmata įvykdyta 96,7 proc. Savivaldybės biudžeto išlaidų planas neįvykdytas 1.080,3 tūkst. eurų. Didžiausi nukrypimai nuo planinių rodiklių: materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms skirtų asignavimų nepanaudota 796,4 tūkst. eurų (planuota panaudoti 9.870,1 tūkst. eurų ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų, valstybės

investicijų ir kelių priežiūros ir plėtros programų įgyvendinimui ir vandentvarkos infrastruktūros tobulinimui, bet atsižvelgiant į vykdomų projektų eigą ir lėšų poreikį, faktiškai 2018 metais panaudota 9.073,7 tūkst. eurų), prekių ir paslaugų naudojimui skirtų asignavimų – 173,4 tūkst. eurų (didžiausią sumą - 129,1 tūkst. eurų sudaro vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, seniūnijų viešųjų teritorijų priežiūros programa, vietinių kelių ir gatvių priežiūra).

Metų pabaigai liko nepanaudotos 137,3 tūkst. eurų specialiųjų programų tikslinės paskirties lėšos, 179,7 tūkst. eurų savivaldybės biudžeto apyvartos lėšos, skolintų lėšų likutis 8,0 tūkst. eurų, ES struktūrinių fondų projektams įgyvendinti lėšų likutis 890,5 tūkst. eurų. Administracijos direktoriaus rezervo asignavimų planas 5,8 tūkst. eurų liko nepanaudotas ir metų pabaigoje buvo perskirstytas kitoms funkcijoms vykdyti.

Rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto išlaidų pasiskirstymas pagal programas, proc.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. veiklos ataskaita

Savivaldybės pajamų ir išlaidų dinamika 2012-2018 m.:

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. veiklos ataskaita

2018 metais pasirašyta sutartis su kredito įstaiga dėl ilgalaikės 2.500.00 eurų paskolos. Paskola skirta investicinių projektų finansavimui ir pagal 2014 m. vasario 19 d. kreditavimo sutartį

Nr. 111108284-K1, sudarytą tarp Švenčionių rajono savivaldybės ir Luminor Bank AB, skolinams įsipareigojimams įvykdyti iki 2018 m. gruodžio 31 d.

2017 m. savivaldybės administracija pasirašė 211,6 tūkst. eurų finansinės nuomos(lizingo) sutartį su kredito įstaiga dėl automobilių įsigijimo, įvykdytų įsipareigojimų suma 2018 m. – 55,7 tūkst. eurų. 2018 m. savivaldybės administracija pasirašė 45,6 tūkst. eurų finansinės nuomos(lizingo) sutartį su kredito įstaiga dėl keleivinio mikroautobuso įsigijimo, įvykdytų įsipareigojimų suma – 11,1 tūkst. eurų.

RYŠIŲ SISTEMA. INFORMACINĖS IR KOMUNIKAVIMO SISTEMOS

Kaip veiklos viešinimo ir įvaizdžio kūrimo priemonė, savivaldybei svarbus internetinis puslapis www.svencionys.lt. Šiame puslapyje pateikiama informacija periodiškai atnaujinama ir papildoma nauja informacija, skelbiant rajono savivaldybės tarybos sprendimų projektus, tarybos sprendimus, mero potvarkius, administracijos direktoriaus įsakymus, kitą rajono gyventojams aktualią informaciją.

2019 m. informacinių technologijų sistemų administratoriai užtikrino nuolatinę kompiuterinės technikos, sisteminės ir taikomosios programinės įrangos, lokalaus ir bevielio kompiuterinio tinklo, elektroninio pašto, internetinio ryšio priežiūrą, buvo plėtojamos informacinės technologijos, siekiama jų efektyvesnio panaudojimo.

Informacinių technologijų specialistai 2019 m. aptarnavo 220 personalinių kompiuterių, 74 spausdintuvus, administravo 9 tarnybines stotis (serverius).

www.svencionys.lt administravimas. 2019 metais buvo nuolat atnaujinama ir papildoma informacija rajono savivaldybės interneto svetainėje www.svencionys.lt, paskelbta 449 straipsniai, vidutinis apsilankymų svetainėje skaičius per mėnesį 2438.

Socialinių tinklų administravimas. 2019 metais savivaldybės Youtube kanale paskelbti 10 tarybos posėdžių vaizdo įrašai. Įrašai peržiūrėti 12513 kartus.

Savivaldybės paskyros Facebook socialiniame tinkle prenumeratorių skaičius 2018-12-31 – 2927 (2017 m. – 2299).

Tarybos posėdžių darbo užtikrinimas. Užtikrintas Švenčionių rajono savivaldybės 10 tarybos posėdžių elektroninio balsavimo, diskusijų, posėdžių transliavimo interneto svetainėje bei posėdžių valdymo sistemų darbas.

Administruojamos informacinės sistemos 2019 metais buvo administruojamos šios informacinės sistemos:

- *Dokumentų valdymo sistema;*
- *Strateginio planavimo bei priežiūros ir programinio biudžeto sistema;*
- *Vieningos apskaitos ir valdymo sistema;*
- *Gyvenamosios vietos deklaravimo sistema;*
- *Žemės nuomos mokesčių skaičiavimo IS MASIS;*
- *Turinio valdymo sistema (www.svencionys.lt svetainė) (savivaldybės portalo modernizavimas pagal projektą „Elektroninės demokratijos priemonių plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“);*
- *Elektroninio balsavimo sistema (pagal projektą „Elektroninės demokratijos priemonių plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“);*
- *IS „Sąmata“ (statybos sąmatų sudarymui);*
- *LR teisės aktų ir teismų praktikos paieškos sistemos prenumerata;*
- *Socialinės paramos apskaitos sistema Parama;*
- *Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimo ir apskaitos IS RUATIS;*
- *Švietimo įstaigų darbo užmokesčio apskaitos programa Vira3.*

Tam, kad sėkmingai būtų įgyvendinti pagrindiniai savivaldos valdymo principai, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Bendrasis skyrius planavo, organizavo ir koordinavo informacinės visuomenės plėtros procesus: inicijavo informacinių sistemų modernizavimą, naujų

diegimą, stengėsi užtikrinti elektroninės informacijos saugumą ir patikimumą, ieškojo sprendimų savivaldybės svetainės patrauklumui didinti.

Pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus valdymas“ priemonę „Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse“ pateikta paraiška projektui „Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Švenčionių rajono savivaldybėje“. Siekiama pagerinti visuomenės pasitenkinimą Švenčionių rajono savivaldybės viešųjų įstaigų teikiamomis paslaugomis ir asmenų aptarnavimu. Veiklų apimtyje numatoma įvykdyti: kokybės metodų diegimą (ISO 9001 ir „Lean“) savivaldybės administracijoje ir jų užtikrinimą patobulinant „vieno langelio“ principą; kokybės metodų diegimą (ISO 9001 ir „Lean“) Švenčionių rajono socialinėje srityje: Švenčionių socialinių paslaugų centre ir Švenčionėlių socialinių paslaugų centre.

AUDITAS IR VIDAUS DARBO KONTROLĖ

Siekiant užtikrinti viešojo juridinio asmens, jam pavaldžių ir jo valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visa tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą atliekamas vidaus auditas.

Centralizuoto vidaus audito veikla planuojama sudarant strateginius ir metinius Centralizuoto vidaus audito skyriaus planus. Atsižvelgiant į Savivaldybės strateginius veiklos tikslus, parengtas ir patvirtintas 2017 – 2019 strateginis veiklos planas. 2018 metais pagal veiklos planą buvo numatyta atlikti 6-is vidaus auditus ir rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę – poauditinę veiklą.

Vadovaujantis 2018 m. veiklos planu, atlikti visi numatyti vidaus auditai, pateiktos vidaus audito ataskaitos ir 33 rekomendacijos. Didžiausią rekomendacijų dalį sudaro vidutinio reikšmingumo rekomendacijos. Daugiausia rekomendacijų buvo pateikta dėl audituojamų subjektų veiklos tobulinimo ir nustatytų teisės aktų neatitikimų. Taip pat buvo teikiamos rekomendacijos dėl viešojo juridinio asmens veiklos ir vidaus kontrolės tobulinimo.

Atliktas Švenčionių rajono savivaldybės vietinių rinkliavų valdymo vidaus auditas, kurio metu buvo vertinta Švenčionių rajono savivaldybės administracijos skyrių bei seniūnijų, vykdančių vietinių rinkliavų surinkimą, apskaitą ir kontrolę, veiklos atitiktis galiojantiems teisės aktams ir vietinių rinkliavų už 2016 – 2017 metus valdymo vykdymo efektyvumą. Pateikta 12 rekomendacijų.

Siekiant įvertinti ar užtikrinamas tinkamas nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos administravimas Švenčionių rajono savivaldybėje buvo vertinta savivaldybės biudžeto asignavimų planavimas ir finansavimas skirtas kultūros paveldo išsaugojimui, stebėsenos atlikimas, paveldo sklaidos ir viešinimo procesai Švenčionių rajono savivaldybėje. Pateikta 5 rekomendacijos.

Švenčionių rajono savivaldybėje mokinių pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo vertinimas, vidaus audito metu buvo vertinta kaip rajono savivaldybėje organizuojamas mokinių pavėžėjimas, ar užtikrinamas racionalus lėšų, skirtų mokinių pavėžėjimo išlaidoms kompensuoti, panaudojimas. Pateikta 5 rekomendacijos.

Administracinės naštos mažinimo priemonių plano įgyvendinimo vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalimi. 2018 m. du kartus vertintas administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymas, parengtos dvi ataskaitos ir pateiktos 5 rekomendacijos.

Su vidaus audito ataskaitomis dėl administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo vertinimu galima susipažinti Švenčionių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.svencionys.lt. Nuolatos stebima ir fiksuojama rekomendacijų įgyvendinimo būklė, priemonės, rezultatai ir poveikis, kaupiama ir analizuojama informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo terminų atidėjimo ar neįgyvendinimo priežastis.

SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS

- Plėtojama strateginio valdymo sistema – rengiami ir atnaujinami strateginiai planai.
- Gerėjantys ekonominiai rodikliai: augančios tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų apimtys; gerėjantys darbo rinkos rodikliai.
- Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos integravimas į regioninę atliekų tvarkymo sistemą, sudarančią sąlygas atliekų rūšiavimui ir perdirbimui.
- Įvertinus rajone vykstančius demografinius pokyčius, vykdoma viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų reorganizacija.
- Gerėjantys gyventojų sveikatingumo rodikliai: mažėjantis greitosios medicinos pagalbos iškvietimų skaičius; mažesnis rajono vaikų sergamumas, lyginant su šalies ir apskrities rodikliais.
- Šalies mastu sukurta nuosekli socialinės paramos politikos įgyvendinimo sistema.
- Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomenėmis sprendžiant rajonui aktualias problemas, organizuojant socialinių paslaugų teikimą.
- Patraukli rajono gamtinė aplinka ir kultūros vertybių gausa, sudaranti prielaidas turizmo plėtrai rajone.
- Santykinai gera kriminogeninė situacija: nusikalstamumas, pagal gyventojų skaičių, vienas mažiausių apskrityje; vienas didžiausių nusikalstamų veikų ištyrimas apskrityje.

SILPNYBĖS

- Ribotos savivaldybės investicinės galimybės projektams bendrafinansuoti ir riboti žmogiškieji ištekliai juos įgyvendinti.
- Blogėjanti demografinė situacija: mažėjantis gyventojų skaičius; neigiama natūrali gyventojų kaita; aukštas emigracijos lygis; senstanti visuomenė.
- Nepatenkinama vietinės reikšmės kelių dangos būklė: didelė dalis kelių, kuriuose neįrengta asfalto danga; prasta dalies kelių dangos būklė.
- Fiziškai nusidėvėjusi inžinerinė, energetinė infrastruktūra ir jos trūkumas (vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo).
- Mažėjantis mokinių skaičius, lemiantis mokyklų ir mokytojų mažėjimą.
- Augantis socialinių paslaugų poreikis, dalies socialinių paslaugų trūkumas.
- Prasta dalies viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų ir viešųjų teritorijų infrastruktūros būklė.
- Ribotos savivaldybės investicinės galimybės užtikrinti kultūros įstaigų poreikius atitinkantį finansavimą.

GALIMYBĖS

- Investicijų projektų įgyvendinimas, panaudojant ES, kitas tarptautines finansinės paramos lėšas ir pritraukiant privatų kapitalą.
- Inžinerinio ir energetinio sektorių nuolatinis plėtros planavimas, infrastruktūros atnaujinimas ir efektyvus eksploatavimas.
- Modernios, racionalios ir efektyvios švietimo sistemos kūrimas.
- Gyventojų švietimas sveikatingumo klausimais ir prevencinių programų įgyvendinimas, skatinant sveikatingumo rodiklių gerėjimą.
- Nevyriausybinių organizacijų teikiamų socialinių paslaugų plėtra, jų projektų ir programų finansavimas.
- Kultūros vertybių ir gamtinių objektų panaudojimas skatinant atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrą.
- Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros skatinimas, gyventojų verslumo ugdymas.
- Transporto tinklo plėtra, kelių būklės gerinimas, eismo saugumo didinimas.
- Švietimo, sveikatos, sporto ir kultūros įstaigų pastatų ir materialinės bazės atnaujinimas.

GRĖSMĖS

- Esant neigiamai natūraliai gyventojui kaitai ir migracijos saldo, išlieka grėsmė, kad rajone gyventojų skaičius ir toliau mažės.
- Socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros poreikio ir išlaidų augimas dėl senstančios visuomenės ir sudėtingos ekonominės situacijos.
- Dėl nepakankamų investicijų blogėjanti rajono transporto ir inžinerinės infrastruktūros būklė.
- Pasyvus gyventojų požiūris į sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą.
- Kultūros paveldo objektų sunykimas dėl nepakankamo finansavimo ir panaudojimo visuomenės poreikiams.
- Sumažėjusi gyventojų perkamoji galia, energetinių išteklių kainų augimas.

MISIJA

Plėtoti pažangų, į bendruomenės poreikius nukreiptą viešąjį valdymą, kuriant patrauklią gyvenamąją ir verslo aplinką

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

1 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės teritorijoje teikiamų viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą

Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):

3 programa. Kultūros programa

4 programa. Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos programa

5 programa. Švietimo ir sporto veiklos programa

2 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės valdymo ir įgyvendinamų funkcijų efektyvumą

Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):

6 programa. Savivaldybės valdymo programa

3 Strateginis tikslas. Gerinti savivaldybės viešąją ir gyvenamąją aplinką, skatinti verslo ir žemės ūkio plėtrą

Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os):

1 programa. Ekonominės aplinkos ir investicijų programa

2 programa. Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos programa